

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 4 de juliol de 1991

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Número 615 150 ptes.

AFINANT

La LOGSE o l'onzena de Beethoven

En una d'aquestes revistes profusament il·lustrades amb què els diaris potents ens obsequien els diumenges, hi havia, no fa gaires dies, un article - de propaganda al capdavant - invitant a visitar les meravelles arqueològiques de Jordània. La periodista, en la breu incursió bíblica del seu paper, confon Abraham amb Moisès i enterra al mont Nebo el qui té el seu sepulcre a Hebron. Potser només es tracta d'un lapsus. Ara, tal com les pinten, ens hi haurem d'anar acostumant. Un altre articulista afirmava molt gracios, un dia d'aquests, que "l'examen de religió, ja el passarem a la Vall de Josafat". Tot plegat em recorda aquell que havia decidit abandonar la música clàssica perquè no li agradava l'onzena de Beethoven! Haurem d'afinar el vocabulari: el qui no creu, posem percas, en els evangelis o els sagraments de l'Església, serà un incrèdul o un agnòstic; els qui d'aquí a no gaire no "creuran" en els set evangelis i els quatre sagraments seran uns ases.

■ Joan E. Jarque

L'Episcopat anima els pares a anar als Tribunals perquè prevalgui el dret dels fills a l'ensenyament de la Religió sense discriminacions

Amb la LOGSE, el Govern viola la Constitució

La Comissió Permanent de l'Episcopat ha fet pública una nota en què condemna sense pal·liatius l'actitud del Govern central pel que fa a les modificacions que ha imposat en l'ensenyament de la Religió als centres públics.

A més de titllar d'anticonstitucional aquest capteniment,

així com de violar els acords Església-Estat sobre la matèria —que tenen rang internacional—, els bisbes encoratgen els pares a fi que recorrin davant dels Tribunals per fer prevaler els drets que emparen els seus fills a rebre l'ensenyament de la Religió de forma que no resulti en cap cas discriminatòria.

Diumenge, dia 7, pren possessió el nou Bisbe de Tortosa

Declaracions de Mons. Martínez Sistach a CATALUNYA CRISTIANA

El proper diumenge dia 7, pren possessió de la Seu tortosina el que fins fa poc fou Bisbe Auxiliar de l'arquebisbat de Barcelona, monsenyor Lluís Martínez Sistach, del qual transcrivim les manifestacions que ha volgut fer a CATALUNYA CRISTIANA, alhora que li desitgem sincerament que l'Esperit Sant el guïi sempre en la nova tasca de regir el bisbat de Tortosa.

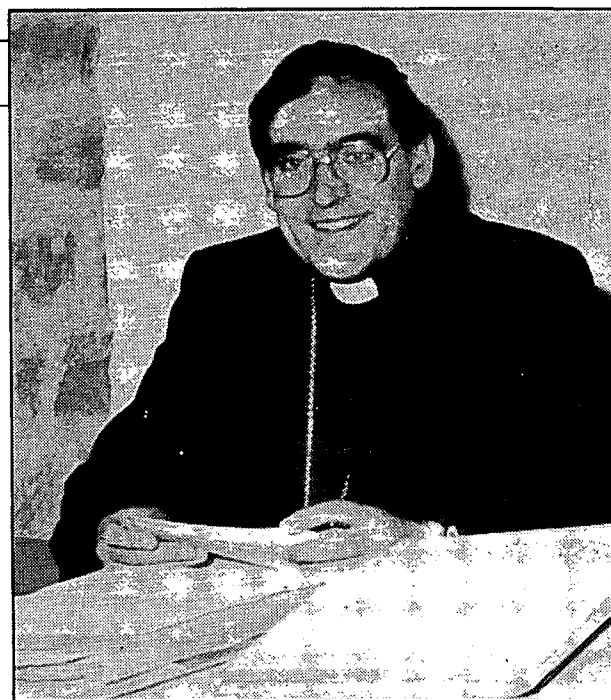
—Com va acollir el nomenament?

—El nomenament m'arribà quan ens preparàvem per celebrar la Pentecosta. El vaig rebre com un do de l'Esperit Sant. Ell és l'ànima de l'Església. A través del nomenament del papa Joan Pau II, em sento enviat a estimar, servir i regir l'Església de Déu que viu i

pelegrina a Tortosa. Vaig acollir el nomenament amb joia, amb il·lusió, però també amb una certa tristor per deixar l'estimada diòcesi de Barcelona que m'engendrà a la fe i a la qual he servit trenta anys com a prevere i tres com a Bisbe Auxiliar.

—Creu que la seva sortida de la diòcesi de Barcelona pot considerar-se com l'acabament de l'etapa Jubany, tenint en compte que vostè està considerat com a persona molt propera al cardenal?

(Passa a la pàg. 14)

Del 19 al 27 de setembre

A LA DESCOBERTA D'
EXTREMADURA

Terra de frontera i de
conquistadors

Per Talavera de la Reina, des de Madrid, visitant
Arenas de San Pedro i Guisando.

Trujillo • Cáceres • Alcántara • Plasencia • Yuste •
Mérida • Zafra • Jerez de los Caballeros • Segura
de León • Almendralejo • Los Santos de Maimona •
Costuera • Medellín • Badajoz • Olivenza •
Albuquerque

PELEGRINATGE A

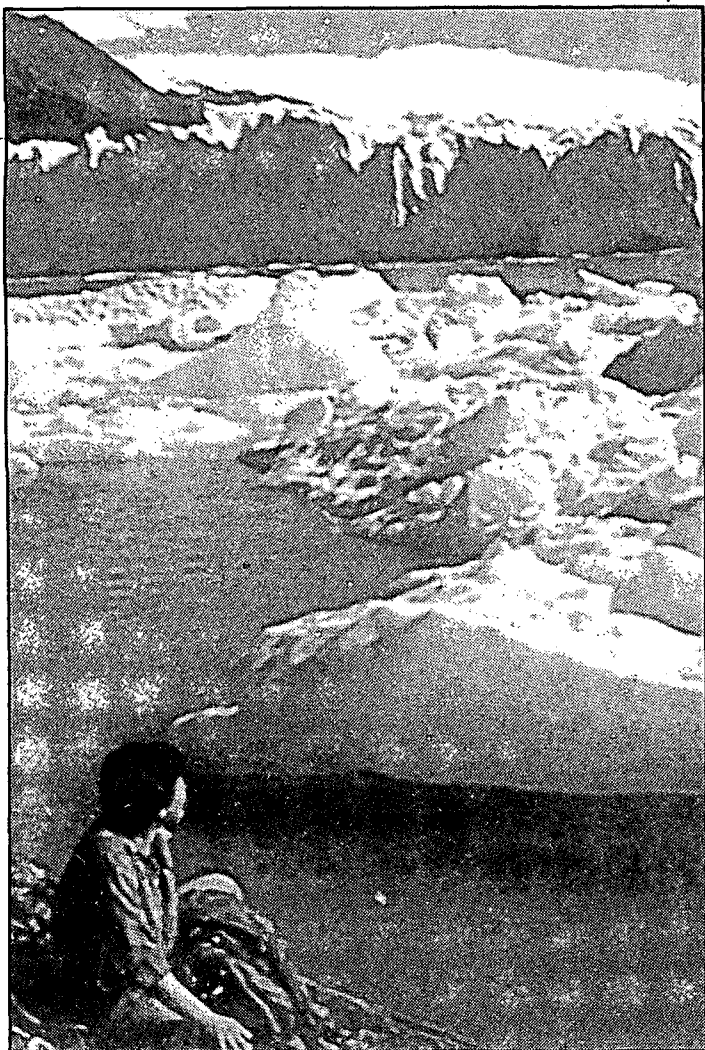
TERRA SANTA

Del 4 a l'11 d'octubre

Un itinerari complet de 8 dies de durada.
Visita dels llocs bíblics tradicionals, des de la Judea, amb
la ciutat de Jerusalem, fins a la Galilea, i la franja litoral.

Vivència religiosa intensa, amb celebracions litúrgiques,
de lectures i pregària, i amb conferències bíbliques i espi-
rituals.

Anar a Terra Santa amb "CATALUNYA CRISTIANA"
és gaudir del *missatge* a cada lloc sant i donar suport a la
nostra premsa cristiana.

ARGENTINA
i XILE

Del 2 al 21 de novembre

- * BUENOS AIRES i santuari de Luján.
- * SANTA CRUZ: Geleres Perito Moreno i del Lago Argentino.
- * PENÍNSULA VALDÉS: les balenes, els pingüins...
- * ELS BOSCOS I LLACS DE L'OEST. Bariloche.
- * PER TERRES DE XILE: Puerto Montt i illa de Chiloé.
Llac de Llanquihue. Santiago, Viña del Mar, Valparaíso...
- * LES CASCADES DE L'IGUAÇÚ (Argentina i Brasil). Itaipú.
- * SAN IGNACIO. Misions jesuítiques guaranís.

Pensió completa i totes les excursions compreses
Àpats i carn a la brasa, a "churrascaris" i restaurants,
i a la famosa Costanera, de Buenos Aires
Amb l'assistència tècnica de Thomas Travel, de Buenos Aires

Demaneu més informació per telèfon, per correu o bé personalment

OBERTA LA INSCRIPCIÓ - DEMANEU-NE INFORMACIÓ

**LECTORS / SUBSCRIPTORS I AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, UN ESFORÇ CONJUNT I NECESSARI
PEL MANTENIMENT DE "CATALUNYA CRISTIANA" COM A MITJÀ INFORMATIU DE LA NOSTRA ESGLÉSIA**

Compte per a aportacions: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, 2011 - 3040 - 5-249-76
Adreça de l'Associació d'Amics: Plaça d'Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel.(93) 301 37 18

EDITORIAL

I si provàvem una relectura...?

El rei Joan-Carles ha fet un toc d'atenció sobre el procés de degradació moral que té lloc a la nostra societat i, d'una manera ben albiradora, en la seva vida pública. La premsa se n'ha fet ressò i tots els comentaristes independents han estat d'acord amb aquesta denúncia del monarca.

El professor Joan Oró, en unes declaracions radiofòniques, acaba d'expressar la seva preocupació per la salut ètica del nostre país i la relacionava amb el manteniment de la seva identitat nacional. Venint d'Amèrica, troba, tanmateix, que el concepte i la pràctica de la vida familiar a Catalunya s'estan degradant i, des d'una perspectiva laica, ha dit coses sobre la caiguda de la natalitat que coincideixen amb moltes paraules de Joan Pau II.

Podríem sense dificultat allargar la llista de personalitats que, aquests dies, denuncien la davallada dels valors ètics a la nostra societat. Aquest clima ens ha tornat a la memòria un document episcopal que, fa uns mesos, despertà una forta polèmica: "La veritat us farà lliures". Aleshores, molts es van mostrar escandalitzats de la severitat del diagnòstic dels bisbes espanyols. Les seves denúncies van ser titllades de pessimistes i, fins i tot, de poc considerades amb la democràcia. Però, en realitat, tot el que ara s'està dient, amb molta menys profunditat i extensió, ja era present en aquell document episcopal. Les seves paraules resten vives i actuals. Només ha canviat el clima de l'opinió pública. Per això gosem apuntar: i si en provàvem ara una relectura, més serena, més sincera, més humil... ara?

Hi trobaríem una saludable radiografia dels nostres mals, però no hi trobaríem només això. El document "La veritat us farà lliures" s'endinsa amb lucidesa cristiana, d'"experts en humanitat", en les causes de tots aquests mals. Alhora, orienta amb la presentació d'un model coherent i abellidor, d'home i de societat. Perquè no n'hi ha prou amb queixar-se d'alguns fruits amargs de l'arbre de la nostra vida social. Hem après de l'Evangeli que només l'arbre bo pot donar fruits bons. El document episcopal, tan contravertit per molts, feia això: ensenyava l'arbre que ens cal plantar.

Benvingudes siguin totes les denúncies de la corrupció. Però aquest allau de lamentacions i de diagnòstics no treuran el carro de la nostra vida pública del pedregar, si no aconseguim un impuls de renovació que ens alliberi des de dins. Tots els homes de bona voluntat, preocupats pels símptomes de corrupció universalment denunciats, farien bé rellegint —o llegint per primera vegada— "La veritat us farà lliures".

La pobresa en el nostre món es deu més als errors polítics que a les mancances de recursos: aquesta és la conclusió d'un informe del PNUD, el Programa de les Nacions Unides per al desenvolupament, publicat el 22 de maig, que no ha merescut, segons sembla, gaire atenció. Tanmateix, aquest document la mereixia. Però molesta massa responsables, i regira massa idees rebudes.

Ben entès, es posa amb els països des-

Els responsables de la pobresa

envolupats. Es nota d'antuvi que l'ajuda pública al desenvolupament només representa el 0'3% del producte nacional brut quan s'havien compromès a arribar al 0'7%. I encara aquesta ajuda es dirigeix, en part molt important, vers el sector militar, curiosament arrenglerat en la rúbrica del desenvolupament. I és així com una forta proporció de l'ajuda americana es destina a les despeses de defensa de països com Egipte, Pakistan, Turquia, i també Israel.

La utilització de l'ajuda, per altra banda, és objecte de vives crítiques. Ja fa molt que hom repeteix que es preferible ensenyar els pobres a pescar el peix, que donar-los-el. Però es continua enviant a l'Àfrica tècnics estrangers en lloc de formar-ne allà on en manquen. Cada any aquest continent rep més de 22 dòlars per

habitant, enfront dels 5 d'Àsia, però Àsia es desenvolupa més ràpidament.

Evidentment seria absurd fer-ne només retret als països donants. L'exemple d'Algèria demostra prou bé com els errors polítics dels països subdesenvolupats han contribuït una mica més al seu empobriment. Ja sigui, com a Algèria precisament, en tot era dirigit a un sistema estatal i socialista, invertint tots els seus recursos en gegantins complexos industrials a l'estil soviètic i que foren un fracàs, ja sigui —i les dues hipòtesis poden combinar-se bé— que la seva "nomenklatura", gran o petita, s'hagi enriquit a càrrec dels donants i de tot el país. En un país com el Pakistan, tan pobre com és, els guanys il·legítics realitzats en l'exercici de la funció pública, és a dir, fruits de la corrupció, són avaluats en un 4% del producte nacional brut.

En aquest "quadre del des-honor", el Zaire, la República Dominicana o Indonèsia hi figuren en molt bon lloc. I els dirigents que s'enriqueixen a costa del poble tenen bona cura en situar els seus capitals en lloc segur, o sigui a l'estranger: els capitals fugats han representat el 80% del conjunt del deute a les Filipines entre 1962 i 1986. Els dirigents mexicans i argentins són il·lustres també en aquesta pràctica.

Un tercer forat a les caixes el constitueixen evidentment les despeses militars —que són sovint menys justificades per la necessitat de defensa que pel prestigi. Les despeses militars absorbeixen el 5'5% del PNB del tercer món. El Pakistan, el Zaire (encara ells) i nombrosos països africans gasten dues vegades més en armament (el que va molt bé per algunes nacions industrials) que en la sanitat i l'educació.

Breument, si mil milions de persones viuen en la pobresa absoluta, no és pas que el planeta no els pugui alimentar. És, abans de tot, que els pobles no se saben organitzar.

■ Jacques Duquesne
(de "la Croix")

RESPIR

Sempre actual!

Si ens vegéssim del tot per dintre, sentiríem com un vertigen que ens desorientaria: al costat de molta bondat, força malícia; al costat d'una gran intel·ligència, una estúpidesa que no té límits; tots estem plens de contrastos, de dissonàncies, de pugnes, de les quals molt sovint no som conscients, perquè, com la lluna, tenim una cara visible i una cara que no veiem. Se m'ha acudit això, en llegir una frase de Jean Guittou que fa així: "En cadascun de nosaltres es juxtaposen una extrema curiositat per allò que ens afecta i una indiferència radical per allò que ens molesta". Sembla que la llei de l'especialització, tan actual, ens agafa cada dia més fortament. L'especialització aprofundeix un camp del saber, però en tanca i en limita molts d'altres; quan es posa al servei de l'egoisme pot ser fatal: especialistes en el nostre jo, en la nostra comoditat, cosa que vol dir ignorants de tot el que es refereix només als altres. N'hem tingut moltes experiències i continuem tenint-ne. I és cosa molt trista!

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Juglar

Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Esteve Busquets; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giralt; Pau López; J. L. Martín Descalzo; Enric Graupera; Jaume Mora; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaja; Tomàs Puntí; Joan Salvador; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell; Antoni Munné.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Dolores Viñas, SABADELL; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle,

TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 11.960 Ptes. □ America, Àfrica i Filipinas: 16.120 Ptes.
□ Àsia més oriental i Oceania: 22.360 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.

Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Diu que són pocs, per ara, els eslovens morts violentament per defensar allò que pacíficament havien decidit amb les urnes. Diuen que encara són pocs... però ja són massa. Sempre són massa, ni que fos només una, les víctimes de la força contra la raó.

Si són pocs els morts, són molts —tot un poble— els qui senten amenaçades de mort, una vegada més, les seves

Morir per Eslovènia

havien traduït precipitadament o massa al peu de la lletra allò de "món lliure"...

Ara els eslovens comencen a aprendre que estan sols amb la seva causa. Que als estadistes europeus, tan refinats, els molesten els aldarulls a les fronteres estatals. Ells, que ho han secularitzat i ho han relativitzat tot, serveix amb devoció la sacralitat i l'absolutisme del mapa polític: tenen por que se'ls esbulli el "puzzle". Ells, que sospiraven per veure caure l'imperi de l'altra banda del mur de la vergonya, ara troben que bé caldria mantenir-ne, tanmateix, algunes realitzacions útils... Tenen perfectament organitzades les seves festes nacionals amb desfilades incloses. Tenen les seves glòries codificades a les grans enciclopèdies i en els textos escolars. Però, què en saben de la sordidesa de l'asserviment nacional i de la fam i set d'independència que sacsegen avui l'ànima dels eslovens? "Vosaltres no sabeu què és guardar fusta al moll", podriem dir-los amb el poeta Salvat Papasseit...

Els eslovens estan sols amb la seva causa i només els fan companyia, des de la seva impotència, unes minories d'esperits sensibles, potser perquè poden dir: "Heus aquí: jo he guardat fusta al moll". És que les coses es veuen diferents, segons el lloc que a cadascú li ha tocat en el "puzzle"... Així, justament de Croàcia, la nació germana que, potser amb més cautela, ha decidit també la independència, els arriba un suport important: una carta dels seus bisbes a tot l'episcopat catòlic. Amb Franjo Kuharic, arquebisbe de Zagreb, al capdavant, els bisbes croats defensen la independència de Croàcia i d'Eslovènia, les dues repúbliques de tradició catòlica, i denuncien amb duresa la confabulació pan-sèrbia, ortodoxa i comunista que s'hi oposa.

Cal que els arribi, igualment, l'escalf i la solidaritat especials dels ciutadans europeus amb velles i no oblidades experiències d'opressió nacional. Sabem que allò que mor sota els tancs a Eslovènia és la llibertat de tots i l'esperança d'una Europa capaç de concebre un mapa al servei de tots els seus homes i de tots els seus pobles, i no a l'inrevés.

Qui sap què pot passar... Diuen d'Eslovènia que és una nació pacífica, menys conflictiva i tot que la seva germana Croàcia. De fet, han confiat en la democràcia: han fet un referèndum, no una guerra. Però si les "raons d'estat" s'imposaven i els eslovens perdien la contestat i un dia la desesperació davant la impotència portés els més exaltats a assajar la via del terrorisme, qui en tindria la culpa? Però aleshores, és clar, tot serien clams a favor dels mitjans pacífics i condemnes de la violència absurda.

■ J. Carrera Planas

ACUDIT

Si algun sentit encara conserva per al món d'avui la institució monàrquica, no prové tant del prestigi del monarca en solitari, com del de la família reial. La figura de la "família reial" ha passat per molts avatars històrics negatius, ha estat objecte i també subjecte d'innombrables intrigues, ha estat escenari d'autèntiques tragèdies; però, malgrat tot això i molt més, es pot presentar encara avui, a l'Europa de les acaballes del segle XX, com el model solemnitat de la pròpia institució familiar. Ara com ara —i espero que duri— la institució familiar de la reialesa ha pogut resistir amb èxit notable les embranzides desmoralitzadores de l'exterior; passades les èpoques frívols dels concubinatges oficials o extra-oficials de les monarquies absolutes, avui els monarques europeus ostenten un currículum força net en aquest sentit, que els permet presentar-se davant dels ciutadans com a portaveus autoritzats de tota una ètica col·lectiva a assolir.

Això justament ha fet el rei d'Espanya a Granada, fent honor a la seva condició de monarca europeu. El seu toc d'alerta sobre la degradació del país no sols ha de ser entès com una exhortació a la classe política sinó també a tots i cadascun dels ciutadans —com molt bé assenyala Josep Cuní al diari AVUI. La corrupció administrativa, el tràfic d'influències, les desqualificacions personals, el sectarisme, el terrorisme i l'afany de lucre desmesurat són xacres reals i puntuals, no fictícies i genèriques, de la nostra societat civil. I, si a això hi afegim la caiguda en picat dels valors morals en l'àmbit privat i familiar, el panorama no sembla gens encoratjador.

Per això, és importantíssim que el Cap de l'Estat hagi fet una al·locució com aquesta, situant-se pel damunt de qualsevol opció partidista. Només el ressentiment i l'obcecació podran titllar-la despectivament de "discurs moralitzador", com si la moral fos una mena de subproducte afegit a la

conducta humana. I és també molt important que sigui el cap d'una família —la família reial— el que parli en aquests termes. Perquè la família és —no ho dubtéssim pas— l'element més vulnerable i més vulnerat en tot aquest desori col·lectiu que patim. En primer lloc, famílies que no es poden ni constituir d'una manera digna per culpa dels especuladors del sòl, i de tota una filosofia empresarial infame que fixa contractes laborals d'una temporalitat inhumana, que sembren la inseguretat i la desmoralització entre un jovent mereixedor de millor tracte. Segonament, famílies que es desfan, obeint a aquesta frivolitat esfereïdora que sura en l'ambient, i que, sota el pretext de la llibertat individual, en realitat deixa indefensos i traumatitzats els elements més joves. Per últim, famílies que, sense cap mena d'escrúpols, arraconen els vells perquè els fan nosa, i eliminen els no-nats perquè també els en faran, fent gala d'un

egoisme impropio de persones civilitzades.

Moltes més calamitats podríem esmentar, però correm el risc de no veure-hi reflectida també la nostra part de culpa personal en tot el procés. El rei d'Espanya ha estat molt oportú, en la seva al·locució en terres andaluses, per a fer-nos reflexionar a tots plegats sobre tot això. Potser alguns li replicaran que ell també és pot aplicar la seva pròpia crítica, i que, en conseqüència, hauria de reconsiderar seriosament l'abast i l'oportunitat de les seves despeses personals i familiars. Arribant aquest cas, m'imagino —vull imaginar-me— la capacitat de Don Joan Carles per assumir postures plenament responsables; més, tenint en compte que el seu regnat ha estat —i que per molts anys— un dels millors de tota la història d'Espanya.

Mentrestant, no puc menys de treure'm el barret i dir ben alt: "Molt bé, Majestat".

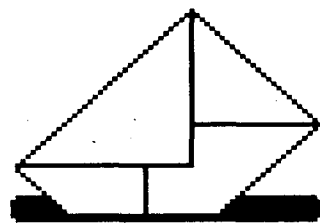
■ Jordi Bassas i Ribalta

Un fetus és un ésser humà

•Sr. Director:

El dia 15 d'abril de 1991, a la plana 19, Baltasar Porcel escrivia aquestes paraules a "La Vanguardia": "Un fetus no és encara un ésser humà, sinó un embrió seu. És evident que en extirpar-lo és segada una futura vida, d'algú que serà per ell mateix, però que encara no és, insisteixo, perquè, és clar, l'avortament talla un procés biològic, diguem, que encara és depenent".

Un fetus, diuen els biòlegs, té un codi genètic propi, amb totes les capacitats de vida, depenent de la mare, però vida humana. Un fetus és en camí directe d'adquirir una independència humana en néixer. Però és necessari recordar que té els drets d'una vida i per això cal respectar-la, tenir-ne cura i donar-li totes les possibilitats perquè neixi. D'aquesta concepció de Porcel resultaria que en el si matern tindria molta menys seguretat de vida un ésser humà, que quan aquest passeja pel carrer. Tota vida és un risc, però no es pot anar directament a segar-la. Aquestes frases, en veritat, són

molt confuses i contemporitzadores i els falta una idea clara del què és la vida, el seu valor absolut i que aquesta és en mans de Déu, el seu creador.

Antoni Bordàs

Badalona

A la Sra. Carmen Canudo

•Sr. Director:

No sé si té gaire interès aquesta carta, però almenys vull expressar la meua opinió tot contestant a la Sra. Carmen Canudo.

Sra. Carmen: En la seva carta diu que les homilies o catequesis les utilitzem com a mitjà de divulgació lingüística. Si vostè hi descobreix aquesta intenció, pot plànyer els

catalans que encara hàgim de posar l'accent en aquest aspecte. Hauria de ser tan natural que es fe en català a casa nostra... Espero i desitjo que, en un futur, ningú no hi hagi de posar aquesta intenció. Això voldrà dir que hauré entrat en un procés de normalització lingüística.

No ens inviti a fer un examen de consciència per fer-nos sentir culpables, perquè no en som. No inteni fer-nos creure que expressar-nos en català va "en detriment de la millor comprensió afectiva i efectiva de la Paraula de Déu". Sra. Carmen, obri el cor al que som i com som. Vagi educant les persones que tinguin un problema similar al que planteja, perquè acceptin escoltar, de bon grat, l'Evangeli amb l'accent i tarannà d'aquí, i ja veurà com, amb aquesta actitud, ens sentirem molt agermanats i evitarem conflictes. I més encara, estigui contenta que en els temps actuals, puguem expressar-nos amb la veu dels nostres avantpassats, per ser ben fidels a les arrels cristianes de Catalunya.

I potser em costa comprendre actituds com la seva, perquè, una servidora, quan he anat a un país de cultura diferent, he intentat

I. Fa poques dates, el 14 del mes actual, el Consell de Ministres ha aprovat dos reials decrets en els quals s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'Educació Primària i a l'Educació Secundària Obligatoria, iniciant així el procés de desenvolupament administratiu de tot allò disposat a la LOGSE.

L'ensenyament de la religió es presenta en aquests decrets com una àrea obligatòria pels centres i com a voluntària pels alumnes. L'opció alternativa es descriu com a "activitats d'estudi en relació amb els ensenyaments mínims de les àrees del corresponent "cicle" i "curs escolar". La avaluació de l'ensenyament de la Religió i Moral catòlica no serà tinguda en compte "dintre del sistema educatiu i a efectes del mateix", "en convocatòries de caràcter públic en les quals hagin d'entrar en conseqüència els expedients acadèmics dels alumnes".

II. Amb aquesta regulació es modifica substancialment el marc acadèmic vigent des de fa deu anys per a la classe de Religió i moral catòlica i la seva condició d'assignatura que, segons l'acord de 1979, article II, ha de ser "equivalent a les altres disciplines fonamentals". Tot això amb greus conseqüències per a l'ensenyament de la Religió que afecten els nombrosíssims pares de família i els alumnes que l'han estat sol·licitant i a la mateixa Església. La possibilitat de realitzar adequadament la seva missió en l'àmbit escolar, tal com es reconeix a la Constitució Espanyola i en els acords de la Santa Seu amb el Govern espanyol, queda limitada seriosament.

III. Per això els bisbes de la Comissió Permanent manifesten a l'opinió pública el següent:

1. La regulació de l'ensenyament de la Religió i moral catòlica prevista en els reials decrets al·ludits pels currículums de l'educació primària i secundària

ha estat adoptada sense l'acord de la Conferència Episcopal Espanyola. El llarg diàleg mantingut durant els darrers mesos entre representants de la Comissió Episcopal de l'Ensenyament i Catequesi i del Ministeri d'Educació i Ciència s'ha conclòs de forma unilateral pel Govern.

2. No s'ha tingut en compte per tant, el que es disposa a l'article 16 de l'Acord entre Espanya i la Santa Seu sobre matèria d'ensenyament segons el qual "la Santa Seu i el Govern espanyol procediran de comú acord en la resolució dels dubtes o dificultats que poguessin sorgir en la interpretació o aplicació de qualsevol clàusula del present Acord, inspirant-se per això en els principis que l'informen", ni el que postula tant la naturalesa —l'ensenyament de la religió i moral catòlica— com el propi ordenament constitucional espanyol.

3. La fórmula acadèmica adoptada per a l'ordenació de l'Àrea de Religió en les etapes de l'Educació Primària i Secundària Obligatoria, en contra de l'establert a l'article 2 de l'Acord sobre Ensenyament, discrimina "en l'activitat escolar" els alumnes que l'elegeixen, en exigir-los un esforç formatiu i acadèmic superior al dels altres alumnes i no trobar el corresponent reconeixement en el sistema de notes i avaluacions.

4. La classe de Religió, mancada del degut rigor acadèmic, es veu sotmesa a un procés de deteriorament escolar que repercutirà negativament en els as-

pectes humans i ètics de tot el marc educatiu, en el moment decisiu de la formació i el desenvolupament integral de la personalitat dels alumnes. D'aquesta manera es fa molt difícil que els pares puguin exercir el seu dret, garantit per la Constitució espanyola, d'eleger l'ensenyament religiós i moral dels seus fills d'acord amb les seves conviccions.

5. La proposta d'introduir a l'últim curs de l'Ensenyament Secundari Obligatoriu un ensenyament de l'ètica, exigida per a tots els alumnes, no resol el problema apuntat. No solament per raons pedagògiques, sinó perquè s'oposa al principi de llibertat religiosa i al dret de la lliure elecció dels pares, i perquè, a més, afegeix una nova raó de discriminació dels alumnes que elegeixen en el seu currículum l'ensenyament de la religió i moral

catòlica o de la seva religió reconeguda legalment a Espanya.

IV. Davant la gravetat del problema exposat i el calendari previst per a l'aplicació de la LOGSE, mirarem d'esgotar totes les possibilitats de negociació contingudes en els acords entre el Govern espanyol i la Santa Seu i alhora impulsarem totes les iniciatives legals tendents a assolir que l'ensenyament de la Religió tingui les condicions objectives adequades en el marc escolar. Estem segurs, a més, del suport i comprensió dels pares de família i de moltes de les persones i sectors que exerceixen responsabilitats en el món de l'ensenyament.

V. Mentrestant convé recordar que, en tant no s'implanti la reforma en les distintes etapes del sistema educatiu segons el calendari previst en els reials decrets, continuen en tot el seu

vigor i seriositat la tasca i la responsabilitat de l'ensenyament de la Religió, segons el marc normatiu dissenyat el 1980.

VI. També continuen pendents de solució alguns problemes de màxima gravetat i urgència. Ens referim principalment a l'estatut econòmic i jurídic dels professors de Religió en l'Ensenyament General Bàsic (EGB) que no pertanyen a la plantilla dels centres. No és ajornable per més temps la necessitat de garantir-los unes condicions de treball, econòmiques i de seguretat social, similars a la resta dels professors de la corresponent etapa.

VII. L'ensenyament religiós escolar no constitueix cap privilegi que l'Estat atorgui a l'Església. Es tracta d'una conseqüència importantíssima del dret fonamental a la llibertat religiosa. Un dret, a més, dels pares i dels alumnes.

La Comissió permanent de la Conferència Episcopal Espanyola està convençuda que una bona col·laboració entre l'Església i l'Administració Pública és imprescindible per abordar amb fruit la gravíssima tasca de l'educació moral i religiosa de la joventut en el context i en les edats de la formació escolar.

Madrid, 28 de juny de 1991

adaptar-me a la seva identitat i aquest esforç d'adaptació crec que m'ha ajudat a comprendre millor la universalitat i grandesa de l'Evangeli manifestat, en el seu inici, en la demogràficament petita llengua aramea.

Gràcies per poder expressar els meus sentiments i compti amb la meua pregària particular envers aquest bon mitjà de comunicació que és Catalunya Cristiana, perquè perduri PER MOLTS ANYS.

Montserrat Figuera
Barcelona

Supervivents de la Lleua del Biberó-41

•Sr. Director:
L'AGRUPACIÓ DE SUPERVIVENTS DE LA LLEUA DEL BIBERÓ-41 es va iniciar a Capellades (Anoia), l'any 1982, coincidint amb la visita del Sant Pare, Joan Pau II, al nostre país, i se li feu entrega, per mitjà de CATALUNYA CRISTIANA d'un llibre amb les signatures de tots els nascuts, com Sa Santetat, l'any

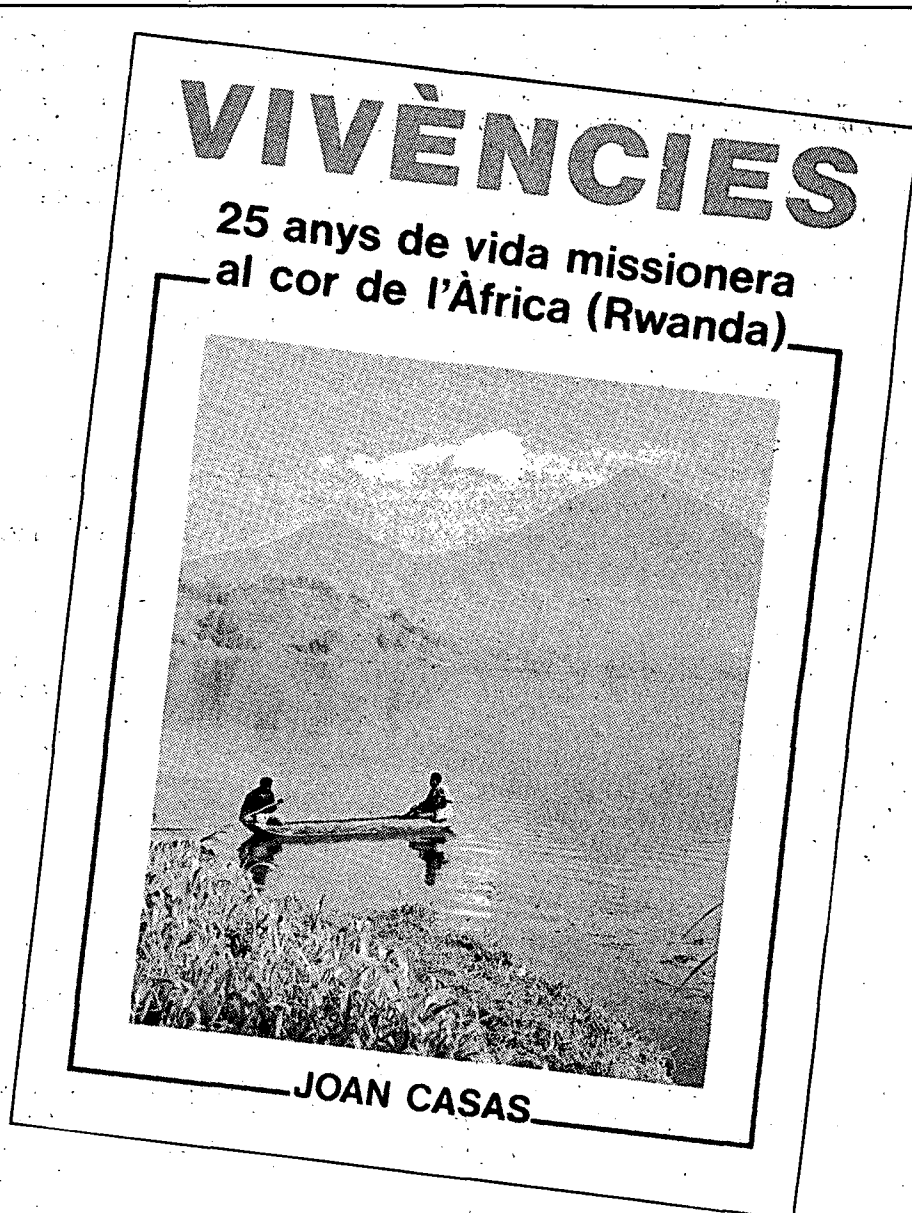
1920. El Papa ens atorgà, per carta del 9/5/83, la Benedicció Apostòlica.

Enguany la nostra Agrupació ha quedat inscrita en el registre d'entitats de la Generalitat a la secció 1.ª núm. 12.340 i té el CIF G59772202. Cosa que ens plau comunicar als més de 3.000 associats i a tots els nascuts l'any 1920 perquè puguin venir a formar-ne part.

El dia 25 de juliol, hi haurà ofrena floral i missa concelebrada al peu del Monument a la Pau que tenim erigit a la Punta Alta (cota 705) de la Serralada de Pàndols, del terme municipal de Pinell de Brai, en homenatge a tots els morts en les batalles de l'Ebre. Finalment el 22 de setembre de 1991, se celebrerà, si Déu vol, la X TROBADA DELS BIBERONS DE TOT CATALUNYA, a la bonica ciutat de Mollerussa, cap de la comarca del Pla d'Urgell, on tindrà lloc l'Assemblea General de l'Agrupació.

Per a més detalls i informació, podeu dirigir-vos a qualsevol membre de la Junta o al president, C/ Sant Magí, 24 -1r. de MANRESA - 08240.

Antoni Quintana i Torres
Manresa

Comandes: Llibreries Claret (Llúria, 5), Balmes (Duran i Bas, 11), La Formiga d'Or (Portal de l'Àngel, 3), Urquinaona (Llúria, 4), (i a qualsevol altra llibreria indicant que és una producció d'Editorial Claret).

480 pàgines, 148 fotografies, 1.500'- Ptes.

Carta de Joan Pau II a tots els Bisbes del continent europeu

Catòlics i ortodoxos a la nova Europa central i oriental

Publiquem sencera la carta que parla de les relacions entre catòlics i ortodoxos en la nova situació d'Europa central i oriental, perquè la considerem força interessant per als nostres lectors.

Benvolguts germans en l'episcopat:

Mentre s'intensifiquen les feines de preparació amb la mirada posada en la propera Assemblea especial per a Europa del Sínode dels bisbes, voldria compartir amb vosaltres el meu goig per la nova situació que hom va creant—particularment a l'Europa central i oriental—i també la meua esperança per les noves possibilitats que s'obren per a la vida de l'Església en aquelles regions. El ressò i la positiva evolució a nivell mundial dels canvis esdevinguts en aquella part del "vell continent", la dimensió universal del ministeri episcopal i la comunió de tots els bisbes amb el Successor de Pere, m'impulsen a compartir algunes reflexions sobre la nova situació i sobre les conseqüències en allò referent a les relacions entre catòlics i ortodoxos.

Canvis a l'Europa centro-oriental

1. Fa poc, diversos pobles de l'Europa de l'Est han recuperat—gràcies a Déu sense vessament de sang—el dret al respecte de les llibertats civils, inclosa la religiosa, que durant decennis havia estat limitada, reprimida o suprimida en aquelles terres. Certament, aquests canvis i progressos són també fruit de la intervenció de Déu, que amb saviesa i paciència dirigeix el curs de la història cap a la meta escatològica: "fer que tot plegat tingui Crist com a Cap" (Ef 1,10).

L'anterior clima d'avversió a la llibertat religiosa i d'oberta persecució impactà, d'una manera o d'una altra, tots els creients: catòlics, ortodoxos, protestants i membres d'altres religions. La persecució assolí el grau més alt en els casos que, com a Ucraïna, Romania i Txecoslovàquia, les Esglésies locals catòliques de tradició bizantina foren dissoltes o bé declarades inexistents mitjançant mètodes autoritaris i falsos. Es van fer pressions, algunes vegades violentes, per tal que els catòlics s'incorporessin a les Esglésies ortodoxes.

Les recents lleis sobre la llibertat religiosa van encaminades a ga-

rantir a tothom la possibilitat d'una expressió legítima de la pròpia fe, amb estructures i llocs de culte propis.

Aquesta nova i positiva situació ha fet possible la reorganització de l'Església catòlica de ritu llatí en diverses nacions i la normalització de la vida de les Esglésies catòliques de ritu bizantí en aquells països que les havien suprimides. La història està reparant un acte de greu injustícia. El Senyor m'ha concedit la gràcia de nomenar els bisbes per aquestes Esglésies de ritu bizantí a Ucraïna occidental i a Romania; les quals van recuperant ara el procés normal de la vida eclesial pública en sortir de la clandestinitat on la persecució les havia confinades dolorosament.

Igualment he pogut designar bisbes per a diverses diòcesis llatines, que durant anys n'havien estat desproveïdes. Això ofereix la possibilitat d'un creixement ardent de la vida a l'Església; en efecte, els pastors, com a mestres de la fe i ministres de la reconciliació, promouen el creixement harmoniós de les seves Esglésies i ensems fomenten les relacions fraternals amb els altres creients en Crist amb vista a la restauració de la plena unitat per ell volguda, aconseguint així les disposicions del Concili Vaticà II, refermades també al Codi dels canons de les Esglésies orientals.

Tensions entre catòlics i ortodoxos en aquestes regions

2. A llarg, però, d'aquest procés de reorganització de l'Església catòlica—per culpa també de les ferides que han deixat les tristes experiències del passat—, s'han manifestat malauradament problemes i tensions entre catòlics i ortodoxos; de manera particular, pel que fa a la propietat i utilització dels llocs de culte que abans pertanyien a les Esglésies catòliques de ritu bizantí, i que foren confiscats en el seu dia pels go-

vernamentals respectius i assignats parcialment a les Esglésies ortodoxes.

La controvèrsia a causa dels llocs de culte ha tingut repercussions poc favorables que afecten també al diàleg teològic entre l'Església catòlica i l'ortodoxa, el qual prosseguia també de manera fecunda el seu prou llarg camí. La reflexió comuna sobre les exigències que comporten una convivència fraternal, orientada a la plena comunió eclesial segons la voluntat de Crist per a la seva Església, ajudarà tothom a trobar una solució equitativa i digna de la vocació cristiana. El fet de reparar una injustícia del passat ajudarà a

l'evolució positiva de les relacions recíproques.

Tothom ha d'estar convençut que fins i tot en aquests casos de qüestions contingents i pràctiques, el diàleg continua essent l'instrument més adequat per enfrontar un intercanvi fraternal que pugui resoldre el contenciós amb esperit de justícia, de caritat i de perdó. Els germans que en el passat participaren dels mateixos sofriments i proves, no han d'enfrontar-se avui, sinó esguardar units el futur que s'obre amb prometedors signes d'esperança.

Les Esglésies orientals catòliques en els altres

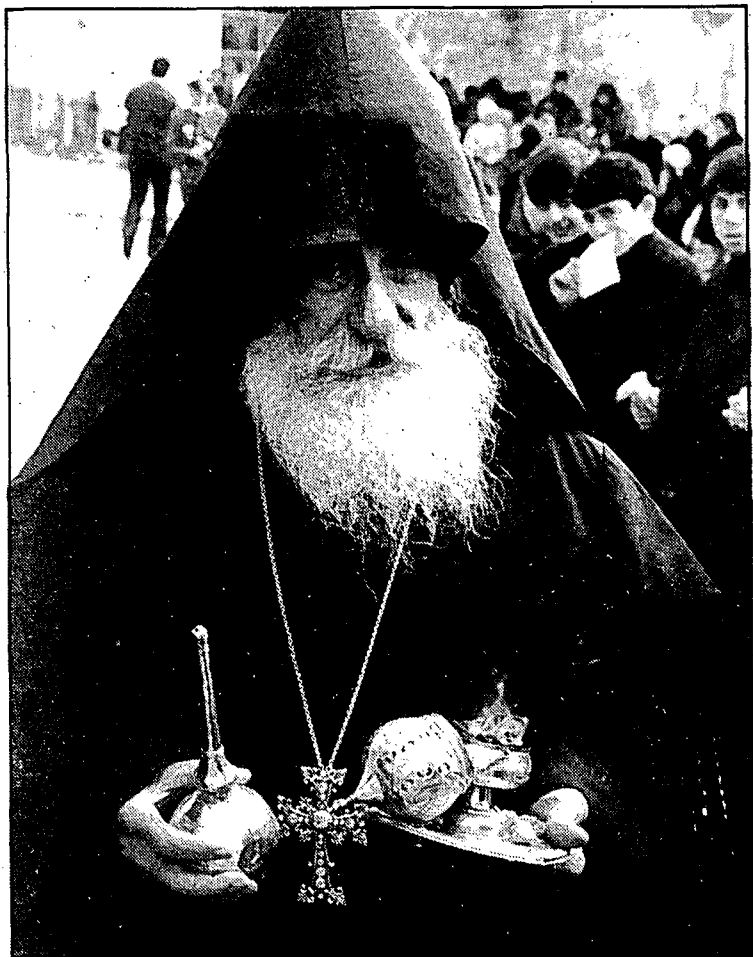
El dia 14 d'octubre passat el patriarca rus Alexis mostra una creu daurada, després de setanta anys, davant la catedral de Sant Basili al Kremlin

Indrets del món

3. La qüestió de les relacions entre catòlics de ritu oriental i ortodoxos no s'acaba, malgrat tot, als països de l'Europa de l'Est, sinó que es presenta també de formes diverses en aquells llocs on són presents les Esglésies orientals catòliques. Particularment, a l'Orient Mitjà, juntament amb les Esglésies de tradició bizantina, hi conviuen també les antigues Esglésies de tradició alexandrina, antioquena, armènia i caldea. Els esdeveniments de fa poc han posat aquí en evidència una amenaça especial per a les comunitats catòliques, generalment poc nombroses. Per culpa de les dificultats d'aquells països, marcats sovint per llargs conflictes fins i tot armats, és un fet cada cop més freqüent el de la emigració, amb els problemes annexos que això comporta, tant per als qui romanen al país com per a comunitats orientals que es formen a fora.

L'esperit de recíproca comprensió i comunió, guiat per la paraula de sant Pau que convida a "ajudar-se mútuament a portar les càrregues" (cf. Gal 6,2), contribuirà a resoldre les dificultats que es presenten, ja sigui als països d'origen com en els de la diàspora. Això és tant més necessari per tal com en aquelles regions, catòlics i ortodoxos provenen sovint d'una mateixa tradició eclesial i compten amb un patrimoni ètnico-cultural comú.

Els pastors, d'altra banda, vigilaran amb sol·licitud a fi que el diàleg en la caritat i en la veritat inspiri la reorganització i la vida de les Esglésies orientals catòliques, segons les orientacions precises del Concili Vaticà II. En efecte, els bisbes de l'Església catòlica, reunits en Concili, han declarat en el decret sobre les Esglésies orientals que "l'Església Catòlica valora altament les institucions, ritus litúrgics, tradicions eclesiàstiques i manera de viure cristiana de les Esglésies orientals" i han expressat l'auspici que aquelles Esglésies "floreixin i desenvolupin amb renovat vigor apostòlic la funció que els ha estat encomanada" (*Orientalium Ecclesiarum*, 1). Per aquest fi, els pares conciliaris han demanat que es proveeixi "arreu del món a la protecció (...) de totes les Esglésies particulars" (*ib.*, 4), posant a la seva disposició els instruments pastorals adequats per al desenvolupament d'aquell servei que aquestes Esglésies han de prestar amb vista a regir, educar i santificar els fidels, ja que per a cada Església les pròpies tradicions litúrgiques disciplinàries i teològiques són "més adaptades als costums dels fidels i resulten

Obsequi al Papa d'una icona, la representació més bella i religiosa de l'art rus

més adequades per procurar el bé de les ànimes" (ib., 5). Aquest criteri i aquesta orientació pastoral han d'inspirar l'organització de les estructures d'aquestes Esglésies, la formació teològica del seu clergat, l'educació catequètica dels seus fidels, ja que en això rau l'autèntic servei pastoral.

Sol·licitud per la unitat dels cristians

4. El mateix Concili Vaticà II ha ensenyat també que és part integrant de la vida d'aquestes Esglésies, i de l'Església catòlica sencera, la sol·licitud per promoure la unitat dels cristians, particularment sentida per elles pel fet del seu mateix origen: "Correspon a les Esglésies orientals en comunió amb la Seu Apostòlica Romana l'especial missió de promoure la unió de tots els cristians, especialment dels orientals, segons els principis del decret d'aquest sant Sínode sobre l'ecumenisme: de primer amb la pregària, amb l'exemple de vida, amb la religiositat fidelitat a les antigues tradicions orientals, amb un mutu i millor coneixement, amb la col·laboració i la fraternal estimació d'institucions i mentalitats" (ib., 4). Aquesta orientació ha estat proposada fa poc pel nou Codi dels canons de les Esglésies orientals.

En les complexes vicissituds de l'origen d'aquestes Esglésies —divers en el que es refereix a temps i lloc—, més enllà dels condicionaments culturals i de les situacions polítiques, no era absent el desig de restablir la plena comunió eclesial, òbviament segons els mètodes i la sensibilitat del temps. Els conflictes que posteriorment han sorgit no han anul·lat aquesta perspectiva, si bé de vegades l'han enfosquit. Actualment, el diàleg teològic que hi ha entre l'Església catòlica i el conjunt de les Esglésies ortodoxes s'orienta cap a aquesta finalitat amb un mètode nou i un divers

plantejament i perspectiva, tot seguint els ensenyaments i les indicacions del Concili Vaticà II.

El decret sobre l'ecumenisme, amb expressions enèrgiques i denses de doctrina, ha recordat que "per la celebració de l'Eucaristia del Senyor en cada una de les Esglésies, s'edifica i creix l'Església de Déu" (**Unitatis redintegratio**, 15). Mitjançant el servei de tals Esglésies "els fidels, units amb el bisbe, en tenir accés al Déu Pare per mitjà del seu Fill, el Verb encarnat, que patí i fou glorificat, en l'efusió de l'Esperit Sant, aconsegueixen la comunió amb la Santíssima Trinitat, fets partícips de la divina naturalesa" (ib.). Per tant, amb aquelles Esglésies es fomenten relacions com entre Esglésies germanes, segons l'expressió del papa Pau VI en el Breu al Patriarca de Constantinoble Atenàgoras I.

La unitat que es persegueix —i que s'ha de perseguir— amb elles és la plena comunió en una sola fe, en els sacraments i en el govern eclesial (cf. **Lumen gentium**, 14),

en el ple respecte de les legítimes diferències litúrgiques, disciplinars i teològiques, com he tingut ocasió d'explicar en la carta apostòlica **Euntes in mundum universum**, amb motiu del mil·lenari del baptisme de la Rus' de Kiev.

Conseqüències pastorals

5. De tot això, se'n deriven conseqüències pràctiques i immediates. La primera d'elles fou expressada pel papa Pau VI —i manté encara tota la seva validesa— en el discurs pronunciat a la capital del patriarcat ecumènic, en ocasió de la seva visita: "Així veiem amb major claredat que als caps de les Esglésies, a la seva jerarquia, és a qui incumbeix l'ofici de conduir les Esglésies pel camí que porta a la trobada de la plena comunió. Han de fer-ho reconeixent-se i respectant-se com a pastors de la part del ramat de Crist que se'ls ha confiat, procurant la cohesió i el creixement del poble de Déu, i evitant tot allò que podria dispersar-lo o engendrar confusió en les seves files".

Una segona conseqüència és el rebuig de qualsevol forma indeguda de proselitisme evitant absolutament en l'acció pastoral qualsevol intent de violència, i

qualsevol forma de pressió. Tanmateix, l'activitat pastoral haurà de respectar la llibertat de consciència i el dret de cadascú a adherir-se, si vol, a l'Església catòlica. Es tracta, en definitiva, de respectar l'acció de l'Esperit Sant, que és l'Esperit de la veritat (cf. **Jn** 16,13). El decret conciliar sobre l'ecumenisme ho ha indicat i motivat: "És evident que el treball de preparació i reconciliació de tots aquells que desitgen la plena comunió catòlica es diferencia per la seva naturalesa de la tasca ecumènica; tanmateix, no hi ha cap oposició, ja que ambdues procedeixen de l'admirable disseny de Déu" (**Unitatis redintegratio**, 4).

La tercera conseqüència és que, òbviament, no n'hi ha prou d'evitar els errors, sinó que convé promoure positivament la vida comuna en el respecte recíproc i concordant. Aquesta actitud ha estat certament proposada i ratificada com a línia de conducta en les relacions entre catòlics i ortodoxos, com declararen conjuntament el papa Pau VI i el Patriarca Atenàgoras I: El diàleg de la caritat entre les dues Esglésies ha de produir fruits de col·laboració desinteressada en el pla d'una acció comuna a nivell pastoral, social i

intel·lectual en el recíproc respecte de la fidelitat dels uns i dels altres vers les seves pròpies Esglésies". Com vaig tenir ocasió de posar en relleu en l'encíclica **Slavorum Apostoli**, tot allò que ajudi al recíproc enriquiment de les grans tradicions, l'oriental i l'occidental, és camí vers la plena unitat.

Al servei de l'ecumenisme

6. Les Esglésies orientals catòliques coneixen i accepten amb confiança els ensenyaments del Concili Vaticà II sobre l'ecumenisme i miren d'oferir la seva aportació en la recerca de la plena unitat entre catòlics i ortodoxos. És motiu de profunda alegria constatar que, fins i tot en les relacions bilaterals, aquest fet és pres positivament en consideració, com s'ha esdevingut en recents declaracions.

Espero vivament que, on visquin junts catòlics orientals i ortodoxos, s'instaurin relacions fraterne, de recíproc respecte i de recerca sincera d'un testimoniatge comú de l'únic Senyor. Això ajudarà no solament a la convivència en les circumstàncies concretes, sinó que també facilitarà el diàleg teològic orientat a superar allò que divideix encara catòlics i ortodoxos. Ser fidels testimonis de Jesucrist, que ens ha alliberat, hauria de ser la major preocupació en el nostre temps de canvis culturals socials i polítics, de manera que es pugui predicar junts i amb credibilitat l'únic Evangelí de salvació i ser artífex de pau i de reconciliació en un món sempre amenaçat per conflictes i guerres.

Encomanant aquests sentiments i aquestes esperances a la intercessió de la Verge **Theotokos**, venerada igualment a Orient i a Occident, per tal que com a **Odigitria** guiï tots els cristians pels camins de l'Evangelí i de la plena comunió, us imparteixo de cor, estimats germans en l'episcopat, així com a les vostres comunitats eclesials, una particular benedicció apostòlica.

Vaticà, 31 de maig de 1991

Joannes Paulus II

Joan Pau II: "La qüestió de les relacions entre catòlics de ritu oriental i ortodoxos no es redueix als països d'Europa de l'Est, sinó que també es dona de formes diverses en els llocs on hi ha presència d'Esglésies orientals catòliques". En la fotografia un catòlic-ortodox

Hermann Schaluck, 118 successor de sant Francesc d'Assís

Fra Hermann Schaluck, 52 anys i alemany, ha estat elegit general de l'orde franciscà —el segon més nombros dels instituts religiosos— en el capítol general celebrat a Califòrnia durant el mes de juny, com ja informàrem en el número passat de CC.

Els 145 delegats vinguts dels distints continents i que representen els 20.000 religiosos franciscans, es reuneixen per estudiar, entre altres coses, la nova evangelització reclamada pel papa Joan Pau II. El centre de les intervencions fou "la força evangèlica del testimoniatge".

El pare Schaluck és el 118 successor de sant Francesc d'Assís. El capítol general finalitzà a últims de mes, després d'haver-se elegit els consellers del nou general, que representen tots els països del món on està establert l'orde.

•**S.E. CATEDRAL BASÍLICA DE BARCELONA.**— Projecte de creació d'una CORAL POLIFÒNICA. Convocàtoria: 1. Haver complert 18 anys. 2. Tenir un mínim de coneixements musicals. 3. Haver participat en alguna activitat musical com a cantaire. 4. Conèixer les bases de la tècnica vocal. 5. Ser sensibles als valors i exigències de la vida litúrgica eclesial. 6. Comprometre's a participar en les activitats pedagògiques i en les actuacions de la CORAL, especialment en les grans celebracions litúrgiques de la Catedral. Cal INSCRIURE'S prèviament i passar unes proves senzilles davant un jurat de 4 músics amb experiència de cant coral. Per informació: de dilluns a divendres, matins, de 10 a 13 h., tel. 315 31 56. Per a informació inscripcions: tarda, de 16.30 a 19 h., tel. 315 35 55, Domènia de la Catedral (Claustre). Responsable: Domènec Cols i Puig, can.

•**Institut de Teologia Espiritual de Barcelona.**— Des de començ de juny resta ja oberta la preinscripció pel proper curs 1991-92. Les classes s'impartiran de dilluns a dijous, de 19.15 a 21 h. Els estudis es poden cursar a un doble ritme: o bé amb classe diària de dilluns a dijous, o bé assistint a algun curs només un dia (o alguns dies) a la setmana perllongant els estudis durant un període més llarg de temps. També és possible matricular-se únicament a alguna assignatura o participar dels cursos només com a alumne oient. Els qui desitgen formalitzar la matrícula, o informar-se sobre els programes o altres activitats de l'Institut, poden dirigir-se a la Secretaria de l'Institut, c/ Diputació, 231, (edifici del Seminari), els dimarts o dijous, de 17 a 20 h. Tel. 454 16 00.

•**Festa de Sant Miquel dels Sants. 400è aniversari del seu naixement a Vic.**— La Pia Unió de Sant Miquel dels Sants, amb motiu enguany d'aquest aniversari, convida molt especialment

a tots els devots del Patró de Vic, a participar a l'Eucaristia que tindrà lloc a la Parròquia de Sant Jaume, de Barcelona, el proper dia 5 de juliol, a les set de la tarda. Durant el dia se celebraran altres

misses a la mateixa Parròquia. Secretaria de la Pia Unió: tel. 318 56 07.

•**42è APLEC AL MATAGALLS.**— Tindrà lloc el dimenge, 14 de juliol. A les 9.30, proclamació i distribució de les Medalles de la Constància. A les 10.30, Santa Missa concelebrada, presidida pel Sr. Bisbe de Vic, Mons. Josep Mª Guix. A les 11.30, Cant dels Adéus. A les 5 de la tarda, Benedicció de la Font de Gomar, restaurada, i dedicada al metge de Viladrau, Antoni Ariet Barberis. A les 6 de la tarda, Sardanes a Viladrau. Enguany es commemoren el 150 aniversari de Sant Antoni Mª Claret com a rector a Viladrau, i el centenari del Poema Natzaret de Mossèn Cinto Verdager. Informació i inscripcions: P. Illa, c/ St. Antoni M. Claret, 45, Barcelona, tel. 207 02 49; i Joan Alsina, c/ Passeig Maragall, 118, Barcelona, tel. 351 79 60.

CARITAS
DIOCESANA
DE BARCELONA

•Com que algunes persones molestes s'han adreçat a nosaltres pel que consideren una falta de formalitat en no haver passat a recollir les bosses de roba usada en el dia assenyalat, Caritas Diocesana vol puntualitzar el que segueix: 1. Caritas no té res a veure amb la recollida de roba que d'una manera massiva estant duent a terme empreses privades o societats laborals que fins i tot utilitzen paraules (Caritat) que es presten a confusió. 2. Caritas s'identifica sempre en els fullets que reparteix i les bosses de plàstic plegades que deixa a les bústies de les cases, abans de la recollida de roba. A més dóna un telèfon de referència. 3. Caritas intenta sempre recollir la roba usada en el dia que anuncia i no torna a passar pels mateixos barris abans d'alguns mesos. Caritas, però, no pot evitar que aquestes empreses i/o societats facin la seva recollida.

LA VEU DE
L'EVANGELI

Telèfon (93) 415 66 16

TELEFONO DEL
EVANGELIO

976 - 44 45 46
976 - 44 55 55

apostatat senzill i bo recomanar a les amistats, familiars i coneguts, l'audiència telefònica d'aquests tres minuts plens de Vida evangèlica.

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de juliol, el Sant Pare ens demana pregàries perquè la LLEIALTAT, l'HONESTADAT i l'AMISTAT SIGUIN L'ÀNIMA DE TOTA COMPETICIÓ ESPORTIVA. L'esport ens mostra la noblesa de l'home per superar-se, la renúncia, el domini propi i l'abnegació per assolir una fita. Virtuts humanes que ens predisposen al seguiment de Crist. - INTENCIÓ MISSIONAL. El Papa també ens demana pregàries perquè LES COMUNITATS RELIGIOSES COMPROMESSES EN L'OBRA MISSIONERA VISQUIN AMB ENTUSIASME, SEMPRE RENOVAT, EL SEU SERVEI A L'EVANGELI. Que no manqui la nostra pregària als nostres germans i germanes missioners.

Antoni Mª Serrallonga s.j.

•**FESTIVITAT DE SANT ENRIC.**— L'Associació de Sant Enric comunica que la Celebració de l'Eucaristia de la diada tindrà lloc el proper dia 12 de juliol, a les vuit del vespre, a l'església de Maria Auxiliadora, c/ Sepúlveda, 62 (Vigília de la festivitat). Una vegada més, serà aquest un motiu per al retrobament de tots, que som molts, els Enrics i Enriquetes de tota la contrada.

MATARÓ - CENTRE

Entresol de 154 m² per llogar com a despatx, moblat i amb departaments interiors. Molt lluminós amb grans finestres exteriors. Dues entrades independents. Lavabo. Servei de porteria. Ascensors automàtics. Plaça d'aparcament al soterrani del mateix edifici (opcional). Aire condicionat i calefacció a totes les dependències. Llum, Aigua i Telèfon. (Ideal per empresa de serveis, advocat, administracions, consultori per metge o dentista, agències d'assegurances, etc.).

Tel. 317 67 23 (nits).

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom
Adreça Població D.P. Tel
Se subscriu a exemplar (s) catàla castella del setmanari Catalunya Cristiana.
L'import anual, 7.800,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària

(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu

☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data.....

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça

Senyors,

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, amb càrrec al meu compte corrent llibreta (poseu les dades completes).....

Data.....

Signatura

FINESTRAL DE LA CARITAT

Vacances i... paga doble

Quan arriba aquest temps tots tenim un cert neguit. D'una banda, preparem les ben merescudes vacances: viatges, creuers, apartaments, esports d'aventura... Cal trencar la rutina ja que fins i tot és necessari per una bona salut mental. De l'altra banda, esperem la **PAGA DOBLE**. Si una part d'aquesta paga la reconvertísim en **SOLIDARITAT**, unes quantes famílies del nostre voltant viurien amb menys angoixa perquè podrien resoldre pagaments endarrerits de coses bàsiques: aliments, llum, aigua, lloguer... **US NECESSITEM**.

27.91.—Donaseparada amb tres fills. El marit no li passa res. Viuen d'unes hores de feina que fa ella però no pot fer-se càrrec de totes les despeses de la casa. Deu aliments, llum i aigua. Necessita urgentment 42.800 ptes.

28.91.—Matrimoni de mitja edat amb tres fills, un malalt psíquic. Només cobra les 23.590 el fill malalt. El pare no

pot treballar, està en tràmits d'alguna pensió. La mare ha de cuidar aquest noi. Tenen molts deutes i els fan falta urgentment 68.700 ptes.

29.91.—Mare sola amb una filla de 5 anys i dues nenes bessones d'un mes. El marit està a la presó. Li fan falta 57.900 ptes. per pagar deutes.

30.91.—Donaseparada amb tres fills petits al seu càrrec. El

marit és alcohòlic i no li passa res. Busca feina i de moment viu de les ajudes que li fan. Necessita 46.900 ptes.

31.91.—Matrimoni amb 10 fills. El pare està malalt i la mare fa unes hores de feina. Han de pagar l'entrada d'un pis i donar d'alta els comptadors d'aigua i de la llum. Els fan falta 84.600 ptes.

32.91.—Matrimoni amb cinc fills petits. Només perceben l'ajuda familiar de les 37.000 ptes. El pare busca feina. Han quedat endarrerits en el pagament del pa i la botiga d'aliments. Els fan falta amb urgència 76.790 ptes.

Els donatius poden entregar-se a: Càritas Interparroquial de Tarragona. Avda. Prat de la Riba, 35 - 43001 Tarragona.

Problemes pastorals suscitats per l'edat avançada del presbiterat

TARRAGONA.— El Consell Presbiteral, convocat degudament, va celebrar fa poc temps una reunió a les dependències del Palau Arquebisbal. Mn. Miquel Barbarà va presentar els resultats d'una enquesta realitzada recentment sobre **Els problemes pastorals que suscita l'edat avançada del presbiterat**. Mn. Francesc Esteso va fer una exposició sobre el segon tema: **Petició ocasional dels sacraments**. Va actuar de moderador Mn. Joaquim Gras. I el senyor Arquebisbe va informar sobre diferents punts que podien interessar als membres del Consell Presbiteral.

■ M.C.T.

Nous nomenaments

TARRAGONA.— L'Arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, ha signat, amb data de 28 de maig, aquests nomenaments:

- Mn. Josep M. Barenys, arxiprest de l'Arxiprestat del Baix Penedès.
- Mn. Àngel Bergadà, arxiprest de l'Arxiprestat de la Conca de Barberà.
- Mn. Antoni Bru, arxiprest de l'Arxiprestat d'Urgell-Garrigues.
- Mn. Joaquim Clavé, arxiprest de l'Arxiprestat de Tarragona-Centre.
- Mn. Francesc Esteso, arxiprest de l'Arxiprestat de l'Alt Camp.
- Mn. Isidre Foguet, arxiprest de l'Arxiprestat de Tarragona-Perifèria.
- Mn. Josep M. Font, arxiprest de l'Arxiprestat del Priorat.
- Mn. Pere Llagostera, arxiprest de l'Arxiprestat del Tarragonès Ponent.
- Mn. Antoni Morell, arxiprest de l'Arxiprestat del Tarragonès Llevant.
- Mn. Josep Pasqual, arxiprest de l'Arxiprestat de Reus.
- Mn. Jordi Rossell, arxiprest de l'Arxiprestat del Baix Camp.

El fet polític i la vida del cristià

PARETDELGADA.— El 8 de juny, a l'ermita de Paretdegada, s'ha tingut una trobada del Moviment de Cristians de Pobles i Comarques, que començava a les vuit del vespre. S'ha compartit la reflexió sobre aquestes qüestions: El fet polític, en quines coses és positiu i en quines no de cara a la convivència del poble? D'on hem viscut —o vivim— la participació en la vida política del poble? i, Què hi ha aportat el grup? Mn. Miquel Barbarà, vicari episcopal, va presentar una aportació sobre **El fet polític i la vida del cristià**.

■ M.C.T.

Solidaritat de les parròquies

TARRAGONA.— Els rectors i vicaris de les parròquies dels arxiprestats de Tarragona-centre i Tarragona-perifèria, els arxiprestos corresponents i el Vicari episcopal territorial, en una reunió ordinària de fi de curs celebrada el passat

divendres, van expressar el següent comunicat:

"Manifestem la nostra solidaritat amb la parròquia de Torreforta davant les dificultats que ha passat. També manifestem el nostre suport a Càritas per tirar endavant el Centre

català de solidaritat contra la droga, inspirat en el projecte Uomo, en la manera en què les Càritas de Catalunya creguin convenient posar-lo en pràctica a la nostra Arxidiòcesi.

■ M.C.T.

FETS I CRITERIS

Què té d'especial Lourdes?

He estat a Lourdes nou vegades; dues quan era prevere com a pelegrí solitari i set, ja bisbe, acompanyant-hi malalts. Són dues experiències totalment diferents, però ambdues espiritualment enriquidores.

Què té Lourdes que hi vagi tanta gent? Jo ho resumiria amb aquesta frase: Lourdes té l'atractiu de la presència espiritual de Maria. És l'atractiu de l'amor de la Mare. A Lourdes encara hi ressona el missatge de l'Evangeli: "Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli" (Mc 1,15).

Tothom, d'una manera o altra, sent la necessitat de ser ajudat. Benaurats els qui experimenten febleses, contrarietats, dubtes, sofriment, dolor, solèdat, incomprensió. Sí, benaurats perquè d'alguna manera senten fam i set de justícia i sortiran d'ells mateixos a buscar ajuda. I la trobaran perquè Ella, Maria, tornarà a dir a Jesús: "No tenen vi". I es farà altra vegada el miracle.

Aquesta és, al meu entendre, la força d'atracció de Lourdes i el procés d'un itinerari espiritual que continuament es repeteix. Les formes concretes d'aquest itinerari arrenquen en llocs concrets i en actes del programa de cada dia.

La pregària a la gruta se sent estimulada per la imatge de la Immaculada i de la Bernardeta. Cadascú hi reaccionarà segons les seves disposicions interiors i l'acció invisible de la gràcia. Es tracta de creure i de convertir-se a l'Evangeli.

La presència dels malalts. Acompanyar-los i deixar-se acompanyar per ells. Enraonar amb ells. Escoltar-los i gosar dir-los unes paraules que surtin del cor. Preguar per ells i amb ells. Sentir-se petit, senzill, necessitat de l'ajuda de la Mare de Déu, de la seva intercessió maternal.

A mitja tarda la processó del Santíssim proclama la fe en Jesús sacramentat, fet aliment per nosaltres, fet benedició visible per a tota la vida humana. Malalts i bons, ben agermanats, preguem junts i demanen les gràcies de les benediccions de Jesús.

Al capvespre el rosari amb les torxes. Els cants de l'Ave i les peticions expressades en la llengua materna de cadascú. S'entén, de manera vivencial, allò que digué Newman: El rosari és el Credo transformat en pregària.

Quan vivia la meua mare, cada any anava a Lourdes amb la meua germana mongòlica. Tornaven a casa molt contentes. La meua mare havia "carregat" les bateries per a un altre any.

Aquests dies sóc a Lourdes amb el XIX Pelegrinatge de l'Hospitalitat de Tarragona. Aquest any tots anem a Lourdes per demanar "sacerdots per a l'Església i per al món". Confiam que la intercessió de Maria farà que hi hagi més joves que escoltin la crida de Déu a dedicar tota la seva vida al servei dels germans.

■ †Ramon Torrella i Cascante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

Tot acompanyant uns 200 malalts de la diòcesi gironina

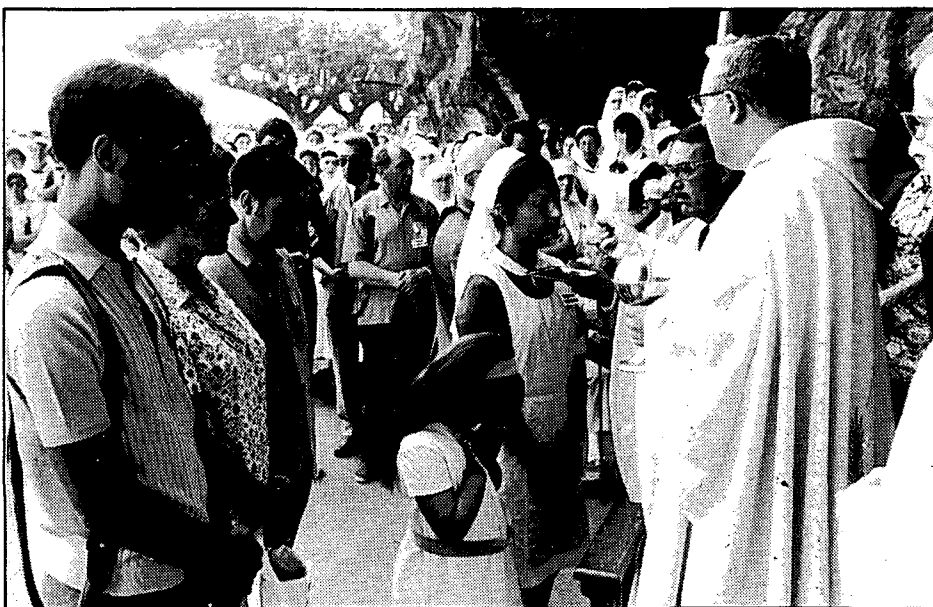
El XXVI Tren de l'Esperança portà a Lourdes un miler de pelegrins

GIRONA

Un total de 866 peregrins, entrà ells 196 malalts, han anat al santuari de Lourdes amb el XXVI Tren de l'Esperança que organitza l'Hospitalitat de Nostra Senyora de Lourdes a Girona, del 18 al 22 del mes de juny. Els malalts estaven atesos per cinc metges, dotze religioses, 175 infermeres i 98 brancardiers. A més, també els assistien espiritualment catorze sacerdots.

El president de la junta de l'Hospitalitat, Joan Rosa, ha manifestat que el pressupost del XXVI Tren de l'Esperança puja a uns catorze milions de pessetes. Aquesta xifra serà coberta amb els donatius d'algunes institucions públiques i els suplementos que paguen els acompanyants dels malats pels seus bitllets. Rosa ha advertit que fins i tot els brancardiers i infermeres ajuden a pagar les despeses del tren.

Per altra banda, el president de l'Hospitalitat ha recordat que alguns dels malalts es senten tan ben tractats i cuidats durant el viatge que després els costa adaptar-se de nou a la vida ordinària en les seves llars o centres hospitalaris. Segons Joan Rosa, això es deu a que tots els metges, brancardiers i infermeres es bolquen en les

seves atencions als pacients durant aquells tres dies, cosa que difícilment podrien mantenir molt temps perquè també els afectaria la lògica rutina.

Entre els actes de la pelegrinació cal remarcar la processó de les torxes i la del Santíssim, en les quals van participar tots els pelegrins de Girona, i sobretot la missa celebrada a l'aire lliure en l'espai anomenat "catedral verda", per als malalts de les nostres comarques únicament.

■ **M. Caballé**

El Consell pastoral diocesà estudia el document episcopal

“La veritat us farà lliures”

El Consell Pastoral de la Diòcesi, integrat per preveres i seglars, ha publicat al Butlletí de l'Església de Girona del mes de maig una àmplia reflexió sobre el document de la Conferència Episcopal Espanyola titulat "La veritat us farà lliures". La reflexió comença advertint que "sovint estem avesats a fer una anàlisi de les situacions i de les maneres de fer la nostra societat, dels seus criteris i comportaments tenint en compte només els aspectes negatius". I afegeix: "Cal que siguem molt conscients dels aspectes positius, els quals també s'han de subratllar i proclamar i pensem que hauria de ser una qüestió de realisme i de justícia que amarés totes les nostres crítiques".

El document diu que "amb estil evangèlic hem de saber destriar el gra de la palla i mantenir-nos en una valoració sistemàtica del que hi ha de bo en la nostra societat". I encara: "Pensem que l'Església, de portes endins, no hauria de fer només una crítica o un judici de la nostra societat, sinó que, a més, d'una forma realista i no agressiva o malaltissa hauria de fer una sana autocrítica constant".

En aquest sentit, el Consell Pastoral afirma que "preocupa el distanciament que hi ha sovint entre la Jerarquia i els fidels". I acaba: "Entre molts i diversos aspectes de la pastoral caldria subratllar-ne la pobresa a tots nivells que pateix un ampli sector de persones del nostre món; la marginació, cada vegada amb uns àmbits d'actuació més amplis; la família amb tota la seva problemàtica; els joves i el seu entorn, l'ensenyament..." El Consell Pastoral Diocesà de Girona "ofereix aquesta reflexió a totes les persones i en especial als cristians, perquè els sigui de profit en la construcció del Regne".

■ **M.C.**

Petits anuncis

VARIS

SR. 37 anys agraderia trobar srta. 25
- 32 anys fins matrimonials. Tel 973 -
230619 hores menjar

S'OFEREIX Sr. culte 50 anys de de gents per a treballs auxiliars d'oficina i preferiblement botiga. Experiència, seriositat i referències. Truqueu al Tel. 212 54 75 de 2 a 5 i de 21 a 24.

M'AGRADARIA conèixer, per fins
matrimonials, cistidà de Tarragona
capital (preferentment), 30 anys o
més. Escriu amb adreça apart. 1242
Tarragona

NOVA RESIDÈNCIA 3a. edat. asist.
sanitària. Ambient familiar, hab. ind.
i col·lec. Vista excel·lent, preus rao-
nables. Tel. 418 80 76.

BUSCO noia seriosa i catòlica
practicant pel mes d'agost per fer
companyia Sra. gran i petites feines
de casa. No està malalta. Tel. 258
32 46.

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75.

CATÒLICA 30 anys soltera llicenciada busca no iguals característiques fins matrimonials. Escriure apartat de correus Nº 35. 168. 08080 Barcelona

SENYORA de 62 anys sense obligacions personals, apta per a tenir cura de criatures i persones grans, treballs de relació amb públic o gestions de carrer desitja i necessita feina. Tel. 379 43 27.

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts
psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes.
Enquadrernació Guaflex, amb dues tintes.

P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2º. 08007 Barcelona.

NOM

ADREÇA.....

POBLACIÓ..... TEL

PREU LÍNEA SETMANES

[illegible]

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de
CATALUNYA CRISTIANA c/. València, 244. 2º. 08007 Barcelona

La investigació serà pagada a parts iguals per l'Arquebisbat i la Caixa

10 milions per estudiar la restauració de la catedral de Barcelona

BARCELONA

Josep Vilarasau, director general de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", va manifestar a l'agència Europa Press que l'entitat que dirigeix ha arribat a un acord amb l'arquebisbat de Barcelona per tal de realitzar un estudi previ de viabilitat de la restauració de la catedral de Barcelona.

Aquests treballs de rehabilitació estan previstos en el marc de la campanya *Barcelona, posa't guapa*, promoguda per l'Ajuntament amb la col·laboració de diverses empreses privades. El seu objectiu és promoure la recuperació de diversos monuments públics així com de nombroses façanes de les cases de la ciutat. Habitualment, la rehabilitació de monuments es fa mitjançant l'establiment de convenis amb les empreses que s'encarreguen de patrocinar i realitzar els treballs. Pel que fa als domicilis particulars, la campanya facilita ajuts especials a aquelles persones interessades en la realització de la rehabilitació.

La catedral era un dels edificis monumentals de Barcelona que fins ara no havia trobat patrocinador per la seva recuperació, molt possiblement a causa de la forta inversió que requereix. Després d'una llarga sèrie d'intents no reeixits, s'ha buscat el suport de "la Caixa" per patrocinar aquesta

restauració. Vilarasau va manifestar que "abans de procedir a prendre una decisió, s'ha vist que era necessari un estudi previ per conèixer concretament què és el que cal fer".

A instàncies de Lluís Monreal, director de la Fundació de la Caixa, que és expert en temes d'arqueologia i restauració, és va acordar

encarregar a un equip de tècnics un estudi per decidir què és el que cal fer, la seva viabilitat i el seu cost total. La realització d'aquest estudi costarà al voltant de deu milions de pessetes i serà finançada a parts iguals entre "la Caixa" i l'arquebisbat.

■ C.C.

CARTA DOMINICAL

Valors objectius i dignitat de l'home

Hi ha ideologies que intenten dominar la societat i que practiquen la tàctica de mostrar-se del tot escèptiques pel que fa als valors objectius, però no ho són pel que fa als propis valors, anomenats amb insistència "progressistes" i titllant d'essencialistes, ahistòrics i tradicionals —adjectivant en sentit negatiu— els que hi són oposats.

Avui no entrarem en el concepte de progressisme, però sí que podem fer-nos una pregunta: ¿Cap on ens porta el "progrés" d'algunes persones? I una asseveració: Sense l'acceptació de les tradicions, els homes continuarem vivint en les caveres. Encara sort que les cultures que ens precediren no menysprearen sistemàticament l'experiència i el saber-tradició dels seus antecessors.

Continuem amb els valors. O som esperits racionals, atrets pels valors absoluts i acceptant, diguem-ho clarament, una llei natural —per molt discutit que sigui avui aquest concepte— o ens convertim en una mera matèria que s'ha de modelar segons les apetències d'uns grups dominants o d'una majoria, que pot ser la mínima —de 51 contra 49—, però que pot obrir sense cap altre control que la seva voluntat. Amb la qual cosa no hi ha pas seguretat que la legislació no sigui contra drets elementals, com és ara el dret a viure, a fer-ho amb dignitat material i moral.

Diffícilment es poden respectar els drets de la persona en una societat que admet que es pot legislar sense més límit que la voluntat de la majoria. Una creença en valors objectius, que cal respectar sempre, és necessària per tal que les normes no es converteixin en tirania ni l'obediència a la llei, en esclavatge.

"Tot poder exercit per l'home és també un poder exercit sobre l'home" afirma C.S. Lewis. Davant els avenços en l'enginyeria genètica i les lleis que afavoreixen l'avortament i, ben aviat, l'eutanàsia, si la nostra generació assoleix el poder de realitzar el que vulgui en els seus descendents, qualsevol home de la pròxima generació serà víctima d'aquest poder i no en serà pas el seu hereu. Serà la generació més subjecta a "la mà mortal dels grans planificadors i manipuladors, i menys capaç d'exercir un poder sobre el propi futur".

L'home va dominant la naturalesa. Això és voluntat de Déu des de l'inici de la creació: "Domineu la terra". Però és una creació en què Déu hi posa la seva intel·ligència i, alhora, la seva bondat: "Tot era molt bo". L'home hi posa la ciència i la tècnica. No sempre, la bondat. Aquest és el risc, concretat en la teoria, portada a l'extrem més d'un cop, que tot el que és factible tècnicament es pot realitzar moralment.

"La naturalesa humana serà la darrera anella de la Naturalesa que capitularà davant l'home. En aquest moment s'haurà guanyat la batalla. Però, es pregunta Lewis, en concret, ¿qui l'haurà guanyada? I jo em permeto de continuar preguntant: ¿Alguns homes contra tots? ¿La irracionalitat que es deriva de la ignorància del veritable ésser de l'home? ¿La pura intel·ligència, enterrant les darreres restes de la bondat?"

■ † Ricard M.,
arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

L' evasió

La gent de ciutat tenim necessitat d'aire net, d'olors netes, de paisatge net. Tots estem tips de la pol·lució ambiental, palpable, produïda per tants esforços industrials i tantes negligències. I també de la pol·lució invisible que envaeix l'esperit i que, en certa manera, és més perillosa...

Per això quan, muntanya amunt, esperant arribar al cim, els ulls s'esbatenen meravellats per l'exuberant natura, ens sembla que ja ho hem assolit tot (aire net, olores netes, paisatge infinitament net), que tot se'ns ha solucionat, que ja no tenim problemes.

Beneïda il·lusió! Com els infants, passem d'un punt a l'altre, i cada llàmbregada ens descobreix coses noves, insospitades. Un mateix paisatge contemplat en diverses ocasions canvia cada vegada, com si en l'anterior hagués volgut guardar-nos algun secret.

Ara he descobert que la ginesta d'alta muntanya té un groc diferent i una olor especial, més penetrant... I els grans espais de ginestera florida m'han portat al Corpus d'altre temps que, íntimament, enyoró...

Certament, beneïda il·lusió d'una evasió desitjada. Evasió per uns hores o només per uns instants, que ens manté serens a l'hora del retorn a casa, a la ciutat. I, dient adéu, ens allunyem amb un càlid i sentit ja reveure!...

■ Oriol Camps

FINESTRAL DE LA CARITAT

Treball social a més d'ajut econòmic

L'ajuda econòmica és important en totes aquestes situacions de necessitat. No obstant això, fa falta més. Un treball social continuat que ajudi les persones a ser protagonistes de les seves vides.

133.— Pare de família en atur i sense subsidi. Té una malaltia crònica que li fa perdre la vista. Urgeix ajuda per a aliments. Són 30.000 ptes.

134.— Esposa abandonada. Tres fills petits. Fa feines de neteja a cases particulars. Necessita ajuda per a deutes de llum, gas i aliments. Són 40.000 ptes.

135.— Senyor gran. Té la seva esposa malalta. Els urgeix una rentadora i els seus recursos no els ho permeten. Els falten 33.995 ptes.

136.— Matrimoni amb cinc fills petits. Subsisteixen de la venda ambulants. A causa d'una temporada baixa de vendes s'han endarrerit en el lloguer. Urgeixen 70.000 ptes.

137.— Senyora sola i sense família

propera. Fa feines d'artesania. Per malaltia s'ha endarrerit en la cotització de la seguretat social (autònoms) Per ajudar-la a pagar el deute li calen 25.000 ptes.

138.— Pare de família de baixa per accident, no té, temporalment, els ingressos suficients. Per al·loguer pendent, 30.000 ptes.

139.— Esposa abandonada pel marit, amb quatre fills de 15 a 3 anys. Té una greu depressió. Mentre li tramita la pensió social urgeix pagar deutes de lloguer que li va deixar el marit. Són 100.000 ptes.

140.— Mare de cinc fills. Tots en edat escolar. Té una malaltia molt greu i ha d'estar hospitalitzada algunes temporades. Per a ajuda d'aliments, 50.000 ptes.

141.— Senyora gran. Per traumatisme ha de fer un tractament de rehabilitació llarg, en un centre hospitalari. Per a despeses de desplaçament que no pot pagar, 25.000 ptes.

142.— Pare de família en atur i sense subsidi. Els seus ingressos

són esporàdics i no cobreixen les necessitats familiars. Per a ajuda aliments i deutes de llum, 51.124 ptes.

143.— Senyora soltera. Cobra una pensió social de 33.000 ptes. mensuals. Fa un tractament per malaltia. Per a deutes, 25.000 ptes.

144.— Pare de família amb un contracte eventual. A causa de la malaltia d'un fill ha tingut despeses extres. Per a ajuda deutes de lloguer, 50.000 ptes.

1/12.— Senyora amb una pensió de 23.590 ptes. No es pot pagar un audífon que necessita. Li calen 49.820 ptes.

2/12.— Matrimoni immigrant. Va venir perquè en el seu país d'origen no es podien obrir camí. Tramiten la documentació per a poder regularitzar la seva estada. Per a deutes de l'habitació on viuen, 50.000 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CARITAS DIOCESANA - Plaça Nova, 1 - 08002 BARCELONA - Tel. 301 35 50.

Ordenació Sacerdotal a Terrassa

Vivències d'una Església jove

BARCELONA

El propassat 9 de juny se celebrà a l'Escola Pia de Terrassa l'Ordenació Sacerdotal de l'escolapi Ferran Mateos.

En la mateixa celebració fou ordenat Diaca l'escolapi Francesc Bellafont.

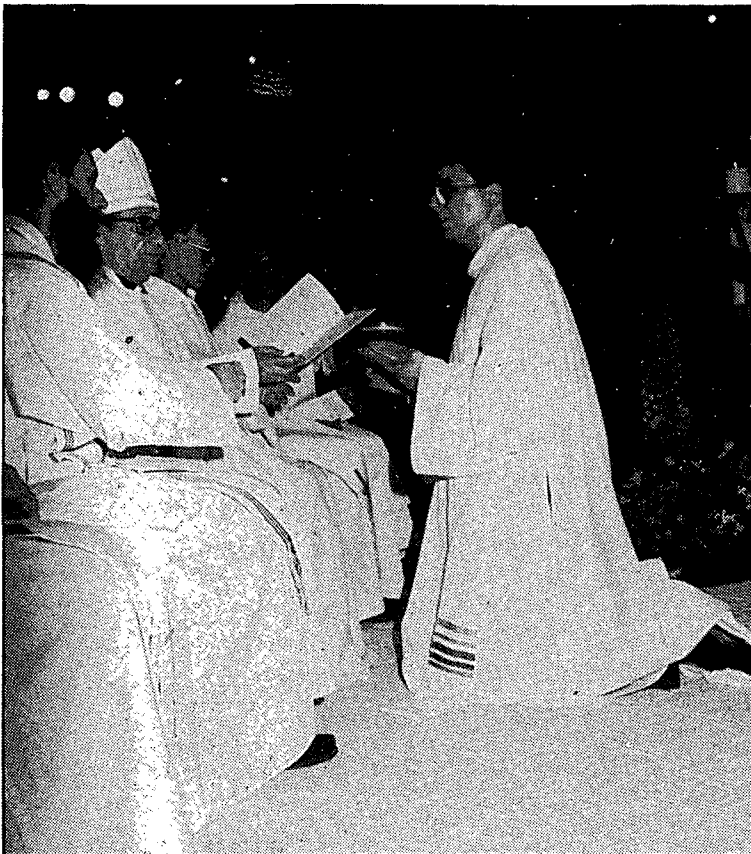
La cerimònia fou presidida per Mons. Antoni Deig i Clotet, bisbe de Solsona, i comptà amb la participació del Pare Provincial dels Escolapis de Catalunya, pare Andreu Trilla, i del Vicari episcopal de la zona de Terrassa, mossèn Lluís Bonet.

Sacerdots, escolapis, religioses, amics, familiars, alumnes i professors de diversos centres educacionals de la Escola Pia de Catalunya ompliren l'església de l'Escola Pia de Terrassa.

Fou una cerimònia emotiva, plena de significat, sota el lema de "DONAR-SE PER VIURE, VIURE PER DONAR-SE".

Feia temps que no assistíem a una ordenació sacerdotal. Ens va emocionar. I més perquè participàvem en la preparació de la festa. Durant tot el dia, més de cinquanta joves alumnes de 14 a 17 anys, representants de diversos centres escolapis de Barcelona, Sabadell i Terrassa, van estar reflexionant en un ambient ple d'alegria i profunditat sobre el tema del servei dels altres, del lliurament als altres, de l'actitud constant que ha de tenir el cristià de servir tothom i especialment els més desposseïts.

Tot començava vers les deu del matí. Era l'inici d'un dia de reflexió que culminaria amb l'ordenació de Ferran Mateos, jove escolapi lligat per vocació a diversos grups i ambients juvenils i populars de Barcelona, Terrassa i Sabadell.

L'ordenació sacerdotal estigué, doncs, entroncada amb una diada de reflexió juvenil que va durar tot el dia. No fou un fet aïllat ni una cerimònia preparada segons els cànons tradicionals. Fou un dia de reflexió comunitària. Una expressió de fe jove. Un cant a la vida nova que va creixent en el si de l'Església.

Després de la festa d'ordenació pensem en veu alta:

Estem contents. Comptem amb un nou sacerdot. Però també estem molt contents, perquè rera d'ell o juntament amb ell comptem amb una gran quantitat de joves amb ganes de transformar el món, de fer més humana la convivència, de lluitar contra tota injustícia a la nostra societat, de fer viva la paraula de Jesús entre nosaltres.

Celebrem amb goig l'ordenació de Ferran Mateos. I ho fem

des de la perspectiva d'aquesta comunitat eclesial jove, nova, que ens omple d'esperança i ens empeny a comprometre'ns amb major decisió en el camí marcat per Calassanç, que no és altre que l'assenyalat per Jesús.

■ C.T.

Oberta la pre-inscripció per als estudis d'animació socio-cultural a l'Escola de l'Esplai

Des del dia 1 de juny està oberta la pre-inscripció per a cursar els estudis d'animació socio-cultural a l'Escola de l'Esplai de Barcelona. Aquesta pre-inscripció és necessària, especialment per aquells que vulguin iniciar-los el proper octubre.

Aquests estudis tenen el reconeixement de l'Institut Català de Noves Professions del Departament d'Ensenyament i de la Direcció General de Joventut. L'animació està esdevenint un nou àmbit professional, però, alhora, aquests estudis serveixen de reciclatge per a molts professionals que volen adaptar-se als nous perfils que demanda el treball social, educatiu o cultural.

Així, doncs, s'adrecen tant a aquells que busquen una formació bàsica, estructurada i sistemàtica en el camp de l'animació com a mestres, pedagogs, treballadors socials, educadors especialitzats, treballadors d'entitats culturals o socials, treballadors de les administracions, treballadors del sector turístic i altres voluntaris o professionals que volen posar al dia o renovar la pràctica de la intervenció i la seva conceptualització.

Els estudis d'Animació Socio-cultural a l'Escola de l'Esplai tenen una estructura modular molt flexible que permet adaptar el currículum a les necessitats i interessos de cada alumne així com que cadascú pugui seguir el ritme d'estudi que prefereixi fent durar els estudis complets entre dos i cinc anys. També poden cursar-se els mòduls independentment sense fer tots els estudis. A més, enguany s'inicia també la possibilitat de cursar-los de manera semi-presencial:

Les matèries principals d'aquests estudis són...

- L'Animació socio-cultural.
- Antropologia sociològica.
- Fenòmens socio-culturals contemporanis.
- Pedagogia Humanista.
- Educació Permanent: experiències i models.
- El projecte d'intervenció socio-cultural.
- Metodologia de coneixement de l'entorn.
- El grup com a element bàsic de l'organització.
- Principis d'organització aplicats a l'animació socio-cultural.
- La comunicació a les associacions.
- La gestió a les entitats d'intervenció socio-cultural.

Les principals especialitats que es poden cursar són lleure infantil i juvenil, animació de tercera edat, intervenció socio-cultural en marginació, educació ambiental, administració i finançament d'entitats, turisme socio-cultural, integració de disminuïts en activitats de lleure i informadors juvenils.

L'aprofitament dels estudis dona accés a un Diploma atorgat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, l'únic actualment vigent en el camp de l'animació socio-cultural.

Per a més informació cal adreçar-se a l'Escola de l'Esplai de Barcelona, c/ Numància, 149-151. Tel. (93) 410 16-02.

Barcelona, juny 1991

El nom no fa la cosa

De vegades sí que tot lliga, però tot sovint passa que el diccionari dona una definició d'un mot, i el sentit que imposa l'home del carrer n'és un altre que alguns cops no se li assembla de res.

D'uns quants anys ençà, hi ha una gran desorientació amb els significats dels mots "progrés" o "progressisme" i "retrograd" o "conservadorisme", sobretot entre la joventut i el món polític més "avançat", els quals qualifiquen de progrés qualsevol animalada irrespectuosa i irresponsable, pel sol fet que trenqui motllos, i titllen de retrograd el prudent que no comprèn tan inconscient actitud.

Els costums, com tot en la vida, van canviant amb el temps, però per a poder considerar que un canvi és "normal", i per tant bo, caldrà analitzar-lo, sotmetre'la una pedra de toc, i comprovar que és fruit d'una evolució que aporta un perfeccionament, una millora. No pas un canvi perquè sí, un trencament sense que el recanvi estigui preparat.

Avui s'exerceix una exagerada pressió per a aconseguir grans canvis en costums personals, familiars i socials, amb una pèrdua gairebé absoluta de la vergonya, la dignitat i la decència. I esgarrija veure com són molts els qui, menyspreant els ensenyaments rebuts, llancen per la borda fins l'últim vestigi de vergonya, i s'uneixen a la corrua d'irresponsables que s'autodenominen progressistes. I esgarrija, i preocupa, i entristeix

constatar com aquesta massa esverada que tot ho trepitja va creixent i no escolta i no pensa, i tot ho troba bé, i tot val.

No podríem pas imaginar un rector que, per no ser titllat de retrograd, perquè tot canvia, a fi d'augmentar el nombre d'assistents a missa, cedint al corrent de canvi i "progrés", decidís col·locar mitja dotzena d'escultures hostesses a l'entrada de l'església, amb uns llamants minvestits, que donessin la benvinguda amb apassionats petonets i efusives abraçades a cada parroquian. O que fes un descans d'uns minuts a mitja missa per tal que una parella de pallassos divertissin la concurrència. O que poc abans d'acabar la missa presentés una desfílada de majorettes amunt i avall pels passadissos del temple, repartint caramels o estampetes.

Potser sí que aquests "progressistes" aplaudirien el rector, però no podrien pas convèncer-nos que això fos progrés, i és de suposar que l'enèrgic cop de bàcul seria immediat.

Jo crec que, per principi, hauríem de pensar-nos-hi més abans de bandejar aquesta valuosa herència constituïda per uns costums que vénen dels nostres pares i avis, i no acceptar els nous qualificatius sense haver-ne fet, prèviament, una profunda valoració.

■ Antoni Munné i Tomàs

Exercicis espirituals per a joves

(també hi poden venir matrimonis i gent més gran)

Dirigits pel P. Josep M. Soler, monjo de Montserrat
Organitza: Associació d'Espiritualitat Verge de la Pau

Lloc: Casa d'Exercicis "Verge de Montserrat"
Caldes de Montbui

Dies: del 15 (tarda) al 19 (migdia) de juliol
Cal portar la Bíblia, estris per prendre notes i desig de fer silenci per pregar.

Per informació trucar a l'Albert Manich, tel. 654 12 16.

A Altorricó s'hi aplegaren representants dels bisbats de Lleida, Solsona i Urgell

Un miler de scouts i guies al "Boom 1991"

LLEIDA

ALTORRICÓ.— Recentment els Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya de les Demarcacions Lleida-Solsona i Urgell han celebrat el BOOM 1991, a Altorricó, hostes de l'Agrupament E/G Estrella de Poniente, que celebrava el 15è aniversari i de l'Agrupament E/G Terra Plana de Belianes, que commemora els 10 anys.

El BOOM ha estat un veritable esclat de festa en la celebració d'aquest doble aniversari, que ha aplegat 910 persones entre caps, minyons i guies.

Activitats

Tot el poble d'Altorricó semblava un gran campament escolta. El Camp de Futbol, ple de tendes de campanya dels Pioners i Caravel·les, semblava la nit del dissabte un poblat d'aventurers. Tots recorden el fet de la gelada d'aquella nit, però la il·lusió de la feta amb ball i danses, animada per l'orquestra Sol Ixent, resta més forta cor endins.

El diumenge, la Plaça de Toros va canviar la "festa" per un seguit de proves d'esforç físic i intel·lectual, que feien viure l'aventura als Ràngers i Guies (rappel, joc del Kim, pont de mico, rastrejar, desxifrar missatges, etc.), i la celebració de la Missa.

Prop del poble hi ha una ermita dedicada a "Sant Bartolomé" i un parc al voltant. Pioners i Caravel·les, posats a la feina dissabte a la tarda i diumenge des de primera hora del matí, van treballar al Parc fent bancs i taules i elements decoratius. L'Ajuntament va posar el material: fustes, claus, etc. La feina feta i abans de dinar, van celebrar l'Eucaristia conjuntament amb els Trucs al mateix Parc.

Els Trucs, que tenen el servei com a objectiu, van tenir una sessió més seriosa: de cara al seu compromís amb la Societat i l'Església, van rebre un seguit de testimonis de servei. Distintes persones els van parlar de l'experiència d'un servei a gent de la Tercera Edat, o enmig d'un grup d'immigrants, de gent de color, amb deficients. Després d'haver escoltat i fer preguntes, va arribar l'hora dels treballs en grup i finalment la posada en comú.

El diumenge, dia 21, arribaren de bon matí els més petits, Llops i Daines, que s'ho van passar d'allò més bé muntant una Demarcació. La finalitat, que prenguessin consciència de què és una Demarcació, ho descobriren fent intercanvi de jocs. Van acabar amb la Missa.

Llops i Daines van passar el dia al Pavelló Polisportiu, on tothom va fer cap per dinar junts: totes les Branques, Caps, Consiliaris i pares del l'Agrupament d'Altorricó

i de Belianes, que foren els encarregats de preparar el dinar, per cert molt bo (macarrons, botifarra i carn a la brasa, per postre gelat).

Entre tanta gent, i carregada de feina, hi havia la Immaculada Culleré, de l'Agrupament de Belianes, Comissària de Demarcació. Tot i la feina va tenir temps per dir com veu l'actual moment del Moviment, que va qualificar d'"optimista i en augment en el món rural, i més difícil a les ciutats. El ventall d'ofertes de la ciutat és massa ampli". I continuà dient que "hom pretén des del Moviment preparar ciutadans pel dia de demà amb capacitat de prendre responsabilitats, també des de la fe".

A la tarda, després de dinar, festa grossa: cançons, danses i jocs a la Plaça. El grup d'animació La Troca va procurar fer molt viva la festa donant-li marxa. Es va acabar amb l'Hora dels adéus.

I... cap a casa: uns en autocar, altres en tren, a peu els d'Altorricó, i amb un clauer a la butxaca, que és el record que van donar. Ara, fins d'aquí a dos anys, guardant en el cor un bon record del BOOM 1991.

Tres opcions bàsiques

Els ME i GSI de Catalunya té tres opcions bàsiques:

—L'opció de país. Es desenvolupa a Catalunya i es proposa crear una consciència crítica sobre la situació actual de la nostra societat, educant aquelles actituds i aquells valors que poden ajudar la seva transformació.

—L'opció de fe. Pretén desenvolupar en els nois i noies uns valors trets de l'Evangeli. Proposa un model de vida, Jesucrist, i un àmbit per viure-la, l'Església, una Església oberta a la problemàtica de la humanitat.

—L'opció educativa. La primera i principal eina educativa de l'Escoltisme és l'acció. A través de la pedagogia del projecte, els nois i les noies, organitzats en grups, són els autèntics protagonistes de tot el procés.

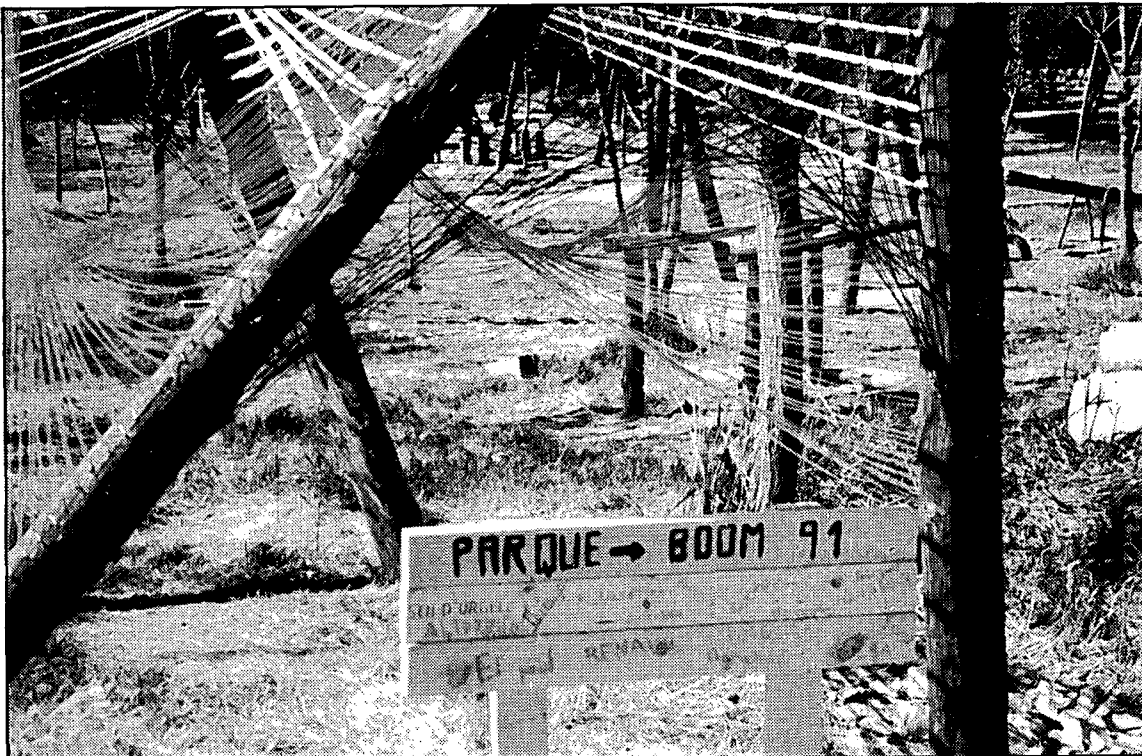
L'Escoltisme és no partidista, no governamental. Té un ideal de vida que contempla tres eixos: la dimensió espiritual, la dimensió social i la dimensió personal.

■ **Jaume Montaña**

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3º. 2º.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concertar entrevista.

FULLS CULTURALS

L'amenitat i l'interès
al servei de la sana doctrina

Fulls Culturals

és un instrument eficaç, econòmic, còmode i atractiu per a l'apostolat.

Fulls Culturals

és una publicació creada, escrita i impresa PENSANT EN EL POBLE.

Fulls Culturals

Full setmanal doble, a dos colors. Mida 21 x 16.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

Orientació Religiosa

Excel·lent complement de la predicació pastoral

Per la seva notable presentació, el text evangèlic i comentaris perfils del santoral al ritme del temps litúrgic, consultori moral, etc., "ORIENTACION RELIGIOSA" és un full molt adient per ser repartit en les esglésies.

Full doble setmanal, a dos colors, Mida 24 x 17.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

FACI UNA PROVA - DEMANI ELS EXEMPLARS QUE NECESSITI PER A 4 SETMANES I ELS ELS ENVIAREM GRATUÏTAMENT

SUBSCRIPCIONS

Sr. Adreça

D.P. POBLACIÓ Província

Se subscriu a:

HOJAS CULTURALES fulls setmanals

ORIENTACIÓ RELIGIOSA fulls setmanals

Les trameses es fan incloent a cada paquet els números corresponents a 4 setmanes.

Com vol què es facin les trameses?

A reemborsament? Per Correu Ordinari? (En aquest cas es cobrarà mitjançant una **tarjeta reemborsament** cada trimestre).

Comandes: OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010 Barcelona

(Ve de la pàg 1)

—No ho considero pas així. Jo certament he tingut la sort de poder col·laborar molt amb el Sr. Cardenal, però també ho han fet moltes d'altres persones i la majoria d'elles continuen en llocs de confiança de monsenyor Ricard M. Carles.

—**Ha fet la impressió, en determinats moments, que la diòcesi de Tortosa, potser per una qüestió geogràfica, vivia una mica allunyada de la resta de les diòcesis catalanes. Comparteix aquesta opinió? Si és així, què es pot fer per canviar aquesta situació?**

—Geogràficament queda a un extrem de Catalunya, però no diria que visqués una mica allunyada de la resta de les diòcesis catalanes. Per bé que cada diòcesi té la seva personalitat pròpia i peculiar, el Bisbe de la diòcesi de Tortosa ha participat plenament i assiduament a les reunions de la Conferència dels bisbes de Catalunya i els delegats diocesans de les diverses activitats pastorals formen part dels Secretariats interdiocesans de Catalunya. A nivell pastoral, Tortosa ha treballat sempre molt unida a la resta de les diòcesis catalanes. Ara bé, cal recordar que cada església diocesana, en la configuració de l'Església de Crist, té moltíssima importància i gaudeix d'una autonomia que per la dimensió sinodal de l'Església s'ha d'harmonitzar amb el treball conjunt de les esglésies diocesanes veïnes.

—**Pensa elaborar un pla diocesà d'acció pastoral? Quines seran les seves prioritats?**

—Per elaborar un pla diocesà d'acció pastoral cal conèixer bé la diòcesi i s'ha de fer amb la col·laboració dels sacerdots, religiosos, religioses i laics, comptant amb els organismes diocesans com el Consell presbiteral i el Consell pastoral diocesà. Però a la diòcesi de Tortosa podem dir que ja existeix un pla diocesà d'acció pastoral, puix l'any 1988 s'acabà la celebració d'un Sinode diocesà amb la participació de milers de diocesans. El Sinode elaborà moltes propostes pastorals i el Bisbe les aprovà. S'està, doncs, en el període d'aplicació de les decisions sinodals, i això representa un treball pastoral intens, renovador i de futur, que demana la participació de tots. Aquesta és una tasca que hem de continuar amb il·lusió i donarà bons fruits.

—**La crisi de vocacions sacerdotals és tan greu a Tortosa com a Barcelona. Hi veu alguna solució?**

—No és tan greu. La diòcesi té una població de 230.000 habitants i disposa de 170 sacerdots i de 25 seminaristes, entre teologia, filosofia, COU i BUP.

Declaracions de Mons. Martínez Sistach a CATALUNYA CRISTIANA

Aquest nombre relativament generós de seminaristes permet mantenir el Seminari diocesà a la pròpia diòcesi. Cal dir també que la mitjana d'edat del presbiteri és força elevada. Això demana que augmentin les vocacions sacerdotals. Com fer-ho? Primer amb la pregària, puix és un do de Déu. Però cal també fer propostes vocacionals als joves, en la pastoral de joventut. Hi ha una dada que incideix negativament en l'augment de vocacions sacerdotals: la baixa natalitat del nostre país. Tota la comunitat cristiana ha

de prendre consciència que és responsable de demanar, suscitar i acompanyar les vocacions al sacerdoci. Considero que els pares cristians han d'acceptar la crida al sacerdoci que Déu pugui fer a un dels seus fills. Només seguint la pròpia vocació els fills assolixen la plena realització humana i cristiana i esdevenen feliços, i això és el que volen tots els pares pels seus fills.

—**Veu necessari, tenint en compte aquesta manca de vocacions, una reestructuració de les parròquies?**

—És un procés que s'està fent arreu. Cada dia més les parròquies es configuren com comunitats cristianes amb una gran participació del laïcat. La funció activa i pròpia que pel baptisme i confirmació correspon als laics, suavitzta la dificultat de la manca de sacerdots. Es camina cap a la reestructuració de les parròquies, potenciant una pastoral conjunta a nivell d'arxiprestat, confiant a un sacerdot més d'una parròquia o fins i tot constituint un equip sacerdotal que com a tal és el rector de diverses parrò-

quies. La parròquia és ben vàlida avui i en el futur, però en la pastoral no és autosuficient, i cal que afronti els reptes que li planteja el món urbà i el món rural.

—**Pensa mantenir una relació molt fluida, com el seu antecessor, amb el Seminari de Tortosa?**

—Certament que mantindré molta relació amb el Seminari, en la línia del que feia monsenyor Carles. El Seminari és la institució més important de la diòcesi, on es formen els futurs sacerdots, i aquests són els col·laboradors més pròxims i més eficients del bisbe diocesà per a la pastoral. Sóc conscient que una de les meves dedicacions més intenses ha de ser pels sacerdots i seminaristes de l'estimada diòcesi de Tortosa. Desitjo que em tinguin sempre com a pare, germà i amic.

—**Suposo que des del seu nou càrrec tindrà ocasió de veure els contrastos entre una pastoral urbana, que vostè coneix bé, i una pastoral rural. Què en pensa?**

—Les diòcesis de Tortosa i de Barcelona són força diferents, però en aquesta també hi ha zones rurals, com el Penedès, el Vallès i el Garraf. Em lliuro ara a una diòcesi eminentment rural i marinera. Des de petit he passat els estius a Camprodon i a altres poblacions rurals. Amb l'ajut de tots els col·laboradors de la diòcesi i amb els constants contactes amb totes les parròquies i les persones, confio que pugui entrar plenament en l'esperit del nostre món rural i mariner, així com en els problemes, reptes i esperances de tot ordre que viuen avui aquests ambients.

—**Sospito que no podrà evitar un cert enyorament en deixar una ciutat com Barcelona a la qual se sent tan vinculat.**

—Hi encerta. Són 54 anys de vida en aquesta benvolguda ciutat. Hi vaig néixer i hi he viscut moltes joies i alegries, com també penes. Hi tinc molts amics, especialment al barri del Guinardó. Els trenta anys de l'exercici del meu ministeri sacerdotal i tres de Bisbe Auxiliar m'han fet estimar els sacerdots, religiosos, religioses i laics d'aquesta diòcesi. Pel servei del Regne de Déu la deixo i el Senyor em lliura a la diòcesi de Tortosa, la meua esposa que ja estimo, i confio que m'estimarà, per tal que tots els diocesans puguem identificar-nos més amb el Crist i puguem dir com l'apòstol Pau: "Per a mi viure és Crist". A tots els amics de Barcelona els dic que a Tortosa hi tenen un Bisbe amic.

—**Gràcies, senyor Bisbe, per la seva atenció.**

Biografia de Mons. Lluís Martínez Sistach

Mons. Lluís Martínez Sistach va néixer a Barcelona el 29 d'abril de 1937, en el si d'una família amb tres fills. Estudià al Col·legi de la Immaculada, dirigit pels Germans Maristes.

L'any 1954, amb el batxillerat tot just acabat, entrà al Seminari Major de Barcelona, on cursà els estudis eclesiàstics fins el 1961. El 17 de setembre del mateix any va ser ordenat sacerdot per Mons. Gregori Modrego, formant part d'una promoció de 34 sacerdots. Durant els anys de seminari també cursà els estudis de Magisteri. L'any 1962 va ser enviat per la diòcesi a Roma per ampliar els estudis de Dret Canònic i Civil, i ho féu a la Pontificia Universitat Lateranense, on va obtenir el doctorat.

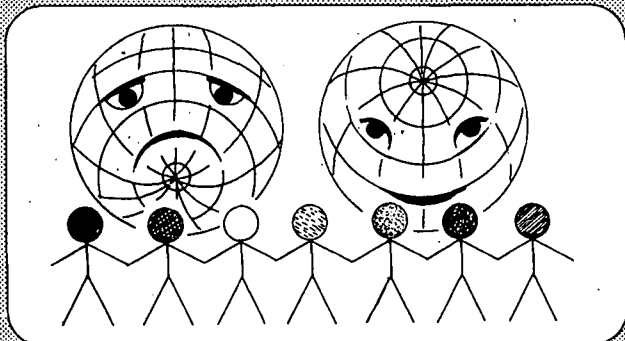
De retorn a Barcelona va ser nomenat vicari de la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat, del barri del Guinardó, a la que pertanyia per tenir-hi el domicili els seus pares.

Durant 15 anys va ser consiliari diocesà del Moviment de Graduats d'Acció Catòlica. Va

ser professor de Dret Canònic a les dues seccions de la Facultat de Teologia de Catalunya, al Centre d'Estudis Eclesiàstics Martí Codolar, dirigit pels Pares Salesians, i al Institut de Teologia.

L'any 1979 va ser nomenat Vicari General de l'Arquebisbat de Barcelona. El 17 de març de 1987 li va ser confiada la zona pastoral de Sabadell, i el 13 de novembre del mateix any va ser nomenat pel Papa Joan Pau II Bisbe d'Aliezia i auxiliar del Cardenal Jubany, arquebisbe de Barcelona. El dia 27 de desembre va rebre l'ordenació. Mons. Ricard Maria Carles, en ser nomenat arquebisbe de Barcelona, el va confirmar en el càrrec de Vicari General i li encarregà tres subzones de la ciutat.

La seva preocupació pastoral quedà ben palesa amb lema episcopal que va escollir, les paraules de Sant Pau que diuen així: "L'amor de Crist ens empeny".

OBERTS AL MÓN

Aquestes paraules del Parenostre encapçalen el document signat el 22-1-91 per missioners i misioneres de la diòcesi de Colón i Kuna Yala i del Vicariat de Darién, a Panamà, presidits pels seus bisbes. Vol ser una recerca de la veritat dels 500 anys del descobriment i evangelització d'Amèrica. Aquí tenim alguns dels paràgrafs més valents i significatius:

"Adrecem la nostra mirada a la veritat històrica dels darrers 500 anys, a partir de l'AVUI de Panamà; no per jutjar el passat amb categories actuals, sinó per entendre el present i intentar ser fidels a Déu que parla a través de la història. Així podrem presentar solucions a la nostra problemàtica com a poble.

1.— L'OR, un déu que generà víctimes:

La conquesta i la colonització d'Amèrica va tenir en el seu origen un complex nombre de motivacions. Una d'elles és la de l'or que arribà a convertir-se en un déu per a molts. Això arribà a presentar estratègies d'ocupació, maltracte i fins extermini de cultures i pobles.

En el segle XVI, minva la població indígena en un 30%, per malalties que no coneixia l'indi, les

"Perdona els nostres deutes..."

guerres i els treballs forçats. L'idol del or propicià la tramesa a Amèrica de milions d'esclaus negres, molts dels quals morien en el trajecte penós per mar, amuntegats en bodegues infames. Aquests eren venuts al millor postor.

Lamentablement, aquesta situació de botí i mort, motivada per la set de l'or, no fou denunciada per una part de l'Església Catòlica.

Però, per altra part, resulta estimulants i és una deu inspiradora recordar aquell significatiu moviment de defensa dels indis negres, profetes com Bartolomé de las Casas, Antón de Montesinos, Tata

Vasco, Luis Cáceres, Pedro de Córdoba, Antonio de Valdivieso, Pere Claver i una pleïade de dominics, franciscans i jesuïtes que van ser fidels al Déu de la Història. No solament denunciaren les injustícies sinó que presentaren alternatives que permetien entreveure la presència de l'Esperit de Crist en l'Església.

2.— El dòlar, un ídol que produeix la mort

Al despullament que ha experimentat aquest continent durant la colònia, posteriorment se sumà l'extracció indiscriminada de les nostres primeres matèries que han permès en part la industrialització de països rics. Actualment, Amèrica Llatina, inclòs el nostre país, pateix grans problemes socials i econòmics. Un continent corfèrit pel sofriment demana redempció. I un dels grans

obstacles per al seu alliberament és el DEUTE EXTERN. En aquest document assenyalarem que el DEUTE és injust i immoral i a més impagable, i demanem la seva cancel·lació.

En definitiva estem donant als països superdesenvolupats els diners que necessitem per defensar una vida digna, on tots puguin tenir treball, sostre, pa, roba, escola i serveis de salut. Treuen el pa de la boca dels pobres per alimentar les economies riques i els seus exèrcits i guerres; i cada vegada la línia de pobresa extrema abraça més persones, abocant els pobles a la desesperació i el caos. I això és injust.

1992, any de jubileu continental

Per aquesta raó, proposem que, en commemorar els 500 anys ja esmentats, es decreti el 1992 un

ANY DE GRÀCIA, un jubileu continental. Això significa, **UN PERDÓ DEL DEUTE SENSE CONDICIONS**. Aquesta Llei bíblica, promulgada per Moisès i actualitzada per Jesús, ha de ser una realitat històrica AVUI per Amèrica Llatina.

El més estimulants per a nosaltres és que Jesús de Natzaret inicià el seu moviment evangelitzador llegint a la sinagoga del seu poble al Profeta Isaïes on es declarava l'ANY DE GRÀCIA i la cancel·lació dels deutes. "L'Esperit del Senyor reposa sobre meu ja que ell m'ha ungut per portar la Bona Nova als desvalguts, m'ha enviat a proclamar als captius la llibertat, i als cecs el retorn de la llum, a deixar en llibertat els oprimits i a proclamar l'any de gràcia del Senyor" (Lc 4,18-19). Amb Jesús, la llei del Jubileu s'universalitza a tots els pobles de la terra.

Creiem sincerament que els països rics tenen un deute moral i econòmic amb els països pobres per la forma en què els han tractat durant segles, i per això, EN NOM DEL DÉU DE JESÚS I EN NOM DELS POBRES D'AMÈrica LLATINA, DEMANEM:

—A la Banca Mundial i institucions financeres internacionals: la cancel·lació de l'immoral i impagable DEUTE EXTERN.

—Als Governos d'Amèrica Llatina: que deixin de negociar el seu deute a costa de la mort accelerada dels pobles.

—A les Esglésies Cristianes: que proclamïn l'any 1992 **"L'ANY DE GRÀCIA"** per a creditors i deutors i es compleixi així AVUI de veritat a Amèrica Llatina la "Nova Evangelització".

IBRAHİM -Testimoni de Crist

EIP. Jaume Travessa, jesuïta català, missioner al Gujerat (Índia) des de fa 44 anys, en la seva carta del 3-5-91 ens explica el testimoniatge d'un nen musulmà de l'Índia. Aquestes són les seves paraules:

"Ibrahim era un nen musulmà. Quan anava a la quarta classe en un col·legi no-catòlic, per Nadal li feren fer de pastoret que va a adorar el Nen Jesús. Ell s'emocionà. Més grandet entrà al Col·legi de Sant Xavier on hi estigué fins als 19 anys. Va voler ser catòlic. Estudià portugués i espanyol per ell mateix —ja els parlava i llegia molt bé— i estava enamorat de Jesús. Tant, que ho va comunicar a la família, que, aleshores, el perseguí de moltes maneres. I llegia tot el que li arribava a les mans, de Jesús i la seva religió. I li agradava parlar-ne. Volia batejar-se per damunt de tot. Al final decidí fer-ho quan fos major d'edat, als 21 anys. Edat a la qual mai no arribà. Un dia m'ensenyaren un periòdic local "Gujerati" que donava la notícia de la seva mort d'un atac de cor, feina uns 8 dies, en un poble rural.

Es poden dir moltes coses sobre IBRAHİM. Entre altres, que el portaren al psiquiatre perquè la seva família creia que estava posseït per algun mal esperit. En preguntar-li el psiquiatre què li passava, respongué: la meua família està furiosa perquè crec en Déu Pare totpoderós, creador del Cel i de la terra, i en Jesucrist únic fill seu i Senyor nostre, nascut de Maria Verge etc., i li recità el Credo. El metge digué que estava bé i normal. Però era bonic veure la gran atracció que Jesús feia sobre el noi. I Jesús exerceix sempre la seva atracció sobre el qui el coneix.

Jo sé que Ibrahim fou molt feliç. Visità totes les esglésies de Gujerat, de Maharashtra i de Goa, sempre parlant de Jesucrist.

Ell sabia que això li causaria una mort prematura, però ell preferia morir màrtir si havia d'estar amb Jesús, que no morir sense Jesucrist.

Fa uns dies em vaig trobar la seva germaneta que em saludà afectuosament. No ho havia fet mai. —"¿Em coneix? Sóc la germana petita d'Ibrahim". "De què va morir el teu germà? Aleshores el periòdic digué que havia mort d'atac de cor". —"Prefereixo no discutir-ho ara, Pare, no puc". Ho comprec. Ibrahim sabia que Jesús era un dret de tot home".

CAL LLEGIR

"AGERMANAMENT": Història d'una engrescadora experiència de cooperació internacional - autor: Joan Casañas i Guri. Editorial Claret. Col·lecció Torsimany.

NOTÍCIES BREUS

Els bisbes brasilers equiparen el deute amb l'esclavatge

BRASÍLIA.— Els més de 300 bisbes brasilers que han participat recentment a l'Assemblea Plenària de la seva Conferència Episcopal han coincidit a qualificar el deute extern com una forma d'esclavatge que dessagna el Brasil. Els bisbes criticaren també la política econòmica de Collor de Mello que, segon han indicat, agreuja els problemes socials en incrementar la desocupació i en reduir els salaris dels treballadors. El deute extern del Brasil, uns 120.000 milions de dòlars, és el més elevat del continent llatinoamericà. (CFIM)

El Centre Bíblic de Bangalore ha preparat a 10.000 laics

El Centre Bíblic Nacional de Catequesi i Litúrgia de Bangalore, al sud de l'Índia, ha preparat per a l'apostolat seglar 10.473 catòlics en els darrers 14 anys. El Centre Bíblic depenent de l'Episcopat indi, a través dels seus cursos ha format professionals, estudiants i mestresses de casa catòlics. Entre els més impartits destaquen sessions de pregària, estudi de litúrgia, inculturització, teologia a partir del Vaticà II i intensificació de l'estudi bíblic. En la darrera sessió, celebrada per l'abril, hi assistiren 162 seglars catòlics procedents de l'estat meridional de Tamil Nadu. (OFIM)

Augmenten els religiosos nadius al Zaire

KINSHASA.— Si continua, com és previsible, l'increment que es registra avui a l'Església del Zaire del nombre de candidats a la vida religiosa masculina, per al 1992 hi haurà en aquest país 550 religiosos nadius. El 1975 s'assolí la frontera del primer centenar. Per al 1989 el seu nombre havia pujat ja a més de 300. I l'impuls a la vida religiosa continua creixent entre els joves catòlics del Zaire. (OFIM)

Dos nous sacerdots a Laos

VIENTIANE.— La Comunitat catòlica de Laos, integrada per només 30.000 batejats, es disposa a participar en la propera ordenació sacerdotal de dos joves oriünds del país. Des de feia cinc anys no havia rebut el ministeri sacerdotal cap jove laosià. Actualment, l'Església de Laos compta també amb quinze sacerdots nadius i tres bisbes, igualment originaris del país. Amb la implantació del règim comunista foren expulsats tots els missioners i misioneres estrangers. (OFIM)

El Germà Benito Arbués, Vicari General de l'Institut dels Germans Maristes, ha fet una breu escala d'uns dies a Barcelona procedent d'Amèrica i camí de Roma. He tingut l'oportunitat d'entrevistar-lo sobre un tema que ha sortit a les pantalles de televisió amb la fugacitat d'un informatiu. Avui es tracta d'anar més enllà de la simple notícia. Vint dies abans de la nostra entrevista, el Germà Moisès Cisneros va ser assassinat a Guatemala. En descobrir el cadàver, tots els presents es van horroritzar: havia estat degollat i a més li havien clavat un ganivet a l'esquena. El Germà Benito Arbués era aquell mateix dia a Guatemala convivint amb els germans d'una altra comunitat marista. Ell ha estat testimoni d'excepció dels fets ocorreguts, a més de conèixer perfectament el nostre país, ja que va néixer a la província de Saragossa i va ser Provincial Marista de Catalunya. Durant l'entrevista se'l veu cordial però seriós i amb ganes de fer justícia mitjançant l'esclarament dels fets. La veritat no s'ha d'amagar. Tampoc pot amagar la seva admiració pel Germà Moisès i l'obra que estava fent.

Amant dels pobres

De nen va iniciar els estudis al seminari marista de Carrión de los Condes, i després al de Miranda de Ebro. Va fer el noviciat a Pontós, on va pronunciar els vots el 2 de juliol de 1962. Durant tres anys va seguir estudiant a Espanya, i el 1965 va anar a la Escuela San Alfonso, a San Salvador. En anys posteriors va treballar al Colegio Champagnat i al Liceo Salvadoreño, alternant la seva feina docent amb els estudis universitaris. Va obtenir els títols de Professor en Lletres i Licenciat en Filosofia. Des del 1985 va dirigir la missió marista de Chichicastenango (Guatemala), i el 1990 va anar, com a director, a la Escuela Marista, gratuïta, de Guatemala capital. Aquí el va cridar el Senyor.

• **AMANT DELS POBRES.** La trajectòria de la seva vida ha anat en relació amb els dèbils, amb els més necessitats. Va treballar molts anys a la Escuela San Alfonso, va ser fundador de l'obra de Chichicastenango, on es va identificar amb els indígenes. A Atehuan va desenvolupar un intens treball social i apostòlic. I el Senyor el va cridar mentre es desviava amb els pobres de Jocotales, a Guatemala.

• **AMANT DELS NENS I DELS JOVES.** Sembla que no pogués viure sense tenir aprop algun grup de joves. A vegades va ser a través de la música i d'altres animant grups de compromís apostòlic. Va complir la missió del Germà Marista: dedicat a l'evangelització de nens i joves.

• **PREOCUPAT PER L'EVANGELITZACIÓ.** Sintonzava amb tot el que es referia a aquest tema. Es va distingir preparant joves catequistes i sent ell un veritable catequista.

• **PREOCUPAT PER LA PASTORAL VOCACIONAL.** Va animar altres joves a que escoltessin la crida de Crist a seguir el camí marista. Això és una mostra de que era feliç amb la vocació que estava vivint.

• **SENZILL I ACOLLIDOR.** Amb raó els més senzills se sentien bé al seu costat.

Sempre va estar al costat dels més febles i necessitats

Moisés marista a Gu

—Què va passar, exactament?

—Doncs que van assassinar a Guatemala el Germà Moisès Cisneros Rodríguez, director de la Escuela Marista del Barrio Santa Isabel.

El crim va ser comès entre les 8.30 i les 9.15 del matí d'un dia normal de classe. Es va trobar el cadàver en un petit traster que és al costat del despatx de Direcció. Els autors materials són dos homes d'uns vint-i-cinc anys que van sortir del col·legi amb tota tranquil·litat i sense que es sospités què havia passat.

Qui era el Germà Moisès Cisneros?

—El Germà Moisès Cisneros va néixer a Quintana Raneros, Lleó, el 1945. Fa 25 anys que se'n va anar, com a missioner, a El Salvador, i després a Guatemala. Hi ha passat tota la vida treballant en l'evangelització dels nens i els joves, sent els seus preferits els pobres i els indígenes. Actualment era el director de l'escola on l'han assassinat.

—Per què es va produir el crim? Pot ser la terrible conseqüència d'un robatori anodí, o més aviat es tracta

d'un assassinat polític o religiós?

—En un primer moment es va pensar que el robatori podia ser el mòbil del crim, ja que van prendre una quantitat de diners i també ho van intentar a la secretaria. La presència inesperada d'algunes persones els va fer desistir i van abandonar el centre. Quan es va aixecar el cadàver i es va veure la violència de l'assassinat, van sorgir entre els Germans alguns interrogants més preocupants.

—Com han valorat el fet els mitjans de comunicació?

—Els mitjans de comunicació van treure importància al robatori, posteriorment, com a causa del fet. El diari "Siglo XXI", en la seva edició del 30 d'abril, publicava aquesta declaració del comissari de policia: "No es tracta d'un intent d'assalt, sinó que hi ha alguna cosa més en el fet". Posteriorment, un altre diari de la capital parlava de paramilitars i suposava alguna vinculació política del Germà Moisès. Ràdio Nacional d'Espanya, en la seva edició de les 8 del 18 de maig, donava per segurs els mòbils polítics d'aquesta mort.

—En realitat, es pot parlar

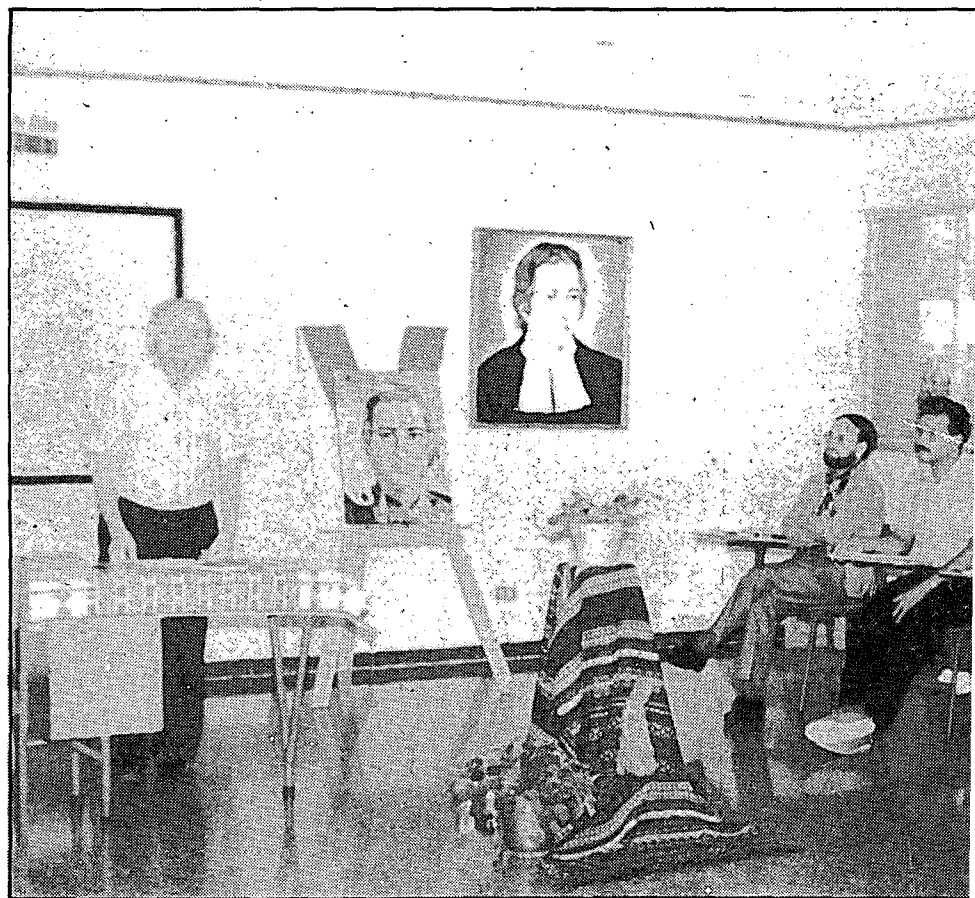
d'alguna causa en concret que expliqués —ja que no es pot justificar— l'assassinat?

—És difícil opinar sobre les causes. Tot sembla indicar que és un crim realitzat per professionals. Sicaris? Militars? Del que no tinc dubtes és de la qualitat humana i religiosa de Moisès i de la seva innocència; sentiria que la seva memòria quedés entelada amb explicacions mesquines o amb simples opinions guerrilleres.

—Hi ha algun precedent, alguna amenaça, algun anònim... que fes preveure el pitjor?

—No consta que hagués rebut amenaces. Del 1985 al 1990 va estar al servei dels indígenes al Quiché i els primers mesos va intervenir per tal que l'exèrcit allunyés les pràctiques de tir de la zona escolar. El febrer de 1990 va ser nomenat director d'una escola pels pobres a la ciutat de Guatemala. El seu treball ha sigut òptim. Va establir un pla molt interessant per assegurar la inscripció dels nens pobres al centre; va impulsar els grups de vida cristiana i, darrerament, estava acabant un programa per millorar la formació tècnica-professional i

Els Germans han viscut la solidaritat del poble de Guatemala després de l'assassinat. Aquí veiem el Germà Moisès en una reunió

s Cisneros, assassinat Guatemala

oferir nous serveis als joves del barri.

—Un fet així crida justícia. Com es podrà obtenir? Ja que es tracta d'un ciutadà espanyol, com ha reaccionat el Govern?

—Serà difícil obtenir justícia. En tinc prou amb que s'esclareixin els fets i considero una obligació intentar-ho, com una petita aportació a l'eradicació de la violència i a la instauració de la pau i de la justícia en un país on el silenci encobreix moltes morts innocents. En això s'ha entossudit el Germà Provincial; també hi han mostrat interès alguns grups vinculats als Drets Humans. Tot i que es tracta d'un ciutadà espanyol, no sé quina serà l'eficiència de l'Ambaixada d'Espanya. De moment, s'ha fet present.

—Serà difícil la investigació? Ha sigut la seva mort un fet aïllat, o bé cal emmarcar-la en un context de persecució?

—Si no es pot concloure la investigació de manera satisfactòria, s'haurà d'admetre la implicació de forces polítiques i militars. Tot i que fa un any i mig que va deixar el Quiché, la investigació haurà de tenir en compte que hi va estar cinc anys

treballant al servei dels indígenes (1985-1990). És una regió amb nombrosos màrtirs per l'Església, assassinats per forces afins a l'exèrcit. Cal anomenar els sacerdots Missioners del Sagrat Cor, Pares Josep Maria Gran Cirera (Barcelona), Faustino Villanueva (Navarra) i Juan Alonso (Astúries). El 1980 van haver d'abandonar la regió el Bisbe i els agents de pastoral.

També serà important tenir en compte les seves gestions per retornar l'escola marista al servei dels més pobres del barri.

Serà més difícil escatir si aquesta mort forma part de l'onada de violència desfermada per sectors que volen impedir el diàleg Govern-Guerrilla, orientat cap a la pacificació del país.

—Com s'han sentit els Germans de la seva comunitat i la gent del seu barri?

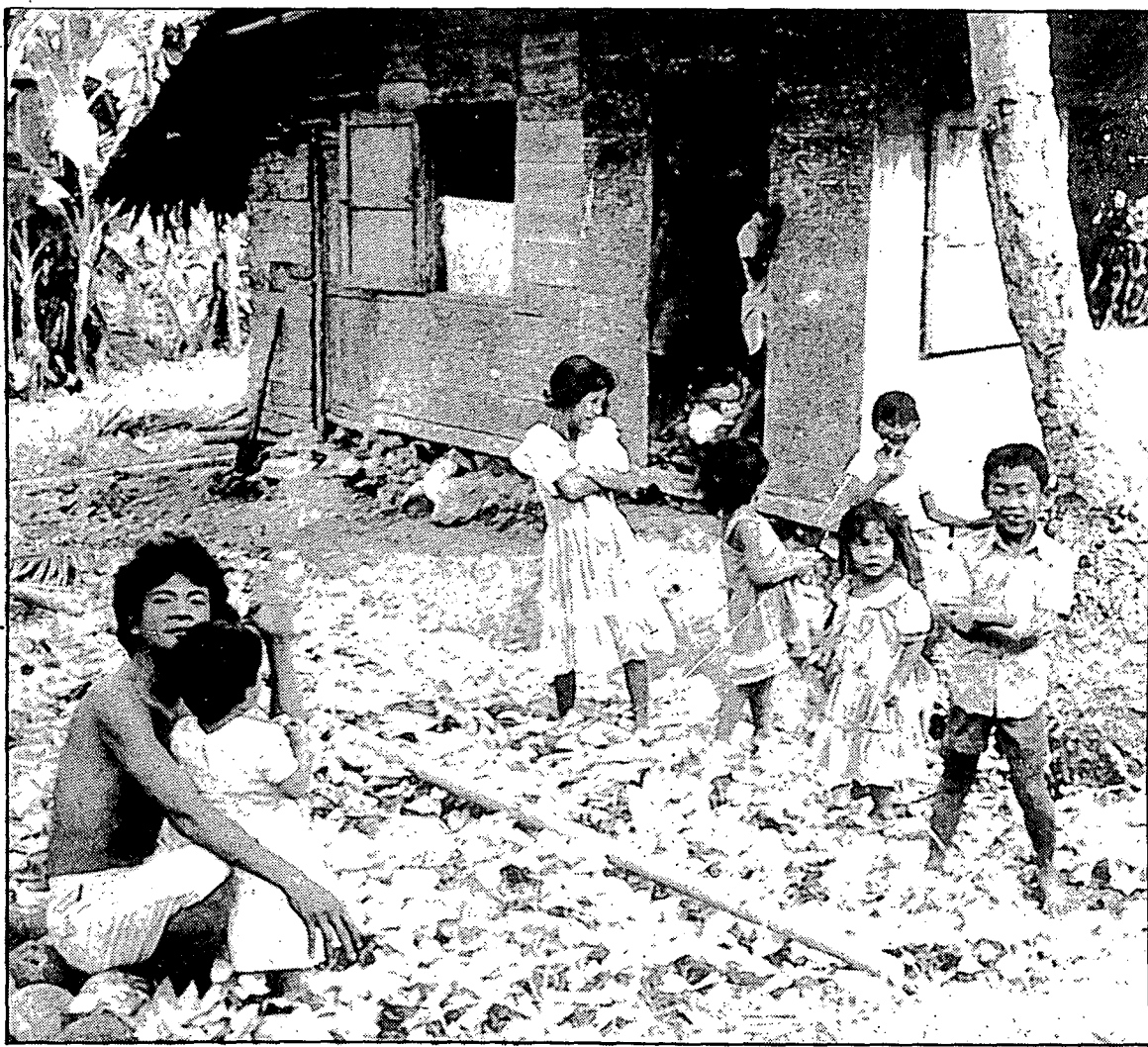
—Ha sigut terrible l'impacte que aquesta mort cruel ha deixat entre els Germans i el seu barri. Han sentit les conseqüències de la violència, la por o la venjança, la inseguretat, la facilitat de tantes morts innocents com hi ha al país.

—Un màrtir més de l'Església d'Amèrica Central...

—Enmig de dolor, és emocionant sentir el suport d'una Església viva, amb experiència de màrtirs, propera al poble i que anuncia amb força i esperança l'Evàngeli de Jesús. L'enterrament va ser una mostra palpable d'unitat, estima i solidaritat per part de l'Església de Guatemala. Hi van ser presents el Sr. Nunci, cinc Bisbes, uns 30 sacerdots i innombrables religiosos i religioses; sense dir que el barri de Santa Isabel s'hi va bolcar de ple, igual com les famílies de l'altre col·legi marista de la ciutat.

—Germà Benito Arbués, què en pensa vostè d'aquest crim?

—La violència irracional ens ha pres un Germà, però els assassins no ens privaran de la fidelitat i el lliurament d'un Marista enamorat de Crist, de la Verge i de Champagnat. Els allunyats de les seves terres (Ateos), els indígenes (Chichicastenango) i els pobres (San Alfonso i Santa Isabel) ens seguiran parlant de Moisès Cisneros, apòstol i màrtir.

Va treballar en l'evangelització dels nens i els joves, i els seus preferits van ser els pobres i els indígenes

Carta del germà provincial d'Amèrica Central als seus germans

QUI PERDI LA SEVA VIDA PER MI
LA TROBARÀ PER SEMPRE

Estimats germans:

El nostre darrer Consell va quedar marcat pel dolor i l'angoixa per la mort violenta de Moisès. El matí del dia 29, primer dia de sessió amb els Germans Consellers Generals, vam rebre la trista i inesperada nova. Dedico aquestes línies a Moisès, germà i amic, que augmenta ara la llista dels màrtirs de l'Església de Guatemala i s'integra al grup dels que "han rentat i blanquejat els seus vestits en la sang de l'Anyell".

Vull expressar els meus primers sentiments, tot i que sento que m'és difícil. La brutalitat i l'acarnissament que hi va haver en l'assassinat de Moisès em produeix ràbia i, al mateix temps, sentiments d'impotència. El seu record al terra de la Direcció de l'escola, ja mort, m'intranquil·litza encara ara i em fa por. Sentir que he perdut un Germà a mans criminals, perquè la violència i la desraó van per on volen, em produeix pesar i abatiment. Confesso que la barreja d'aquests sentiments m'ha fet plorar en molts moments. Per això, la mort de Moisès m'ha fet entendre el sofriment i el dolor de tantes famílies del poble de Guatemala. M'ha fet recordar les morts anònimes de gent senzilla, de líders cristians, de sacerdots lliurats al seu poble... La mort de Moisès m'ha fet més solidari amb tots els que pateixen per causa de la justícia, amb els perseguits i amb els ultratjats a causa de la seva fe.

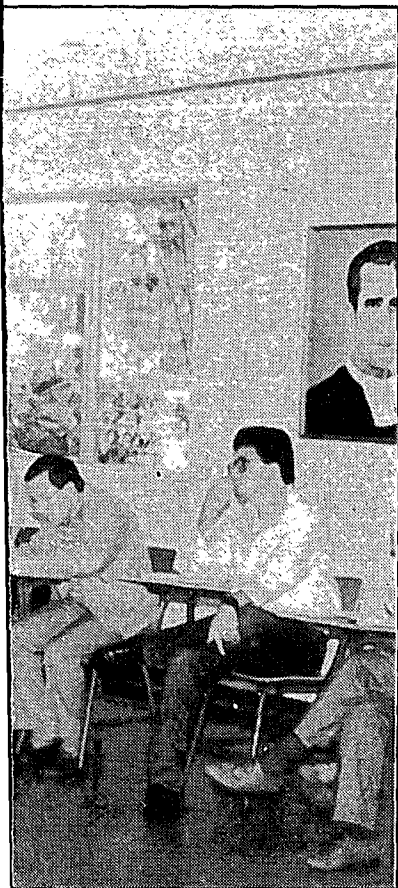
Estem sentint en la nostra carn les conseqüències de la violència, el tema de la impunitat, la por a la venjança, l'absència de pau. En un moment, estimats Germans, per expressar fortament la

nostra fe i per recordar les paraules de Pere: "Sus ultratgen pel nom de Crist, sigueu feliços, perquè l'Esperit de Déu reposa sobre vosaltres". Per nosaltres, la sang de Moisès ha de ser sang de VIDA, sang de RECONCILIACIÓ, sang de PAU, sang de RESURRECCIÓ, sang d'ESPERANÇA. Per aquesta proclamació de fe que ens ha fet Moisès, fins a vessar la sang, cada un de nosaltres, cada comunitat i cada obra educativa de la Província s'ha de convertir en SÍMBOL DE RECONCILIACIÓ, DE PERDÓ I DE PAU. "Mois" ens està animant a viure en l'esperança. I sobretot hauré de ser "sembradors d'esperança" a El Salvador, Nicaragua i Guatemala. L'esperança i la reconciliació han de donar vida a la nostra evangelització en aquests pobles d'Amèrica Central.

Encara he d'expressar un altre sentiment. És una experiència bonica i estimulante. Els Germans de Guatemala hem pogut percebre de prop la solidaritat i el recolzament de l'Església. De diferents maneres, s'han fet presents en aquests moments de dolor el Sr. Nunci, Mons. Próspero, Arquebisbe de Guatemala, diversos bisbes, sacerdots, i innombrables religiosos i religioses. La participació als funerals va ser una participació palpable de sentit eclesial, de solidaritat en la fe, d'unió en el dolor. Va ser una proclamació comunitària i eclesial de Romans 8: "Qui podrà apartar-nos de l'amor de Crist? L'afflicció? L'angoixa? La persecució? El perill? L'espasa? En tot això, vèncerem fàcilment per Aquell que ens ha estimat". Sentim tots, com l'Església, que la GRÀCIA DE CRIST VAL MÉS QUE LA VIDA.

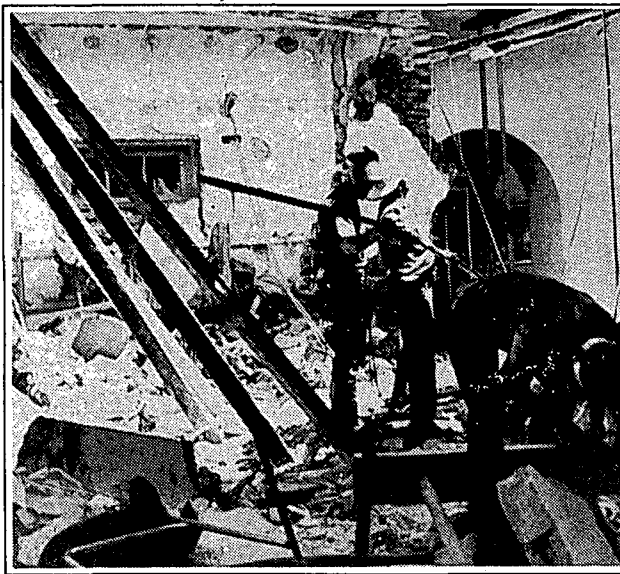
■ Germà Javier

■ Lluís Serra

Un eslovè dialoga amb soldats federals. Serà un signe de solució pacífica del conflicte

Sevilla-1, nou atemptat d'ETA. Fins quan l'absurd llenguatge de les bombes?

Visita del Papa a Màntua (Itàlia). Està cansat? Dorm? Mesura el pes de la responsabilitat? Parla interiorment amb el Senyor?

26, dimecres

Ljubljana/Zagreb: Eslovènia i Croàcia, independents

Els **Parlaments** de les dues **Repúbliques** declararen ahir a la tarda la seva independència de la **Federació Iugoslava**. El **Parlament** croata aprovà també un document de defensa dels drets humans i cívics dels serbis i d'altres minories residents en el seu territori. Les dues **Repúbliques** esperen que les altres **Repúbliques** de **Iugoslàvia** es decideixin a la formació d'una **Confederació d'Estats** sobirans, amb el reconeixement explícit de la seva sobirania i integritat territorials, de la democràcia, del pluralisme polític i dels drets de les minories. El **Parlament** federal de **Iugoslàvia** ha ordenat a l'exèrcit que eviti la desmembració i el canvi de fronteres de **Iugoslàvia**. Fins ara, cap govern estranger no ha reconegut la independència dels dos països. Ahir la normalitat en el territori de les dues **Repúbliques** independentistes era general.

París: enllestir el Tractat de la Unió Europea, abans de fi d'any

Kohl i **Mitterrand** s'hi han compromès amb la condició que el **Consell Europeu** en la seva reunió a **Luxemburg**, divendres i dissabte vinents, concreti un avanç important en les negociacions, que deixi les coses preparades per la cimera de **Maastricht (Holanda)** en acabar el segon trimestre d'enguany. Els punts principals continuen essent la **Unió** econòmica i monetària, la **Unió** política i la coordinació de la defensa entre l'**OTAN** i la **UEO**.

Leningrad: d'ara endavant, Sant Petersburg

L'**Ajuntament** de la ciutat, atenent-se als resultats del referèndum del passat dia 12, decidí ahir, que d'ara endavant, el nom de la ciutat tornarà a ser **Sant Petersburg**. El 54% dels ciutadans votaren a favor del canvi.

27, dijous

Ljubljana/Zagreb: primer dia d'independència

Entren la por, la tensió i algun incident a les regions de majoria sèrbia tant de **Croàcia** com d'**Eslovènia**. Fins avui no s'havia produït la temuda intervenció global de l'exèrcit federal. A **Glina**, vila que pertany a la zona de majoria sèrbia de **Croàcia**, en un enfrontament entre un comando serbi i la policia croata, hi hagueren quatre morts; i a **Eslovènia**, de la mateixa zona, un ex-policia serbi resultà mort. La reacció internacional, d'entrada és de rebuig de la independència de les dues **Repúbliques**; tot i que sembla que la finalitat d'aquesta actitud, així com la dels contactes entre les autoritats federals i les independentistes, és evitar, sigui com sigui, la guerra civil. Sobretot a **Zagreb**, i en altres ciutats importants, han tingut lloc actes d'alegria i de suport a la independència. A **Eslovènia** sembla que la situació és més tensa per l'actitud provocativa de l'exèrcit federal enfront de les forces de la defensa territorial eslovena.

Vilnius: tropes soviètiques assalten la central telefònica

La **República** secessionista de **Lituània** conegué ahir un altre moment de forta tensió quan tropes especials del ministeri de l'**Interior** soviètic ocuparen durant dues hores la central telefònica de **Vilnius** i tallaren les comunicacions amb l'exterior. L'excusa oficial era la recerca i captura d'armes. El president lituà, **Vytautas Landsbergis** ha qualificat l'acció d'atemptat a la democràcia.

Alger: vuit morts en nous aldarulls

La situació és molt tensa en els barris de la capital habitats majoritàriament per seguidors del **FIS (Front Islàmic de Salvació)**. Les víctimes s'han produït en enfrontaments entre seguidors del **FIS** i forces policiaques i de l'exèrcit.

28, divendres

Ljubljana: incipient guerra civil a Eslovènia

Avui es comptabilitzaven més d'un centenar entre morts i ferits en durs enfrontaments entre tropes de l'exèrcit federal i membres de la **Defensa Territorial** eslovena. El ministre eslovè de **Defensa** ha anunciat la destrucció de sis helicòpters i d'un nombre indeterminat de carros blindats. L'exèrcit iugoslau ha ocupat, prop de **Ljubljana**, diversos llocs estratègics i l'aeroport de **Brnik**. A **Croàcia** hi ha hagut també diversos enfrontaments entre independentistes i federals. Vaixells de guerra iugoslavs es dirigeixen al port croat de **Split**. Diversos països europeus han demanat que es posi en joc el mecanisme establert per la **Conferència de Seguretat i Cooperació Europea** en cas de conflictes. Els llocs fronterers amb els països veïns estan fortament vigilats per forces d'ambdós bàndols. No hi ha dubte que la qüestió iugoslava serà el tema principal en la reunió dels **Caps d'Estat** i de govern dels **Dotze Estats** membres de la **CE** que avui i demà es reuniran a **Luxemburg**. El primer ministre iugoslau, a última hora del vespre d'ahir, va fer una proposta de treva i de diàleg a les autoritats eslovenes, com a últim recurs per evitar la guerra civil. El mateix han fet els **Dotze**, els **EUA** i l'**URSS**. El president d'**Eslovènia** ha fet una crida a la resistència.

Alger: continua la tensió i la violència

A última hora d'ahir continuaven els enfrontaments entre islamistes i tropes de l'exèrcit en diverses ciutats algerianes. Almenys nou persones havien resultat mortes, i un bon nombre ferides, tot i estar vigent l'estat de setge de fa vint dies.

Srinagar (Índia): dos turistes israelians assassinats

Un grup separatista musulmà de **Caixmir**, al nord de l'**Índia**, segrestà dos turistes israelians. Un d'ells fou degollat i penjat d'un pont, i de l'altre no se'n tenen notícies.

29, dissabte

Sevilla: nou atemptat d'ETA

Tingué lloc ahir a la presó de **Sevilla-1**, en esclatar un paquet-bomba dirigit al director del centre. L'explosió es produí en el moment en què el paquet era sotmès al control electrònic i a l'hora de visita dels familiars dels presoners. Les víctimes són quatre morts: un funcionari, dos presos i un familiar; i més de trenta ferits.

Ljubljana: clima de guerra civil, tot i l'alto-el-foc

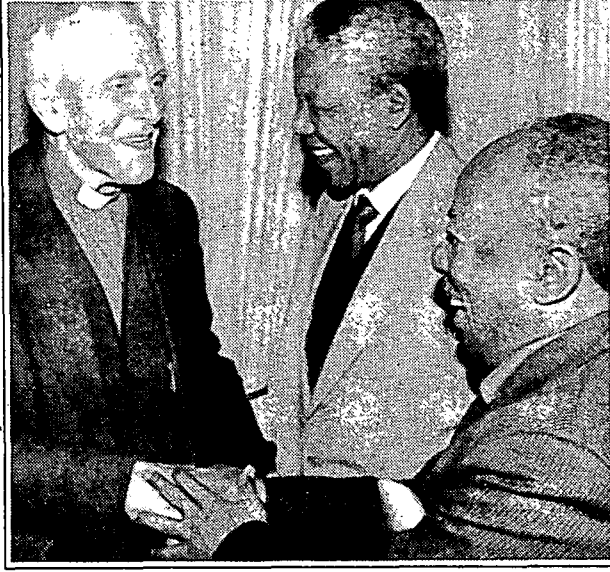
Tot i haver-se firmat un acord d'alto-el-foc entre les autoritats iugoslaves i eslovenes i que havia d'entrar en vigència a partir de les nou del vespre, anit, en diversos llocs d'**Eslovènia** continuaven els enfrontaments entre tropes de la **Defensa** eslovena i comandos de l'exèrcit federal. Helicòpters, carros blindats i avions atacaven posicions de les tropes eslovenes. Aeroports, carreteres, barricades per barrar el pas i repetidors de televisió havien estat bombardejats. La situació és confusa i les dades imprecises, però el nombre de morts i ferits pot ser elevat. El govern de **Croàcia** ha decretat la mobilització parcial del seu exèrcit. Es parla d'un nombre elevat de desertors i presoners de l'exèrcit federal.

Luxemburg: la cimera de la CE centrada en el conflicte iugoslau

Com era fàcil de preveure, la reunió de **Caps d'Estat** i de govern dels països de la **CE** se centrà en la qüestió iugoslava. La impressió generalitzada és que, de moment, la **CE** intenta nedar i guardar la roba. S'acordà enviar immediatament a **Belgrad** la "troika" comunitària (**Luxemburg, Itàlia, Holanda**) a parlar amb les autoritats a partir de l'esbós d'un document que conté com a punts principals els següents: restablir la presidència col·legiada d'acord amb la **Constitució**, respectar la integritat territorial amb el degut respecte als drets humans i a les minories ètniques, portar endavant el programa socio-econòmic de democratització i establir negociacions sobre les futures estructures estatals de **Iugoslàvia**.

El rei Harald de Noruega rep la benedicció solemne durant la cerimònia de la coronació, celebrada a la catedral luterana de Trondheim, a la qual assistiren representacions de 43 països

Després de 35 anys, l'arquebisbe Trevor Huddleston, gran activista anti-apartheid, ha pogut tornar a Sud-Àfrica

Mons. Suquia durant la cerimònia de la coronació de la Verge de la Pau, patrona d'Alcobendas

30, diumenge

Ljubljana: la situació a Eslovènia continua confusa

Després del teòric èxit de la "troika" comunitària aconseguint que les autoritats eslovenes i iugoslaves acceptessin l'alto-el-foc, el retorn de les tropes a les seves casernes, que **Eslovènia i Croàcia** acceptessin una treva de tres mesos per l'aplicació de les seves declaracions d'independència i que el croat **Stip Mesic** fos nomenat president de torn de **Iugoslàvia** segons la **Constitució**, sembla que la tensió i els enfrontaments han baixat una mica. Ara falta veure si serà possible l'aplicació pràctica de l'acord. Sembla que el sector més dur iugoslau exigeix la renúncia a la independència, mentre que el president eslovè ha manifestat que la independència és innegociable. La tensió i els enfrontaments continuen especialment en els llocs fronterers. El general de l'Estat major iugoslau, **Negovanovic**, ha donat un ultimàtum a les forces de la **Defensa** eslovena, dient que, si no respecten l'alto-el-foc l'exèrcit iugoslau posarà en marxa una decisiva acció militar.

Luxemburg: Unió Europea; a Maastricht es dirà l'última paraula

La **Unió** política, econòmica i monetària de la **CE** encara no és prou madura. Tot i que la situació a **Iugoslàvia**, a **Algèria** i a l'**URSS** ha ocupat en bona part el temps de la cimera de **Luxemburg**, s'ha parlat també a fons del projecte europeu. L'estructura política federal no es veu de bon ull per part de **Gran Bretanya**, **Dinamarca** i **Portugal**, que opinen que implica una pèrdua de sobirania; i la unió econòmica i monetària té encara una cursa d'obstacles a salvar. Els caps d'Estat i de govern s'han compromès a prendre una decisió final a la reunió que se celebrarà a la ciutat holandesa de **Maastricht** el desembre vinent.

1, dilluns

Ljubljana: acordada la retirada de les tropes iugoslaves

El president d'**Eslovènia**, **Milan Kucan**, convidà el primer ministre iugoslau, **Ante Markovic**, a traslladar-se a **Ljubljana**, per intentar negociar una sortida pacífica del conflicte. Fruit d'aquesta negociació ha estat l'acord de retirada de les tropes iugoslaves a les seves casernes. Per altra banda, la "troika" comunitària (formada pels tres ministres d'**Afers Estrangers** de **Luxemburg**, **Holanda** i **Itàlia**) han tornat a **Belgrad** per exigir acords signats i no simples promeses per part de les autoritats iugoslaves i de les **Repúbliques** independentistes. El punt més fosc és l'actitud de l'exèrcit format majoritàriament per serbis. També sembla que la **CE** ha bloquejat ja l'ajuda financera a **Iugoslàvia** fins que no s'aclareixi el panorama polític. També els 35 països membres de la **CSCE** (**Conferència de la Seguretat i Cooperació a Europa**).

Alger: enfrontaments i detencions

El **Front Islàmic de Salvació**, moviment integrista algerià, liderat per **Abassi Madani**, continua enfrontant-se a l'aparell governamental. Ahir hi hagué forts enfrontaments als barris islamistes de la capital, amb un balanç de sis morts i nombrosos ferits. Ahir, la gendarmeria algeriana detingué els dos màxims dirigents del **FIS**, **Abassi Madani**, president, i **Ali Belhadj**, vice-president. El **FIS** s'han escindit en dos bàndols, radical i moderat; els últims titllen els actuals dirigents integristes de dictadors.

Iamusukro: mini-cimera africana

Aquest cap de setmana s'ha celebrat en aquesta ciutat de **Costa de Marfil**, una reunió dels presidents de **Costa de Marfil**, **Nigèria**, **Gàmbia**, **Burkina Faso** i **Togo**. El tema únic de reunió era el conflicte que pateix **Libèria** cas de l'any passat quan se signà el final de la guerra civil. **Charles Taylor**, cap del **Front Patriòtic Nacional de Libèria** es nega a reconèixer el govern provisional i a desarmar les seves unitats

2, dimarts

Madrid: moren en un atemptat dos policies artificiers

Un altre paquet bomba dirigit a un alt càrrec del ministeri de **Justícia** esclatà ahir quan membres del **TEDAX** (**Tècnics Especialistes en Desactivació d'Explosius**), després de prendre totes les mesures de seguretat necessàries, intentaven desactivar l'artefacte que, per causes desconegudes, s'activà i esclatà precisament quan era analitzat pels tècnics artificiers. Tot fa pensar que l'autoria d'aquest nou atemptat és obra d'**ETA**.

Ljubljana: Stipe Mesic, la nova esperança de pau?

Mesic, nou president de la **Federació Iugoslava**, ha manifestat que els fets d'**Eslovènia** són una lliçó per a tots, i que ell treballarà perquè el procés polític iugoslau marxi per camins de diàleg i de pau. Ha demanat el cessament immediat de tots els combats, que totes les tropes tant les iugoslaves com les eslovenes es retirin a les seves casernes, que durant els tres mesos de treva per aplicar la independència, es busqui com endegar l'estructura confederal de **Iugoslàvia**. Un punt important és que s'aclareixi qui té el comandament efectiu de l'exèrcit. De fet, en entrar en joc les autoritats eslovenes en el terreny de la diplomàcia, s'ha valorat pels eslovens com una mena de reconeixement de la seva identitat nacional. Fins i tot, el canceller **Kohl** no descartà el reconeixement oficial de les dues **Repúbliques** independentistes. També la **CSCE** ha decidit activar la segona fase dels mecanismes de prevenció de conflictes per tal d'evitar una guerra en territori europeu.

Quina religió a quina escola?

Se'n podria parlar estona de l'assignatura de religió a l'ensenyament. Ara torna a ser al centre de la polèmica, quan s'ha sabut que si bé com fins ara serà obligatòria pels centres i voluntària pels alumnes, en canvi no tindrà valor acadèmic.

En aquesta qüestió tinc la impressió que ni uns ni altres —administració i bisbes— no acaben d'encertar quin és el problema de veritat. Per una banda, a l'administració és clar que li fa nosa aquesta assignatura: perquè de fet no la controla de cap manera, i perquè sectors importants de l'electorat del govern espanyol actual la consideren com a un privilegi a eliminar.

Per altra banda, l'episcopat es preocupa de coses tan poc significatives en una assignatura de religió com és que consti en un expedient, que és un problema de tipus burocràtic i no espiritual. I tampoc no volen considerar-ne la inclusió com un privilegi, quan és notori que de fet és l'única religió, la catòlica, que té l'oportunitat de ser ensenyada obligatòriament.

En canvi, el que és clar és que si l'administració vol treure la religió de l'ensenyament obligatori, hauria de pensar on situarà l'ensenyament de la cultura religiosa, imprescindible per a qualsevol altra matèria —art, literatura, història, o per comprendre la història de la ciència, etc.— i imprescindible per a proporcionar una cultura general mínima. I no ho ha fet.

Per la seva banda, els bisbes sembla que volen ignorar la realitat de l'ensenyament de la religió: absolutament degradat en la major part de casos, tant en els centres públics, com en molts de privats. Professors sense formació pedagògica, sense criteris acadèmics i completament perduts en un ambient escolar que els cau a sobre, situats en els pitjors horaris i amb un alumnat i uns pares escèptics davant de tot el desgavell, no semblen un bon actiu com per a defensar-lo amb tanta convicció.

El cert és que l'Església catòlica —diguem-ho sense embuts— no ha sabut atendre correctament l'espai que tenia a l'ensenyament obligatori. Potser perquè no pot, d'acord. I amb totes les excepcions que calgui. Però, objectivament, és un fracàs.

Per això, hi ha batalles episcopals que no les entenc. Són quixotesques, perquè es barallen tossudament contra molins de vent, mentre el problema el tenen a una altra banda. Tal com fa també l'administració. I vinga comunicats oficials...

■ Salvador Cardús

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

5. Les matemàtiques i el descobriment dels planetes

La setmana passada vam explicar que el planeta Neptú havia estat descobert per càlcul abans de ser observat telescòpicament. Els protagonistes de la proesa van ser l'anglès John C. Adams (1819-1892) i el francès Urbain J.J. Le Verrier (o Leverrier, es troba escrit de les dues maneres; 1811-1877). La fama se l'endugué més el francès perquè fou ell qui comunicà el resultat dels seus càlculs a l'observatori de Berlín, des d'on Johann G. Galle va atalair aquell planeta per primera vegada segons les indicacions del francès. Però tant de mèrit va tenir Adams com Le Verrier; tots dos van arribar al final amb els seus càlculs no gens fàcils. Explicuem-ho una mica més:

Els treballs d'Adams i de Le Verrier

John Couch Adams, jove estudiant de matemàtiques de Cambridge, va prendre la resolució de trobar la situació del planeta causant de les pertorbacions del planeta Urà el 1841, dos anys abans de graduar-se. El 1843 comença el seu treball, gràcies a una beca que obtingué, a partir de les dades de l'òrbita d'Urà cedides amablement per l'astrònom reial George B. Airy. El setembre de 1845 ja va poder portar a aquest astrònom el resultat dels seus càlculs, en els quals fixava on estaria el planeta pertorbador el dia 1 d'octubre. Malauradament Airy era a l'estranger aquells dies i a la tornada en comptes de fer dirigir el telescopi al lloc assenyalat, s'entrentingué a examinar aquell manuscrit per veure si hi havia cap error i fer-hi comentaris. L'1 d'octubre ja havia passat i la predicció d'Adams no fou comprovada.

I el mateix 1845 apareixia als "Comptes Rendues" de l'Acadèmia de Ciències de París un article d'Urbain Jean Joseph Le Verrier

sobre les irregularitats de l'òrbita d'Urà i la seva possible explicació. A l'any següent se'n publicava un altre article puntualitzant la situació del planeta causant de les irregularitats; era el resum de més de mil quantilles en què Le Verrier havia gorgotejat durant més d'un any. Ara se sap que el resultat només diferia d'un grau del d'Adams, que ell ignorava. Per a comprovar l'existència d'aquell astre amb el telescopi calia un mapa ben precís de les estrelles del cel a fi de poder veure si apareixia un punt lluminós nou. Els alemanys acabaven de traçar un mapa celest que era el més perfecte de tots els existents en aquell moment i que encara no havien fet arribar als seus col·legues dels altres observatoris. A Berlín, doncs, va acudir Le Verrier a cercar la confirmació del seu resultat. I efectivament, aparegué un planeta en un punt molt pròxim a l'indicat. Molt pròxim, però no exactament al lloc predit; cosa que ja suggeria la presència d'un altre planeta pertorbador situat més enllà. L'èxit de Le Verrier fou esclatant. El nou astre s'anomenà Neptú.

I mentrestant a Anglaterra què? Quan Airy es decidí a indicar al director de l'observatori de Cambridge, James Challis —que precisament havia estat professor d'Adams— que resseguís el cel amb el telescopi en el lloc senyalat pel seu deixeble, no sabé identificar cap planeta, si bé després se sabé que el veié dues vegades confonent-lo amb una estrella, tot per no tenir un mapa estel·lar prou precís; i per una altra banda cal dir que tampoc no hi posà tot l'entusiasme, ja que no creia que Adams pogués ser tan exacte. Va ser John Herschel (el fill de William Herschel, el descobridor d'Urà) qui va reconèixer que Adams tenia tant mèrit

com Le Verrier, i ho publicà a "The Ateneum". Els francesos s'estremiren perquè hi veieren un desprestigi de Le Verrier si allò demostrava que un altre ja havia fet els mateixos càlculs amb anterioritat. Però un cop vist que els dos calculadors havien obrat amb independència els ànims es calmaren. La "Royal Society" concedí la medalla a tots dos.

Adams va ser professor d'Astronomia a Cambridge, i als 41 anys ja rellevava el seu professor Challis en el càrrec de director de l'observatori de la universitat.

La hipòtesi del planeta Vulcà

Le Verrier fou nomenat director de l'observatori de París el 1854. Des del 1845, quan emprengué el càlcul de Neptú, tenia un altre problema pendent per resoldre: el planeta més pròxim al Sol, Mercuri, també presentava una irregularitat clara: el seu periheli presentava una precessió secular de 40 segons més que la teòrica. Irregularitat que podria originar-se, com la d'Urà, per un altre planeta; en aquest cas per un més pròxim al sol que Mercuri. Així ho cregué Le Verrier, que anomenà Vulcà el nou planeta, nom del Déu del foc en la mitologia llatina. Li esqueia aquesta apel·lació, en cas d'existir, perquè el seu estat físic havia de ser d'una temperatura com la del foc, trobant-se tan a prop del Sol. Però mentre el 1846 ja es descobria Neptú, no s'aconseguia pas veure Vulcà. Cal dir aquí que Heinrich S. Schwabe (1789-1875), farmacèutic afecionat a l'astronomia, el 1826 ja havia emprès la tasca d'escatir si existia un planeta més proper al Sol que Mercuri. No el trobà, però sí que observà detalladament les taques solars i després de 17 anys d'observacions publicà el resultat: que les

taques del Sol evolucionen seguint un cicle d'uns deu anys. La idea, doncs, d'un planeta més pròxim al Sol no era una novetat de Le Verrier. Abans d'ell ja s'hi havia pensat.

A partir de 1846 molts astrònoms, tant oficials com aficionats, fiant-se de l'autoritat del científic francès el cercaven inútilment. Buscaven un piquet negre davant del Sol que no fos una taca solar. Per fi el 1859 un metge afecionat a l'astronomia, el Dr. Lescarbault, anuncià haver-lo vist. La notícia era esperada. Le Verrier en féu cas i demanà als observatoris que guaitessin el Sol per retrobar-lo, però no van tenir èxit. Lescarbault va rebre el premi de la Legió d'Honor, sense que cap observatori aconseguís veure Vulcà. No es pot dubtar de la bona fe de Lescarbault, tanmateix el que va veure bé podia ser un asteroide dels situats entre la Terra i Venus. I encara hi va haver tres astrònoms aficionats més que comunicaren els seus resultats a Le Verrier, el qual a partir de les indicacions rebudes arribà fins a calcular l'òrbita de l'esmunyedís planeta el 1876. Ni amb aquestes noves indicacions no el trobaren els astrònoms dels observatoris. Le Verrier morí l'any següent convençut que Vulcà existia, però les meticuloses observacions posteriors, fetes també durant les eclipsos totals de Sol, no n'han mostrat cap traç. Avui dia tots estan d'acord que no existeix. Sobretot després que la teoria de la relativitat d'Einstein ha explicat amb una admirable exactitud la precessió del periheli de Mercuri, sense que hi calgui cap astre pertorbador.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

Fer el bé resulta fàcil si molts col·laboren

Dolors, Quim, Pere.

Benvolgut amic:

En acompanyar amb aquestes ratlles la imatge d'aquests nens, et prego que els vulguis acollir igualment com ho faries amb un dels teus fills. Aquests nens et supliquen una mica d'afecte, una mica d'amor, en nom dels altres nens que, com ells no tenen pares ni llar. Podries donar la felicitat a uns nens tan sols amb el que costa la subscripció mensual del teu diari. Els obriries amb el teu cor les portes d'una llar.

Les Aldees Infantils S.O.S. constitueixen un organisme benèficoprivat que ha trencat amb els antics motllos d'assistència a la infància i ha obert d'altres camins.

Les Aldees Infantils S.O.S. acullen nens orfes o bé desemparats, preferentment grups de germans, i els proporcionen una "mare", una llar i una vida integrada en la societat. D'aquesta manera s'eviten les mancances afectives a les quals estan sotmesos els nens en les grans institucions massives. Els nostres infants poden viure, doncs, i desenvolupar-se igual com els altres nens i nenes.

Fa 30 anys que aquesta obra internacional nasqué a Àustria i avui està estesa arreu del món. Milers de persones i empreses han fet possible la fundació de més de cent Aldees en 62 països.

Nosaltres no ens podem pas desentendre d'aquest pas social talment eficaç i l'any 1970 varem obrir a Barcelona les dues primeres llars S.O.S. A hores d'ara tenim una Aldea Infantil S.O.S. a Sant Feliu de Codines (Vallès oriental), i una altra a Redondela (Pontevedra), tres llars S.O.S. a la Casa Catalana del Tibidabo i una residència de joves a Barcelona.

Amb motiu de tenir lloc, en 1979, l'Any Internacional del Nen, s'inauguraran en el món 30 noves Aldees Infantils S.O.S.

El nostre país desitjaria contribuir també obrint més llars S.O.S. Vols tu o la teva empresa col·laborar a aquesta obra de solidaritat humana ajudant al seu sosteniment? Amb la teva aportació hauràs atès aquests nens que avui esperen il·lusionats una llar com la teva. No els abandonis.

Gràcies de tot cor.

Montserrat Andreu de Juliá

MONTERRAT ANDREU DE JULIÁ
President de la Comissió Directiva

Si hi estàs interessada truca, si et plau al tel.: (93) 417 75 39

Moviment Cristià

DE GENT GRAN

Una petició del doctor Carles als joves i als grans

"No us atureu!"

Gràcies a Déu, la història del món, com la del nostre poble, no l'acabarem pas els qui som a punt d'escriure-hi les darreres pàgines personals. En més d'una ocasió hem invocat l'esperança com a la virtut que ens manté encara dempeus en la nostra lluita enfront del pas indeturable dels anys. I això que potser a alguns els sembli veure-hi com una mena de fugida o una estratagema per enganyar la nostra realitat, vet ací que l'hem pogut veure confirmada i l'hem tingut gairebé a l'abast de les mans gràcies a la celebració de la Pasqua Jove, o Aplec de l'Esperit, que enguany ha tingut la força de congregar a Manresa més de cinc mil joves d'arreu de Catalunya i les Illes.

Acceptem —i no pas per força sinó de bon grat!— els trets que

ens fan diferents dels joves: l'edat; les aspiracions, que en ells poden tenir uns horitzons més amplis; uns mètodes d'actuació, més àgils del que no puguin ser els nostres i més folgats, etc... Malgrat això, observem amb complaença que entre ells i nosaltres existeixen unes característiques essencials que ens identifiquen a tots, com són les de confessar una mateixa fe, tenir en Crist un mateix Mestre i animador i estar integrats en una mateixa Església, que ens fa membres d'un sol Cos i ens nodreix amb els signes provinents d'un mateix Esperit...

Concòrdia entre fidelitats i coratge

Pensem que aquesta identificació en allò que ens és essen-

cial podria donar motius suficients per a justificar i manifestar el nostre goig i la nostra esperança. Perquè creiem veure en aquest nou jovent de l'Església un anunci anticipat de la nostra confiança i el relleu que ens semblaria just d'esperar-ne.

És prou evident que també nosaltres un dia fórem joves i, com ells actualment, també sentíem l'enardiment dels anys i el coratge suficient per a conquerir un món on es visqués més ajustadament al voler de Déu i en el qual hi regnés la concòrdia entre germans, la justícia, l'amor i la pau que en són el fruit promès.

Tant de bò, pensàvem, que entre tots fresséssim camins i vies de diàleg i concòrdia entre les velles fidelitats i les joves energies!

A cavall de dues èpoques

Als adults d'avui, que per tanyem a una època d'evangelització on tot sembla indicar que ha variat en els seus signes externs, se'ns demana de renèixer en els temps actuals per a intentar

"No us atureu!... Això mateix que els dic als joves ho recomano també als grans: No us atureu!... perquè la vida és un CRÉIXER constant!"

(Dr. Ricard M. Carles, Arquebisbe de Barcelona, a "Signes dels temps")

Joves i grans estem integrats en l'Església, que ens fa membres d'un sol cor, el Crist, i ens nodreix amb els signes d'un mateix Esperit

reevangelitzar-los. Davant d'això, se'ns acudia pensar si no seria convenient la possibilitat que tot aquest esplet de sang jove, enduta per un vent d'Esperit renovat, sentís també dins seu la joia de saber-se hereus d'un passat il·lusionat i enfevorit, i acceptés amb una certa imaginació i simpatia ser com uns animadors nostres en aquesta tasca inel·ludible de rellançar el missatge evangèlic al món d'avui que, com tots els passats i futurs també és cridat a participar plenament del do i de la gràcia de Déu.

"No us atureu!"

Aquesta recomanació que ens feia el nostre Arquebisbe Carles, a través de la petita pantalla a "Signes dels temps" el dia 2 de

juny passat, comentant el joíós Aplec de Manresa, malgrat ser inspirada en els joves també la compreníem com si ens fos adreçada a nosaltres que ja l'hem deixat més o menys enrera...

Perquè justament resumeix en només tres paraules tot el contingut de tots els discursos que, des de diverses tribunes, s'escriuen o es pronuncien per a exhortar a tothom, en especial als grans, a no restar encallats en qualsevol tombant de camí, en la ruta que hem de recórrer tots plegats, no solament amb les cames sinó amb tot el nostre ésser, mentre aquest es pugui mantenir amb uns mínims d'autoanimació corporal o psíquica.

■ J.N.C.

Treball acumulat...

Hom defineix el capital com el resultat d'un treball acumulat i, considerant-ho econòmicament, és així. També podem parlar, doncs, de la jubilació com a un fruit del treball acumulat...

El treball d'ahir serveix pel demà... i constitueix a l'avui del jubilat!

El treball és redemptor: ens fa sentir lliures... foragita la misèria... ajuda a superar cabòries... i ens uneix als treballs del Crist...

La persona jubilada, malgrat no fer un treball remunerat, continua redimint el món amb el seu treball, diferent però autèntic. És comparable al d'Adam i Eva en el Paradís, abans del pecat... Treball no penós, lliure i gratificant, allunyat de tota cobdícia o egoisme... El treball de la persona jubilada continua també col·laborant a l'obra creadora de Déu, perfecciona el món i possibilita els dissenys de Déu sobre la història...

El treball és l'exercici de tot el nostre ésser... El treball és la tasca que afeixuga però ens fa mereixedors al repòs... A un treball esforçat li correspon en justícia una retribució generosa... A un treball santificat, viscut com una font de virtuts, li correspon una retribució en plenitud...

En el cas que la jubilació no fos únicament una qüestió d'edat, sinó de mèrits... Que la nostra experiència ens sigui advertència pel futur, per sempre!...

Viure amb els braços plegats pel sol fet d'estar jubilats, seria sentir-nos posseïdors d'uns guanys que potser no hem afanyat prou...

La persona ociosa no és aquella que no fa res sinó la que es nega a fer res... L'oci és un temps que se'ns posa a la nostra disposició per emplenar-lo de manera adequada, ja sigui treballant o reposant però, això sí, fent-ho responsablement...

Tota persona jubilada ha de saber administrar lliurement i amb seny el seu temps d'oci, fruit d'un treball acumulat i d'uns mèrits ben guanyats!

Abans o després de la jubilació, fem del treball un exercici de virtuts humanes i cristianes, senzilles i veritablement autèntiques!

■ Lluís Antoni

(Del llibre "Quan ens fem vells")

Temps de vacances

Ens trobem en plena època de l'any secular destinada al repòs, tot i que potser per a molts els resulti la de més enrenou i tràfec viatger. Reiterem els nostres desigs i recomanacions de sempre per saber treure'n un bon aprofitament en tots els sentits. I com que tot plegat, treball i descans, conforma el teixit de la nostra vida, hem considerat oportú d'oferir la transcripció de l'exhortació que la Mare Teresa de Calcuta ens fa per a viure-la amb serenitat i confiança:

"La vida és una oportunitat, aprofita-la.

La vida és bellesa, admira-la.

La vida és benaurança, assaborèix-la.

La vida és un repte, afronta'l.

La vida és un deure, compleix-lo.

La vida és un joc, juga-hi.

La vida és preciosa, cuida-la.

La vida és riquesa, augmenta-la.

La vida és amor, gaudeix-lo.

La vida és misteri, descobreix-lo.

La vida és promesa, aconsegueix-la.

La vida és tristesa, supera-la.

La vida és un combat, fes-lo teu.

La vida és una aventura, llança-t'hi.

La vida és felicitat, mereix-la.

La vida és vida, defensa-la."

Ha sortit la versió castellana de "Quan ens fem grans"

L'èxit obtingut en l'edició catalana d'aquest llibre, escrit pel nostre Consiliari diocesà, el P. Lluís Antoni Sobreroca, s.j., ha fet aconsellable l'edició en castellà sota el títol "LA VIDA EMPIEZA A LOS SESENTA".

Els temes que hi són tractats, els coneixements sociològics i les nombroses experiències viscudes i agudament observades per l'autor del llibre a través de moltes persones que han traspassat l'edat fronterera entre el passat i l'esdevenidor, exigien donar una major divulgació al seu treball fent-lo arribar als lectors de tota la península i de terres de parla castellana.

Els qui tenim ocasió de beneficiar-nos tan de prop i directament del seu alt, abnegat i modest mestratge, en sentim un veritable goig, a la vegada que ens permetem d'aconsellar la seva lectura a tothom qui visqui en ell mateix la vellesa i també als qui s'interessen per com és viscuda pels altres i tenen ganes d'ajudar-los a viure-la amb el màxim profit possible.

Si coneixeu l'església de Maria Auxiliadora, que els Pares Salesians regenten al carrer de Sepúlveda, número 70 de la ciutat comtal, si entreu per la porta de la dreta des del cancell, us trobareu agradablement sorpresos per una obra d'art, situada a la paret, molt propera a la porta. Aquesta magnífica obra consisteix en un grup escultòric que representa el Sant Emperador Enric II, (973-1024) que actualment l'Església commemora el dia 13 de juliol. Abans era el dia 15 del mateix mes.

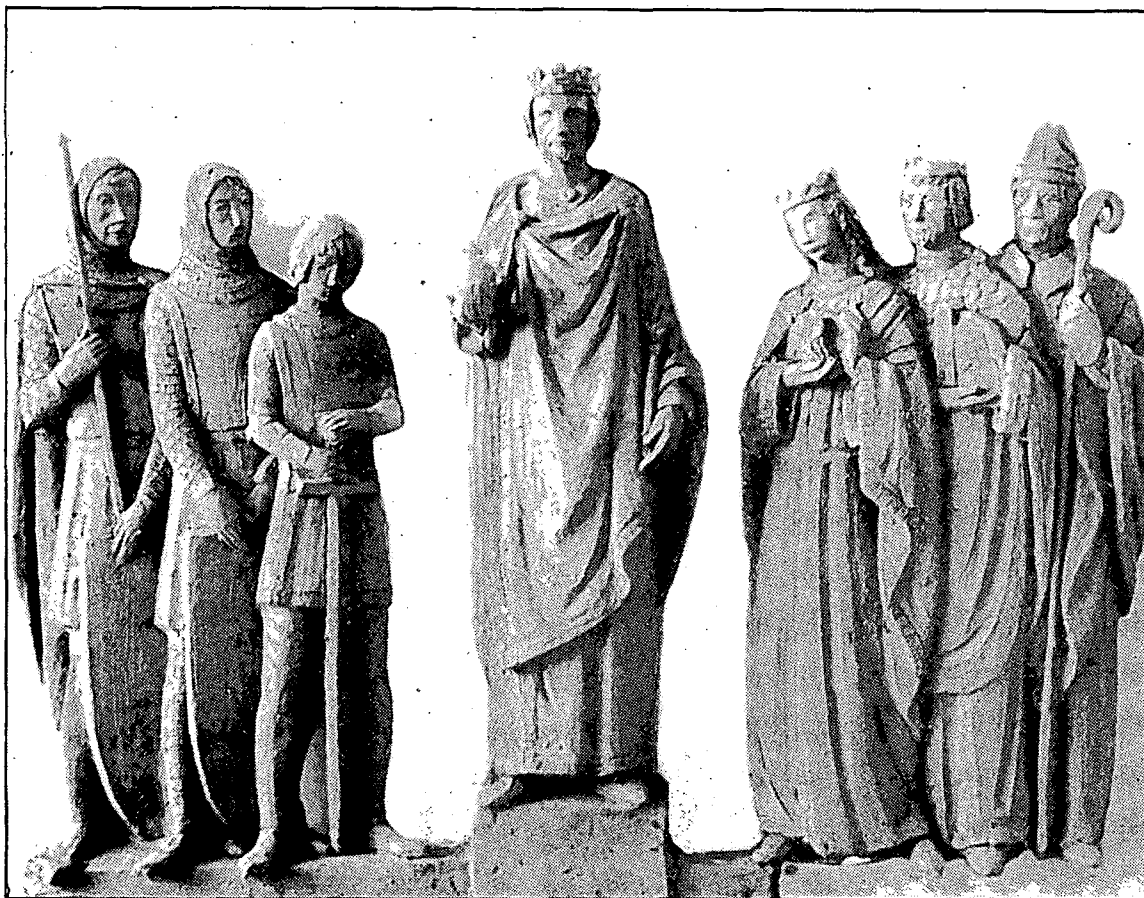
És que en aquesta església salesiana hi ha erigida la Pia Associació dels que tenen sant Enric per Patró des del dia del seu baptisme.

Cada any, abans el dia 15 de juliol, ara el dia 13 se celebra la missa en honor del sant emperador, amb nodrida assistència i col·laboració dels Enrics.

Aquesta Associació té la seva bandera que és introduïda al temple i col·locada prop de l'altar major on roman tota la celebració eucarística.

També a més del retaule del Sant que hem esmentat abans, al presbiteri, s'hi col·loca sobre una tauleta una imatge del Sant i una relíquia, propietats dels successors i familiars del que fou fins fa poc consiliari de l'Associació Mn. Enric Colet i Rovirosa, rector que era de la parròquia de St. Vicenç de Sarrià, i que morí l'any 1980, al cel sia.

Els Enrics són constituïts en Associació Pia des de l'any 1956. El Cardenal Primat Dr. Enric Pla i Daniel, Arquebisbe de Toledo n'havia estat President honorari. D'entre els membres d'aquesta

L'Associació dels Enrics

entitat cal citar, sense ànim d'excloure'n cap, el Sr. Enric Masó i Vázquez, batlle que fou de Barcelona, el Sr. Enric Garcès, antic Director de la Banda Municipal, el mestre Enric Ribó, el Sr. Enric del Castillo, Director del Diari de Barcelona, etc.

El retaule del Sant forma un grup escultòric presidit per l'estàtua del sant emperador. A la dreta nostra s'hi veuen tres personatges relacionats amb la vida del monarca. Santa Conegunda la seva esposa, sant Esteve, Rei d'Hongria, casat amb la germana d'Enric, la Reina Gise-

la, i el sant bisbe de Ratisbona, Wolfgang. A l'altre costat de la figura central hi ha representats tres altres personatges que figuren un patge, un ciutadà i un noble. L'obra magnífica és deguda a l'insigne escultora Sra. Maria Lluïsa Granero, la qual és també autora del Calvari que ocupa la paret de l'esquerra, frontal a la de sant Enric.

D'entre els fundadors de la Piatosa Associació en resten encara alguns, (per molts anys), mentre que d'altres són ja a l'Associació dels Sants a la glòria del cel. També d'ells se'n fa

memòria en la celebració anyal de l'Eucaristia.

Anys enrera, a més de la celebració religiosa, per tal d'honorar el sant monarca, s'havien celebrat concerts, actes literaris, i altres reunions culturals.

Una vegada promulgat el Codi de Dret Canònic el 25 de gener de 1983, l'ordenació de les Associacions de fidels està ja determinada. Efectivament, el cànon 298, en el seu 1er. paràgraf diu: "En l'Església hi ha associacions... en les quals els fidels, clergues o laics, o bé clergues i laics conjuntament, treballen units per fomentar una vida més perfecta, per promoure el culte públic o la doctrina cristiana, o a complir altres obres d'apostolat, és a dir, iniciatives per a l'evangelització, l'exercici d'obres de pietat o de caritat i la inspiració

de l'esperit cristià en l'ordre temporal".

Aquests principis expressats per la legislació actual de l'Església s'adiuen molt bé amb l'esperit que va animar sant Enric durant tota la seva vida, com llegim en les seves biografies. Tota la seva vida va treballar per l'expandiment del Regne de Déu a la terra, entre els seus súbdits, i fins i tot evangelitzant pobles com el poble hongarès, que per ell arribà a abraçar la fe cristiana, i el Sant donà la seva germana santa Gisela com a esposa del rei Esteve, al qual per la seva pietat i religiositat amb la seva esposa, obtingué també la corona de la santedat.

Així, doncs, qui millor que els qui tenen Sant Enric per patró des de la seva entrada a formar part de l'Església pel baptisme, estan més obligats a la imitació de les seves virtuts?

També els oblats seculars benedictins estan posats sota el seu patronatge, donat que el Sant fou educat en la regla de sant Benet en la seva joventut, i, desitjós de retirar-se quatre anys abans de morir de la vida que el seu alt càrrec representava, a l'abadia de Sant Vannes de Verdú, demanà de ser admès en la comunitat dels monjos, i una vegada feta professió d'obediència al seu Abat sant Ricard, aquest l'obligà a continuar en el govern del seu imperi per la glòria de Déu, per la seva salvació eterna i la dels seus súbdits.

Si algun Enric llegeix aquestes ratlles, i no és encara inscrit a l'Associació dels Enrics i les Enriquetes, li preguem que vulgui fer-ho, i així demostrar la seva devoció al seu Sant Patró i la fidelitat a la Santa Església de Crist.

■ **Enric Dordal,**
escolapi

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació S.O.S. Kinderdorf (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me **AMIC D'ALDEES INFANTILS S.O.S. DE CATALUNYA**
Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39

1.- Amb la subscripció de:

_____ Ptes.

que faré efectives amb pagament: ☐ Trimestral ☐ Semestral ☐ Anyal

2.- Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes. ☐

Una casa amb 10.000 ptes. al mes. ☐

Nom i dos cognoms:

Adreça:

Població:

Banc o Caixa d'Estalvis:

Agència:

Direcció:

Compte corrent o Llibreta d'Estalvis núm.:

Senyal amb una X els requadres que li interessin.

CASA GAY

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

Cali celebra els 30 anys d'agermanament apostòlic amb Lleida

Fa poc s'han complert els 30 anys de l'arribada a Cali (Colòmbia) de Mn. Ramon Abella, Mn. Manuel Coll i de Mn. Sebastià Aldomà.

Per celebrar aquesta efemèride els 8 capellans de Lleida que ara ens trobem en aquesta ciutat tropical, junt amb la gent de les nostres parròquies i l'arquebisbat, donarem gràcies a Déu en una Eucaristia presidida pel sr. Arquebisbe Mons. Pedro Rubiano i els dos bisbes auxiliars Mons. Alfonso Cabezas i Mons. Héctor Gutiérrez.

30 anys de treball eclesial

A l'inici de la celebració eucarística Mn. Sebastià Aldomà ens féu anar temps enrera a fi que tots els assistents que omplien el temple parroquial de Ntra. Sra. de Chiquinquirá, patrona de Colòmbia, participéssim de la generositat i eclesialitat de la diòcesi de Lleida vers aquesta part de Hispanoamèrica.

Emotivitat, fe i eclesialitat movien els cors de les més de 500 persones que pogueren assistir a la celebració en aquesta Parròquia, que fou el primer lloc de treball dels primers capellans de Lleida que vingueren ara fa 30 anys al barri de Siloé.

Amb senzillesa, constància i generositat avui es veuen molts

30 anys de secund treball eclesial a Cali

fruits en persones concretes, a més de la construcció de temples i cases parroquials, ens ho recordava el sr. Arquebisbe en una homilia esperançada en un present ple de necessitats però també amb signes d'una diòcesi que mira de compartir amb altres encara més pobres.

Festa i compromís

L'Eucaristia, precedida d'abraçades amb gent que fa temps que no es trobaven, fou signe de compromís al servei de l'Església universal, alhora que va possibilitar l'esbarjo posterior de la festa i joia de tots els que s'estimen perquè tenen una

mateixa fe.

Així ho vaig veure jo que arribava a Cali als trenta anys i un dia d'aquests tres preveres, Ramon Manuel i Sebastià, i que ara estic recollint el seu esforç al mateix temps que amb ells vaig fent camí amb la gent calenya als barris populars on se'ns encomana que treballem.

Esperem des de Cali, Colòmbia, que també vosaltres us feu solidaris amb ells i la gent que uns dies agraïem a Déu Pare aquest compartir.

■ Mossèn Joan Miquel

Cali (Colòmbia)

Mossèn Joan Miquel Martínez s'ha unit al grup

Mn. Joan Miquel Martínez Figuerola ha marxat cap a Cali, Colòmbia, on ha anat per fer de capellà al servei de l'Arxidiòcesi de Cali unint-se al grup de capellans de Lleida que fa 30 anys hi estan treballant.

6 anys de capellà

Mn. Joan Miquel fa sis anys que és capellà i ha exercit el ministeri a la Parròquia de Fraga com a Vicari parroquial i els darrers tres anys ha estat de Rector de Llardecans i de Torrebesses. Al mateix temps ha estat consiliari diocesà del Moviment Infantil Juvenil d'Acció Catòlica (MIJAC) i ha estat eficaç col·laborador de la Delegació diocesana pels Mitjans de Comunicació Social. El jovent i la comunicació han estat dos dels eixos claus en la seva tasca pastoral al bisbat de Lleida, donant a la seva vida de rector un tarannà obert i dialogant amb la realitat d'avui.

Mn. Joan Miquel va a Cali, a través de l'Obra de Cooperació Sacerdotal Hispanoamericana, OCSHA, en un moment missioner important en el mac de l'encíclica Redemptoris Missio del papa Joan Pau II i de les properes celebracions centenàries de l'evangelització d'Amèrica. En particular pel Bisbat de Lleida cal assenyalar que la seva partida coincidí en el dia amb els 30 anys de l'anada del primer grup de capellans de la diòcesi que van marxar cap a Cali, on hi arribaven el dia 9 de març de 1961.

Llardecans

Llardecans, poble del qual Mn. Joan Miquel ha estat Rector, és un poble amb tradició missionera i levítica. El pare Agustí Miarnau, claretià, fill del

poble, és a Guinea Equatorial. A més ara es compleixen 25 anys del fet que el Rector d'aleshores, Mn. Joan Boldú, deixant la rectoria va anar a Cali on encara és. Així, doncs, Llardecans i Cali tenen una estreta relació de germanor: allà hi tenen dos senyors rectors. I encara més lligams, Mn. Rufino Farràs al retorn de Cali a Lleida, després de llargs anys d'estada allà, va tenir com primer destí la rectoria de Llardecans.

L'adéu

Amb gran emoció la Parròquia va viure el comiat al seu Rector que va coincidir amb la celebració i festa de la confirmació de 13 joves del poble, nois i noies estudiants de BUP, FP i COU.

El mateix dia s'havia acomiadat dels feligresos de Torrebesses tot celebrant la missa dominical.

El Sr. Bisbe i el clergat de la diòcesi acomiada Mn. Joan Miquel en la trobada del recés mensual que va tenir lloc al Col·legi Sant Pere Claver dels PP. Jesuïtes, a Raimat. El jovent va dir-li adéu al Casal de Joves Cristians amb l'Eucaristia que ell va presidir, concelebrant els consiliaris dels Moviments de Joves i Adults.

A l'aeroport del Prat l'acomiadaren els seus pares i germans, famílies de Llardecans, alguns mossens i el Vicari General del Bisbat de Lleida, Mn. Josep Llanas.

Tots desitgem a Mn. Joan Miquel bona estada i bon treball pastoral a les terres de Cali, amb salutacions pels altres 7 capellans de Lleida a Cali.

■ Jaume Montaña

INFORME DEL BANC MUNDIAL

El nombre total de pobres disminuirà l'any 2000

WASHINGTON.— El nombre de pobres al món disminuirà d'ara a l'any 2000, segons dades que ha publicat el Banc Mundial en el darrer informe sobre la situació del desenvolupament al món.

A l'esmentada informació s'hi afirma que cap a l'any 2000, hi haurà al món 825 milions de persones pobres, quantitat que significa el 18% de la població mundial. Aquestes xifres contrasten amb les del 1985, en les que el nombre de pobres al món era de 1.125 milions i representava un 32,7% de la població mundial.

Àsia, segons dades del Banc Mundial, serà el continent que experimentarà un més gran augment en la qualitat de vida dels seus habitants; de 1.450 milions de pobres, passarà a uns 725 milions. Això significa que la pobresa es reduirà a la meitat durant aquest dècenni.

En canvi, l'Àfrica negra, tot i que com a mitjana de percentatge vegi minvar la seva pobresa del 46,8% (1985) al 43,1% (2000) veurà augmentar el nombre de pobres de 180 milions (1985) a 265 milions (2000), això sempre segons estimacions del Banc Mundial.

Per al Banc Mundial la pobresa afecta la població els ingressos de la qual són inferiors a 370 dòlars anuals (unes 37.000 pessetes l'any). (ISN).

Els indígenes colombians proposen alternatives als programes educatius oficials

BOGOTÀ.— Els indígenes proposen que a la nova Constitució es respecti la cultura dels diferents 85 grups que viuen a Colòmbia. A més a més han presentat una proposta per a l'educació dels seus pobles.

"Durant 500 anys s'han expressat els qui parlen en espanyol, ha arribat l'hora, doncs, que ho fem els qui parlem un idioma diferent", diuen els indígenes colombians. Ara, des de la **Constituyente**, els indígenes poden manifestar les seves aspiracions a través del seu candidat, Francisco Rojas.

En efecte, l'Organització Nacional Indígena de Colòmbia (ONIC) va presentar els seus candidats per a l'elecció de l'Assemblea Constituent, i va aconseguir un escó per a Francisco Rojas, indígena del Chocó, advocat de professió.

L'educació, per a l'ONIC, no ha d'estar separada de la vida, ha d'ajudar a enfortir l'organització, defensar els costums i transmetre els coneixements dels vells als joves. Ara per ara, el programa oficial s'imposa als indígenes en contra de la seva voluntat i dels seus principis. I és que, segons l'ONIC, el govern no coneix la realitat dels pobles indis.

Actualment l'ONIC ha posat en marxa propostes alternatives a l'educació oficial a les regions del Cauca i del Chocó, on ja hi funcionen 37 escoles bilingües. (ISN)

Milers de filipins tornaran a Kuwait per a treballar en la reconstrucció física del país

MANILA.— Abans de la invasió de Kuwait per Iraq, a l'Emirat hi treballaven uns 60.000 filipins i, d'aquests, 27.000 van abandonar el país després del 2 d'agost. Les pèrdues que va patir Filipines van ser de mil milions de dòlars, especialment en impagats, pèrdues de propietats personals i comptes bancaris congelats.

Finalitzada la guerra, i amb la reconstrucció de Kuwait en perspectiva, milers de filipins podrien tornar per a treballar en la reconstrucció física de l'Emirat. Egipcis i thailandesos, però, també es disputen el poder enviar la seva mà d'obra a Kuwait.

De moment, segons fonts oficials filipines, entre 50.000 i 75.000 filipins podrien trobar treball a Kuwait, mentre que en la reconstrucció d'Iraq podrien participar-hi uns 10.000 treballadors procedents d'aquell arxipèlag d'Extrem Orient. (ISN).

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PROVIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

PROVIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42, 1.º - T. 204 71 11
08034 BARCELONA

COL·LABORA FENT-TE SOCI

☐ Si a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PROVIDA.

Nom _____

Adreça _____

Població _____

Província _____ CP _____

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplata, 42, 1.º T. 204 71 11 08034 BARCELONA

La propera setmana se celebra el VI Multifestival David

El David'91 esclata a Cerdanyola

BARCELONA

Del proper dijous 11 al dilluns 15 de juliol se celebrarà al Patronat Flor de Maig de Cerdanyola del Vallès la VI edició del MULTIFESTIVAL DAVID. Aquest encontre vol ser un lloc de celebració de la fe i de trobada per als joves cristians especialment sensibles a l'expressió artística.

L'any passat, el DAVID va convocar a Poblet més de 2.000 joves i adults i enguany, segons fonts de l'organització, s'espera ultrapassar la xifra d'assistents d'altres anys, que podria arribar a 3.000. Al Multifestival s'hi fan tantes coses en aquests cinc dies que resulta difícil d'explicar. Teatre, exposicions, seminaris de teologia, tallers de les més distintes tècniques d'expressió (il·lustració, periodisme, lectura i escriptura, etc...), racons de pregària i concerts musicals. Tot disposat per a promoure l'art i el talent artístic, convençuts, alhora, que la vida de Jesús afecta cada aspecte de la nostra vida i de la vida del món.

Segons consta en el programa, els matins del DAVID'91 es dedicaran a l'Eucaristia, l'Escola de Pregària i als diferents seminaris i tallers. Aquests tractaran temes tan interessants com la guerra del Golf, la pastoral juvenil, l'Esperit Sant i l'Església, l'objectiu de consciència, el V Centenari, els mitjans de comunicació. Els tallers ajudaran els assistents a iniciar-se en un nou camí d'expressió de la fe: fotografia, còmic, il·lustració, teatre, música, dansa... Els noms dels monitors dels tallers i seminaris són, cada any, més cèlebres: Pilarín Bayés, Alberto Iniesta, Joan Martí Alanís, Francesc Romero, Siro López, Mª Josep Villarroya, els grups internacionals De Wasj Misellah, Garth Hewitt i Peter Janssens.

El Rei David

Després de dinar, la tarda s'esmerça en més tallers i en concerts. Els concerts de la tarda, dedicats al que els organitzadors anomenen "Clàssics del David", comptaran amb Oriol Romaní (Clarinet), David Manzanarés (Guitarra) i d'altres grups com Aloe o Edelweiss.

Però els concerts on es congrega més gent, els més animats, són els de la nit. Després de sopar, cap a les 22.00, cada nit hi haurà un d'aquests concerts amb Mª Josep Villarroya, Brotes de Olivo, Migueli, Kerigma, Siembra (del Perú), Peter Janssens (Alemanya), Fco. J. Guerrero i molts d'altres. Tots ells garanteixen unes nits ben mogudes al Patronat Flor de Maig. L'organització remarca que els interessats en algun d'aquests concerts puntuals, que enguany poden ser més nombrosos per la qualitat de molts grups d'àmbit internacional, poden assistir ocasionalment sense haver d'apuntar-se a tot el Multifestival.

El David Multifestival va sorgir l'any 1976 per la iniciativa d'un reduït grup de persones encap-

Luis Alfredo i Montserrat Pons, la seva muller, organitzadors del "Multifestival David".

çalades pel cantautor sud-americà Luis Alfredo, actual director del DAVID, i per la seva muller, Montserrat Pons. El primer encontre fou a Toledo, per passar després per Alcalà d'Henares, Madrid, Barcelona i Poblet. El nom de l'encontre, DAVID, es pren del legendari rei d'Israel: el rei al qual s'atribueixen els bells salms, el rei que cantava al Senyor i ballava davant de l'Arca. El Multifestival David pretén assemblar-se al rei: vol ser una caixa de ressonància de totes aquelles persones que cerquen nous viarans per expressar la seva fe.

Com ja hem vist, el Multifestival s'estructura en quatre grans àrees: els seminaris, els tallers, els concerts i els espais per a l'oració.

En els seminaris es transmet el discurs teològic entorn d'algun tema concret. Són aportacions de persones especialitzades que permeten als assistents d'aprofundir en la reflexió. També aquí hi ha diferents nivells de reflexió que corresponen a la pluralitat del Multifestival: un nivell dirigit als més petits, amb dinàmiques i jocs; un nivell especialment dirigit als adolescents i joves; i un tercer nivell de reflexió per a persones més introduïdes en el camp de la teologia. La reflexió dels seminaris es completa amb les taules rodones organitzades sobre temes interessants de l'actualitat i amb els testimonis de la gent que treballa a missioans, amb la marginació o a les presons.

Els tallers només busquen de suscitar l'interès de cada un dels

assistents per diferents camps expressius, al mateix temps que s'introdueix en les tècniques. Són tallers de l'art en les seves més diverses expressions. És interessant el contacte directe amb les persones que menen els tallers: sovint professionals que s'hi dediquen al llarg de l'any (artistes, cantants, dibuixants, músics, periodistes, escriptors...)

La pregària té un lloc molt important al David. Des de l'Escola de Pregària del matí, fins l'Eucaristia diària i la del diumenge, tota la pregària del David ens parla de festa. És la dimensió espiritual de l'encontre.

Els concerts són, sense cap mena de dubte, el més característic del DAVID i el que més el defineix, malgrat no ser l'únic que ofereix, com hem vist. Pretén ser una proposta de música religiosa que va més enllà de la litúrgia —sense ignorar-la— i que vol arribar a àmbits que necessiten ser evangelitzats. Les formes d'aquesta música van des del més clàssic de la dansa i la interpretació fins a l'expressió més avantguardista. Amb tots ells es vol transmetre un mateix missatge, el missatge de Jesús.

També els concerts s'organitzen a distints nivells. Hi ha un primer nivell de grups que estan començant, als quals el DAVID vol donar-los l'oportunitat de transmetre la riquesa de la seva música, sovint tancada en els seus propis àmbits (col·legi, parròquia...). Per aquest camí han estat molts els que han trobat una resposta positiva de la gent i s'han vist emposos

El grup musical "CRIT"

a enregistrar i difondre la seva proposta musical. A un altra alçada trobem, dintre dels concerts, els que podríem anomenar professionals: amb més experiència i més anys de treball. Així ho són el propi Luis Alfredo, Edén, Brotes de Olivo, Juanjo Elezcano, Migueli, Crit... Aquest any tampoc no hi mancaran aportacions fetes des de més enllà de les fronteres: Garth Hewitt, Peter Janssens, De Wasj Misellah...

L'espirit del David

El Multifestival permet, a més de fer gaudir d'uns dies animats i reflexius al mateix temps, de posar en contacte les persones que es mouen dins d'un mateix medi professional i que comparteixen una visió de fe sobre la vida i la seva tasca. Un exemple clar són els grups que han sorgit des del DAVID i ja funcionen, dins del món de les arts plàstiques, com grups

amb iniciativa pròpia. Això val també per als grups musicals, que entren en contacte amb d'altres, i amb els filòsofs i teòlegs contemporanis.

Un altre dels objectius del DAVID és la inculturització de la fe. Es parteix del convenciment de l'eficàcia que han mostrat els mitjans de comunicació de masses i els altres mitjans expressius actuals per transmetre un conjunt de valors sovint contradictoris amb els valors evangèlics. Llavors s'usa aquesta força comunicativa per treure'n el que té de més positiu i convertir-la en mitjà d'expressió de la fe, utilitzant aquesta cultura de mitjans de comunicació de masses, de música rock.

Un tercer objectiu, o potser característica, podria ser la promoció de la creativitat sense fer, per això, una renúncia al classicisme i a les formes d'expressió del passat. En aquest sentit, són molt definidores les conclusions que va exposar Xavier Morlans, un dels organitzadors del DAVID, al III Congrés Litúrgic de Montserrat: "Fem el DAVID perquè volem tallar el cap del Goliath-Societat de Consum amb la mateixa espasa del gegant: els mitjans de masses, amb el poder seductor d'una bona música".

Per últim, el DAVID vol ser —i ho ha estat— germen de noves iniciatives. La seva força és tan gran que l'ha portat a impulsar d'altres encontres com el "VIVAR" a Andalusia, el "Música y Evangelización" a Madrid, el "Per un nou cant" a Barcelona...

Aquestes són algunes de les realitats que tothom que ho vulgui podrà viure a Cerdanyola, al Patronat Flor de Maig, aquest mes. És una experiència que s'ha vingut demostrant com a inexpressable per a les paraules: el DAVID és fet per a ser viscut.

La marxa de Cerdanyola i com arribar-hi

Una de les activitats més esperades d'aquest David són els concerts que es faran totes les nits a les 22.00 hores. Hi intervindran els grups i els cantants ja coneguts a d'altres Multifestivals i els cantants de renom nacional i internacional. Els concerts, com tot el Multifestival, seran al Patronat Flor de Maig, encardinat a la Serra de Collserola, a 2km. de Cerdanyola i a 9 de Barcelona. Aquest Patronat es troba al km. 2,8 de la carretera de Cerdanyola a Barcelona per Horta.

Si preferiu anar amb tren i autobús —cal agafar combinadament ambdós mitjans— podeu anar a Sants Estació i agafar un dels trens direcció Terrassa que surten cada mitja hora des de les 5.30 fins les 22.30 i baixar a l'estació de Cerdanyola. Un cop allí només heu d'enfil·lar-vos al Servei d'Autobús ("Serbus") que us transportarà des de l'estació de Cerdanyola fins al mateix Patronat.

Els concerts de la nit tenen el següent programa:

—Dijous 11, 22.00

Juanjo Elezcano (Bilbao), Crit (Barcelona), Lluís Alba (Barcelona), Néstor Gallego (Argentina).

—Divendres 12, 22.00

Peter Janssens (Alemanya), Pere Sánchez (Arenys de Mar), Rah-Mon Roma (Sabadell), Parullos (València), Albert Jiménez (Barcelona), Año 0 (Madrid), Fco. Javier Guerrero (Cornellà).

En acabar aquest concert es farà una revetlla a càrrec del grup de reclusos de la presó de Quatre Camins "Wanted".

—Dissabte 13, 22.00

Mª Josep Villarroya i Carles Lozano, Grup holandès de dansa De Wasj Misellah ("Mel que brolla de les roques" Dt. 32, 13), Garth Hewitt (Gran Bretanya).

—Diumenge 14, 22.00

Brotes de Olivo, Migueli, Kerigma i Siembra (Perú).

■ D.V. i C.

■ David Vidal i Castell

Sor Rosa Galí, 75 anys de vida religiosa a Figueres

FIGUERES.— Qui no coneix sor Rosa Galí, Filla de la Caritat del Col·legi de Sant Vicenç, de Figueres...? Ha passat pràcticament tota la seva vida, com a religiosa, aquí a la ciutat.

Natural de Terrassa, filla del prestigiós notari Sr. Joan Galí i de la Sra. Rosa Guix; família cristianíssima que portà al món nou fills, entre ells les dues ben conegudes germanes Galí, Paüles. La seva germana sor Mercè morí fa uns anys al mateix col·legi.

Coneguda i ben apreciada per molts figuerencs i gent de la comarca que han passat per les seves aules, tot envellint a la mateixa casa, veu amb satisfacció com van al col·legi nêtes i besnêtes de les que ella tingué com alumnes ja fa una colla d'anys.

Figueres ha ben reconegut la seva tasca. Llegeixo al setmanari Empordà de l'any 1966 N° 1242 la ressenya amb ocasió d'un emotiu homenatge, que li varen fer en concedir-li la Medalla de Plata de la ciutat al Mèrit. Ramon Guardiola, aleshores alcalde de la ciutat, deia en el discurs de lliurament, que la ciutat volia agrair-li la creació d'un dispensari (1916) la creació d'un altre servei per als pobres: "Gota de Llet" (1934) i la restauració de l'Asil-Covent.

98 anys de la seva naixença, 75 de vida religiosa a la mateixa ciutat

N'ha tingudes moltes de mostres d'afecte i de gratitud com són les moltes visites que rep al col·legi, tot recordant la seva tasca, primer a l'Asil Vilallonga i, després, al col·legi.

Ara, l'actual superiora sor Teresa Fernández i la comunitat del col·legi amb molt bon encert no han volgut deixar passar aquesta efemèrides dels 98 anys d'edat i 75 de vida religiosa sense celebrar-ho.

El diumenge, dia 21 d'abril passat, va tenir lloc en la intimitat de la comunitat del col·legi una celebració festiva presidida per la Provincial sor Mª Cruz Arbeola i el Director espiritual P. Josep Font, juntament amb les Filles de la Caritat de les altres tres comunitats de la ciutat, algunes de la Província i fins de més enllà, Barcelona, Sor Immaculada, Assumpta, Llúcia, Dolors; i en esperit, des de Madrid, sor Angela. Festa celebrada en la intimitat i que tingué com a acte principal l'Eucaristia.

El divendres, dia 26 d'abril, es féu la celebració a nivell de col·legi amb la totalitat de professors i professores i alumnes tots. Hi hagué una missa presidida pel capellà de la casa Mn. Josep Pujol en la qual em va plaure també de participar-hi. A l'homilia, en plena celebració pasqual no ens costà gens de presentar-la com un autèntic testimoni de la resurrecció del Senyor. I més encara quan, amb motiu dels 200 anys de la presència de les Filles de la Caritat a Espanya i a Catalunya i del IV Centenari del naixement de Sta. Lluïsa de Marillach, fundadora junt amb sant Vicenç, descobrim que l'esperit d'aquests dos grans sants, fet de servei als pobres, es fa present també aquí a casa i avui gràcies a aquestes religioses senzilles i generoses.

Aquí, a Figueres, acompanyades de la comunitat i col·legi amb tots —que són molts— els figuerencs i empordanesos que l'aprecien pel seu treball ha pogut donar gràcies a Déu pel 98 anys de naixença a la gràcia i 75 de vida religiosa.

Una lliçó que ens donen a tots les Filles de la Caritat que tenen com a norma que les religioses envellix a la mateixa casa a on han treballat i dins el marc que els ha estat propi en els seus darrers anys. Jo mateix sóc testimoni de com al col·legi, amb moltes hores de feina, tenen cura de sor Rosa, 98 anys i de sor Joana, impossibilitada (elles fan petits serveis com planxar i endreçar la roba) i sovint robant hores al seu descans ja que en la vida de col·legi sempre hi ha molta feina. Cosa que, malauradament, moltes famílies no fan amb els seus vellets i àdhuc algunes comunitats parroquials que podrien aprofitar més la presència del rector ja jubilat per alguns bons serveis a la mateixa parròquia on ha envellit, com atendre confessions, o fer presència-vigilància... Una lliçó per aprendre...?

Val a dir que el batlle de la ciutat, Marià Llorca, l'ha felicitada i també el bisbe, monsenyor Jaume Camprodon, s'hi ha fet present amb una felicitació-benedicció que, segons expressió de l'homenatjada, és el que més li ha plagut.

■ Pere Font V

Valor educatiu de la malaltia: saber transformar el sofriment en aprenentatge

Des de fa temps, com a conseqüència d'un conveni entre els ministeris de Sanitat i educació, és freqüent la presència de professors en els hospitals. Amb això es pretén pal·liar, dins unes possibilitats molt limitades, la falta d'escolarització que comporta l'estada en un hospital durant un temps prolongat.

En el llibre "pedagogia hospitalària", José Luis González-Simancas —director del departament de didàctica i orientació de la Universitat de Navarra— i Aquilino Polaino-Lorente —catedràtic de psicopatologia en la Universitat complutense— pretenen formular els principis epistemològics d'aquesta branca de la pedagogia de la facultat de filosofia i lletres d'aquesta universitat.

Assistència pedagògica integral

El model que es proposa en aquest llibre, recollit en la revista "Nuestro tiempo", pretén arribar lluny. El tema de l'escolarització té la seva importància, però el que s'intenta a la Universitat de Navarra és portar a terme una assistència pedagògica integral, que inclogui qüestions com orientar la família del pacient i ensenyar al malalt a conviure amb la seva malaltia.

Mètode innovador

El mètode que se segueix a la clínica universitària intenta atendre tres àrees, que corresponen a tres necessitats bàsiques del malalt: l'àrea escolar, l'àrea recreativa i l'àrea orientativa.

Malgrat que la taxa de supervivència d'algunes malalties oncològiques ha augmentat considerablement en els darrers anys, el càncer infantil és una de les malalties que més problemes causa als professionals

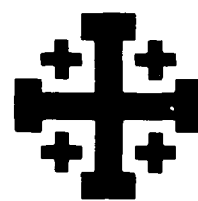
de la sanitat, als mateixos pacients i a les seves famílies.

En el cas dels pacients terminals és convenient atendre els aspectes concrets de la seva malaltia, un programa d'educació per a la mort, contestar de forma clara i senzilla les preguntes de l'infant sobre le tema i ajudar-lo a descobrir el seu sentit, ja que, seguint Victor Frankl, "de la manera de suportar un sofriment necessari depèn que s'himagui un possible sentit".

"Pedagogia de la immediatesa"

Per acabar, el professor Polaino-Lorente diu en el seu llibre: «La pedagogia hospitalària és la "pedagogia de la immediatesa", la pedagogia que aprofita qualsevol experiència, per dolorosa que aparentment pugui semblar, per enriquir el qui la pateix transformant el seu sofriment en aprenentatge».

■ E.P.

A TERRA SANTA

Amb els franciscans Custodis
dels Sants Llocs

Del 2 al 13 de Agost

Inscripció i informes:

Comissaria de Terra Santa P. Manuel Prades.
Santaló, 80. Tel. 209 23 88
08021 Barcelona

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

LA SARDANA I LA DANSA

Sardanes dedicades a Artés

El dia 23 de juny s'ha presentat a la vila d'Artés, el rodó de 30 cm., amb sardanes dedicades a la població, i gravades per la cobla Els Montgrins. Sardanes de diferents autors i èpoques reunint totes el denominador comú de la motivació, que responen als noms i autors següents: "Em recordo d'Artés" de Lluís Buscarons, "L'aplec d'Artés" i "Artesenca" de Francesc Mas Ros, "A la vila d'Artés" de Josep Viader, "Per Artés" de Manuel Saderra i Puigferrer, "El bosquet de l'aplec" de Joan Lázaro, "Evocació afectiva" d'Emili Saló, "El Sarau Artesenc" de Martí Font, "La vall d'Artés" de Ricard Viladesau i "Ressò d'Artés" de Sebastià Figuerola.

Concurs de Diapositives.— El Casal Tarragoní convoca el segon concurs de diapositives en color, amb motiu de la celebració del segon concurs de castells de focs artificials, que serà el tema que hauran de presentar les diapositives. S'estableixen premis per un total de 145.000 ptes., en diferents classificacions. Mides de 24 x 35 mm. Drets d'inscripció gratuïts. Sistema d'identificació per plica. El temps de presentació acaba el dia 28 de juliol. Les obres cal

trametre-les a Casal Tarragoní, Rambla Nova, 53, tercer segona, 43003 Tarragona, o a l'apartat de correus 1010, de 43080 Tarragona, o també al Bar Moto Club, instal·lat al mateix edifici del Casal.

XXV Concurs fotogràfic "Aplec Baix Camp."— La colla sardanista "Rosa de Reus" convoca la vint-i-cinquena edició del seu concurs fotogràfic, en les dues classificacions de temes, la que demana "Aplecs" o la que es refereix a "Dansa i Costums Tradicionals dels Països Catalans". Les fotografies hauran de presentar temes dels aplecs de Prades, el 14 de juliol, o del Baix Camp, el 24 de setembre. Hi ha establerts diferents premis, amb una quantia global de 80.000 ptes. El termini d'admissió d'obres acaba el dia 31 d'octubre, i cal presentar-les a la colla sardanista "Rosa de Reus" de l'AEC, al carrer de les Galanes, 10, primer pis, o a l'apartat 324 de 43201 Reus. Per qualsevol dubte que es vulgui aclarir o consultar pot telefonar-se al 30 50 40, prefix 977, si cal.

Homenatges.— En el mes de juny s'han celebrat dos homenatges a persones represen-

tatives del món de la sardana, totes dues mereixedores d'una distinció, encara que amb unes trajectòries ben diferents.

A Manresa s'ha homenatjat Francesc Soler i Mas, que ara fa trenta-sis anys va començar el programa radiofònic sardanista que ha arribat a nosaltres amb el seu nom inicial "Aires de Catalunya". Un espai sardanista, trenta-sis anys enrera, vol dir haver hagut de treballar en un ambient hostil per tot allò que representés Catalunya, haver hagut de parlar d'una activitat catalana sense poder utilitzar la llengua pròpia, haver hagut de fer el joc d'implorar que et permetessin (millor diríem no et prohibissin), la inclusió d'una poesia o text en la que es podia anomenar "llengua vernàcula". Aquest és el camí que va iniciar fa trenta-sis anys en Francesc Soler i Mas, i que ara se li reconeix el mèrit de la continuïtat, que només ha estat possible gràcies a un entusiasme, amor, convicció i abnegació que només assoleixen els grans convençuts de la seva veritat.

L'altre homenatge ens porta a Sant Carles de la Ràpita. Aquí la tasca és més recent, de deu anys de durada, però són els deu

anys de vida amb que compta el sardanisme rapitenc, i els cinc anys de vida que fa poc ha celebrat la cobla La Principal Rapitenc. Tot plegat sortint gairebé del no-res, gràcies a la iniciativa d'una altra entusiasta convençuda, la Maria Ràpita Balaguer i Díaz, que va fundar i n'ha tingut la presidència durant deu anys, l'Agrupació Sardanista de Sant Carles de la Ràpita i va impulsar la creació de la cobla La Principal Rapitenc.

Una i altra, l'entitat i la cobla, avui fan possible la presència de la sardana en el punt més meridional del Principat, a molta distància del que hem anomenat bressol de la sardana. La Ràpita ha tingut el reconeixement de representacions de diferents punts de la comarca: Santa Bàrbara, Ulldecona, Amposta, Tivenys, Xerta i Tortosa, entre altres i, evidentment, dels seus compatriotes rapitencs.

Un i l'altra rebin la nostra sincera felicitació i reconeixement de la seva tasca en pro de la sardana en particular, en pro de la cultura popular catalana, en general.

■ Josep Ventura

Premi "Josep M. Folch i Torres" de novel·les per a nois i noies

Convoca:

La Galera, S.A. Editorial

Lliurament de treballs:

La Galera, S.A. Editorial
Ronda del Guinardó, 38. Tel. (93) 347 34 00

08025 Barcelona

Resum de les bases:

Poden optar-hi novel·les originals i inèdites, destinades a lectors entre els 9 i els 12 anys d'edat.

No seran tingudes en compte les obres ja premiades en altres concursos.

Extensió: de 60 a 100 folis.

Els treballs es presentaran per triplicat, en folis mecanografiats a doble espai i per una sola cara, i duran el nom i l'adreça de l'autor. Si l'autor vol que l'obra sigui feta pública sota pseudònim, caldrà que ho indiqui expressament.

Composició del Jurat: Carme Serrallonga, Assumpció Lissón, Montserrat Fonoll, Jaume Fuster i Francesc Garriga, que actuarà com a secretari. La proclamació del premi tindrà lloc dins la festa literària de la Nit de Santa Llúcia.

Termini de presentació de treballs: 14.10.91.

Data del veredict: 14.12.91.

Dotació: 500.000 ptes. i posterior publicació en una de les tres sèries de la col·lecció "Els Grumets de la Galera".

RACÓ DEL LLENGUATGE

La fruita (8)

Ara toca parlar de les cireres. La fruita de pinyol més petita, i la més vermella. ¿Hi ha res més superbament esplèndid que un cirerer amb aquella soca que sembla envernissada i polida i tot ell ple de penjolls de cireres vermelles?

També és la més infantil de les fruites. Tots hem jugat a posar-nos arracades fetes de parells de cireres encavalcades a l'orella, i a fer-ne cantirets enfonsant l'extrem lliure de la cua al moll de la cirera, i ja tenim la nansa, un altre tros de cua clavat i ja tenim el broc.

Hi ha moltes fruites que en elles mateixes porten la dosi, la ració individual marcada per la mateixa natura. Se'n poden menjar dues o tres, sí, però ¿no hi ha qui ho fa també amb els plats d'escudella? Una poma, un préssec, una taronja, són la mida. Les cireres, no. Cal menjar-ne si més no, un grapat per sentir-se'n mitjanament satisfet. Una sola no va enlloc, però com que passà allò, que si n'estires una del cistell, se n'hi enganxen unes quantes més...

Conec dues classes de cireres. N'hi ha més, però jo conec aquestes dues. Les unes, rodones i vermelles, d'un vermell molt fosc, vorejant el negre. De carn tova i molt dolces, com més fosques són, més madures i més bones. Les altres, més dures de càrn i un punt àcides, vermelles clares del cantó tocat pel sol, amb un solc lateral i punxegudes de sota, que prenen la forma del nom amb què les coneixem: les de cor de colom.

El toc graciós i de color que tenen molts pastissos és el de les cireres confitades, les quals s'encimbellen a la cúspide d'un bescuit de nata o crema, o s'escampen en una acolorida sembra sobre una coca de Sant Joan. Les cireres també són la base de dos licors. El marrasquí, licor dolç de cireres amargues, que ens prové de la Dalmàcia, i el kirsch, insubstituïble en les macedònies i altres preparacions de fruita fresca o confitada. La reina coronada de les fruites és la magrana. El seu apèndix oposat al peduncle té exactament la forma convencional de corona de rei. També ho podria ser per l'esplèndida vermillor dels seus grans, semblants, fins i tot per la forma, a robins. Quan la maduresa li clivella la pell tibant ensenya tota la riquesa interior en una rialla encesa. És una fruita de temporada curta.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

Un Ajuntament va publicar el següent: BAN. Es posa en coneixement de totes les botigues de la població, que queda prohibida la venda de pa, els diumenges i dies festius, imposant-se sancions als qui no compleixin aquesta normativa.

Hi trobo aquest gerundi imposant-se, que no és pertinent. Ha de dir: i s'imposaran sancions... També el mot acomplir és impropí, vol dir executar, portar a cap. Hauria de dir: complir la normativa.

■ Albert Pera

LA LLAR DEL LLIBRE

Carrer d'Elisabets, 6 - Tel. 318 27 00

08001 BARCELONA

COL·LECCIÓ NOVA TERRA

literatura catalana i estrangera de qualitat

108. EMBATS DE MESTRAL

Jaume Roigé

Aquesta novel·la conta les aventures d'una parella il·lusionada amb una inesperada herència. L'Albert i la Marta, s'enfronten a un seguit d'emocionants aventures cada dia més complicades, fins que ve un moment que l'Albert comença a sentir-se desanimat i sumit en un mar de dubtes, però confia en la seva muller, i aquesta dona exemplar aconsegueix que ambdós arribin al final feliç.

110. L'ENIGMA D'UN RETRAT

Núria Minguéz

Una altra novel·la de la coneguda autora catalana de novel·les de misteri. Molt interessant des de les primeres pàgines, l'interès i la intriga van creixent, i fermen el lector apassionat per arribar al final. És una novel·la recomanable de debò per a passar-hi unes bones estones de lectura entretinguda i agradable.

117. SIMPOSI

Nikos Kazantzakis

Interessant obra d'aquest cèlebre autor, magistralment traduïda directament del grec al català pel professor Alexis Eudald Solà, el qual n'ha fet també el pròleg i les notes. El conjunt és, doncs, gairebé un monument literari.

ELS TROBAREU A LES BONES LLIBRERIES

LLIBRES

LLIBRES

Dret a morir?

El conflicte sobre l'anomenada **mort dolça** és present entre la opinió pública. Més tard o més d'hora els partidaris de l'avortament començaran a argumentar a favor d'una llei que atorgui al malalt o als seus familiars el dret a decidir sobre el moment, el lloc i la manera de la seva mort.

Eutanasia. ¿Debemos matar a los enfermos terminales? de Brian Pollard, editat per Rialp en la seva nova col·lecció Vértice, ens convida a reflexionar serenament sobre aquest problema. Aquest

candent tema es planteja des de tots els aspectes que el configuren: les cures assistencials que es donen —i els que s'haurien de donar als malalts terminals, els pressupostos ètics i filosòfics que entren en joc, l'estatut general vigent, els factors emocionals i familiars que intervenen en el problema, l'opinió pública actual que dona suport o refusa l'eutanasia, la consistència dels motius econòmics, etc. Tot això contribueix a centrar els punts d'interès capital: la licitud i la viabilitat de l'eutanàsia voluntària i dels restants tipus, així com els qui serien els responsables de practicar-la.

Brian Pollard assegura que "la meua competència per parlar d'aquests temes està avalada per la meua experiència de trenta anys de treball com anestesista i de cinc com a metge, amb plena dedicació en el servei de cures pal·liatives a Sidney, on vaig atendre prop de mil malalts que estaven a punt de morir".

"El que intento demostrar amb aquest obra és que és moralment indesitjable i èticament dolent intentar legislar sobre la supressió de vides humanes innocents, que tota llei que ho autoritzi estarà subjecte a abusos que no es poden predir i que és socialment deplorable i desorientador tractar de promulgar lleis com aquesta"

■ E.R.

Brian Pollard. **EUTANASIA. ¿DEBEMOS MATAR A LOS ENFERMOS TERMINALES?** Col. Vértice. Ediciones Rialp. Madrid 1991. 144 pàgs. 1.100 ptas.

La poètica familiar

en aquest marc. Segons Jaume Gabarró en la Introducció del llibre "es tracta d'una autora fins fa poc gairebé desconeguda fora del cercle familiar". I afegeix que l'autora no era una professional de les lletres ni ofereix per costum unes produccions gaire depurades en la forma, però en canvi posseeix una gràcia i un vigor que prou ens agradaria de trobar en molts escriptors d'ofici.

Gabarró ha endevinat la tecla, perquè la poesia d'aquesta escriptora —Montserrat Pujol— eixampla i refresca l'esperit, neix del cor i arrenca de la vida, i per això arriba al poble.

La temàtica és variadíssima, sempre amb un rerafons de fe cristiana, tan característic de les àvies d'abans.

El títol de l'obra, "**Que no s'ho emporti l'aire**" és suggeridor i indicatiu. Hi ha coses d'avui que més valdria que se les emportés el vent, però d'altres d'ahir i d'ara seria una pena, com les poesies i escrits de la molinenca, Montserrat Pujol i Bernis.

■ Francesc Gamissans

(1) **QUENO S'HO EMPORTI L'AIRE**. Montserrat Pujol. La Formiga d'Or. Barcelona. 1991.

El símbol de l'esperit català

"La sardana és i serà sempre un símbol viu de l'esperit de la nostra terra", ha escrit Salvador Espriu.

En la nota preliminar del llibre que ara presentem, el seu autor reconeix que s'ha escrit molt sobre la sardana, però gairebé sempre en un sentit romàntic, donant importància a l'aspecte llegendari.

D'aquí que calia un estudi sobre el conjunt d'aquesta dansa; una anàlisi dels aspectes històrics, musicals i coreogràfics, que són precisament els tres elements bàsics que ha aprofundit l'autor.

El llibre, "**La sardana, música i dansa**", de Josep M. Mas i Solench va precedir d'un bell comentari de Vittorio Sicuri, amb una idea inèdita i original. "Sa-

bem que la sardana —escrui Sicuri— té orígens tan Els mediterranis com nòrdics i, per tant, europeus; que el seu ritual i les seves lleis són símbol de democràcia i de civisme; que és oberta a un nombre indefinit de components, respectant plenament les personalitats individuals. No existeix, per tant, cap altra dansa que amb més eficàcia i simplicitat simbolitzi els principis de la futura consideració europea". "Per totes aquestes raons —acaba Vittorio Sicuri— pot aspirar a ser la dansa oficial de la nova Europa, així com el Cant a l'alegria de la simfonia de Beethoven, amb text de Schiller, n'ha esdevingut l'Himne".

Una idea que, si es dugués a

terme, seria de gran satisfacció per tots els catalans.

Tornant al llibre que presentem, hem de dir que va curosament il·lustrat, com tots els llibres del pulcre escriptor, Josep M. Mas i Solench. El recomanem sincerament als nostres lectors.

■ F.G.

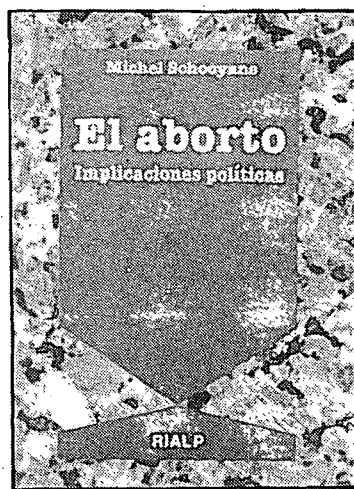
(1) **LA SARDANA, MÚSICA I DANSA**. Josep M. Mas i Solench. Caixa de Barcelona. 1990.

Les contradiccions d'una "llei"

El debat sobre la llei d'ampliació de l'avortament a Espanya continua obert, malgrat que l'opinió pública es desvii actualment vers esdereniments més o menys cridaners. I tal com s'està plantejant ara, sembla que la discussió es queda en un enfrontament de creients i no creients. Tanmateix, l'avortament no és només una qüestió moral que afecti els cristians o l'Església d'una manera exclusiva, com si estar en contra de la seva legalització fos una presa de postura concreta d'un grup determinat de persones, que per les seves conviccions personals discrepen d'una llei com de qualsevol altra.

El refús de l'avortament és alguna cosa molt més transcendental que una simple discrepància. En això hi ha implicat ni més ni menys que la credibilitat dels principis d'un estat de dret. Perquè legislar la interrupció voluntària de l'embaràs, que, amb paraules més precises, és treure la vida a un ésser humà no nascut, indefens, a part de la seva immoralitat bàsica, suposa una extralimitació dels poders del legislador. Aquest fa una arrogació de la doble prerrogativa de **construir** el subjecte de drets i la de definir íntegrament els drets del subjecte, inclòs el primer i fonamental, el dret a la vida, del qual no li correspon disposar.

D'aquesta manera es trenca el consens característic de tota societat democràtica. La democràcia, en efecte, no es definíex per la cega aplicació de la regla de la majoria, sinó per la voluntat de defensar una dignitat que és igual per a tots els homes. Un estat

que decideix eliminar una porció dels seus éssers humans està negant-los així un dret fonamental, i per aquest camí va prenent el rumb del totalitarisme. Per tant, qualsevol home d'avui ha de sentir-se alarmat i necessita arguments que li permetin de fensar-se davant l'extralimitació d'atribucions que l'Estat acapara.

Michael Schooyans, en la seva qualitat de professor de Filosofia

Pràctica i Moral Social a la Universitat Catòlica de Lovaina, ha estudiat aquest gran problema en la seva clau política abans que moral en el seu llibre **El aborto: Implicaciones políticas**, que ha conegut tres edicions belgues en la seva versió original i traduccions a l'anglès i a l'italià, i que ara Ediciones Rialp publica en espanyol. Aquest llibre, extramadament clarificador, analitza les formes d'imposició política de l'avortament i, principalment desvetlla la gran contradicció que suposa la despenalització d'un comportament davant el qual tota legislació que es tingui per defensora de tots els components de la seva societat hauria de protegir abans que fomentar.

■ E.R.

Michael Schooyans. **EL ABORTO. IMPLICACIONES POLITICAS**. Col. Vértice. Ediciones Rialp. Madrid 1991. 246 pàgs. 1.550 ptas.

CATECISME DE LA DOCTRINA CRISTIANA

Edicions en castellà i català

Edita: OBRA CULTURAL

Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96
08010 Barcelona

Glossari d'atletisme

L'atletisme, l'esport on s'utilitza la més gran varietat de tècniques i estils, compta amb un vocabulari específic que no resulta fàcil d'assimilar per a la persona no experta en la matèria.

Per aquest motiu oferim un útil glossari de termes relacionats amb l'atletisme:

Àcid làctic: metabòlit provinent de la degradació dels hidrats de carboni que produeix fatiga en l'organisme.

Aclimatació: Ajustaments fisiològics produïts per l'exposició contínua a un clima o a una altura diferent.

Aeròbica: Ruta metabòlica per obtenir energia que es du a terme en l'organisme amb l'ajut necessari de l'oxigen com a agent oxidant. Se l'anomena també via respiratòria.

Aerodinàmica: Referit a la forma de la javelina. En general, fa referència a formes adequades per vèncer la resistència de l'aire.

Aferment: Zona de l'artefacte (perxa, javelina, etc.) on és agafat per l'atleta per a la seva posterior impulsió.

Alactacita: Via o ruta metabòlica per obtenir energia a partir de la "Creatina-fostat" en els primers segons de l'exercici intens. No utilitza oxigen per al procés.

Amplitud de gambada: Lon-

gitud del pas a la cursa.

Anaeròbica: Ruta metabòlica per obtenir energia que es du a terme en l'organisme en absència d'oxigen.

Anemòmetre: Aparell que s'utilitza per mesurar la velocitat del vent.

Angle de sortida: Angle format pel terra i la línia de sortida del llançament, del salt o de la cursa.

Arena: Cobreix la fossa de caiguda en el salt de longitud i de triple salt.

Armar el braç: Situar la javelina per sobre de l'espatlla.

ATP (Adenosina-trifosfat): Molècula química amb tres enllaços-fosfat d'alta energia. És la principal molècula per emmagatzemar energia potencial en l'organisme.

Batuda: Acció realitzada per la cama d'impuls en els salts.

Biòpsia: Extracció i examen d'un teixit del cos viu.

Cable: En el martell uneix l'empunyadura amb la bola.

Caixeta: Lloc on s'introdueix la perxa per saltar.

Carrers: En la pista, els participants es col·loquen en els seus respectius carrers, és a dir, en la zona delimitada per dues línies per la qual correran.

Caloria: Unitat de treball o

energia que es necessita per elevar un gram de "H₂O en un grau". També és utilitzada per definir la quantitat d'energia potencial que hi ha en els nodriments energètics.

Capacitat vital: Volum màxim d'aire espirat després d'una respiració màxima.

Càrrega: Pes utilitzat en els exercicis de musculació.

Centre de gravetat: Lloc del cos de l'atleta on conflueixen totes les forces d'atracció de la terra.

Cicles: Períodes d'entrenament.

Cercle de pes: En el llançament de pes, espai al qual se circumscriu l'atleta per llançar.

Claus: Peces metàl·liques llargues i primes, generalment d'acer i de forma cilíndrica, amb cap i punta, que van a les sabatilles i serveixen per assegurar l'estabilitat en el tartà.

Cursa contínua: Cursa a intensitat constant, moderada i relativament llarga, que millora la capacitat d'absorció d'oxigen.

Escalfament: Activitat prèvia a l'entrenament o a la competició pròpiament dita.

■ E.P.

Olimpics històrics

Guy Drut

Establert a París, on va néixer el 17 d'abril de 1948, Guy Drut viu retirat de l'atletisme des del 1976, quan la federació internacional d'aquesta disciplina va decidir suspendre'l per unes declaracions que realitzà després dels Jocs Olímpics de Montreal. Guy digué que molts atletes rebien diners en metàl·lic per competir, la qual cosa no va agradar gaire als dirigents esportius, que encara no admetien el professionalisme.

Va començar a les pistes atlètiques i es dedicà al salt de perxa, especialitat en la qual brillà de jove. El 16 de juliol de 1967, Drut es proclama campió de França cadet de perxa i el 18 d'agost d'aquell mateix any va batre el rècord nacional junior gal.

Com a complement a la seva preparació s'inicià en les tanques altes i descobrí que rendia molt més en aquesta modelitat. Compaginà totes dues i així el 1968 establí la plusmarca francesa junior de 110 metres tanques en 14"1 i salt 4"71 metres amb la perxa.

Un any després es convertí en recordman europeu junior dels 110 metres tanques. Fèu un temps de 13"7 a Angers, el 2 de maig de 1969. Aquesta plusmarca la rebaixà a 13"6 al 1970, a l'estadi francès de Colombes.

Consagrat ja íntegrament a l'sprint amb obstacles, Drut fou campió francès absolut dels 50 i 110 metres tanques el 1971. També guanyà els títols nacionals de 60 metres tanques en pista coberta els anys 1973 i 1974. Aquest darrer any s'alçà amb el tron europeu dels 110 metres tanques a Roma.

El 1975, s'adjudicà els campionats d'Estat Units, de caràcter open, per davant de Foser i Willie Davenport, i repetí la victòria en els nacionals nord-americans el 1976.

Olimpiada de Munic i Montreal

Destacà en els Jocs Olímpics de Munic amb una medalla de plata en els 110 metres tanques. Guy Drut va cobrir la distància en 13"34, mentre que el campió, el nord-americà Midburn, n'invertí 13"24. Un altre estatunidenc, Hill, fou medalla de bronze amb 13"48.

En la següent olimpiada, la de Montreal'76, el francès obtingué la medalla d'or en la mateixa prova, superant el cubà Casañas (13"33) i el nord-americà Willie Davenport (13"38). Guy marcà 13"30.

Al llarg de la seva vida esportiva acumulà nombrosos rècords. El 1970 deixà la plusmarca europea absoluta en 13"3 durant les semifinals de la Copa de Europa, a Zuric (Suïssa). En pista coberta igualà la plusmarca continental de 60 metres tanques el 1973. Finalment, el 1975 aconseguí pulveritzar el rècord mundial dels 110 metres tanques, que establí en 13"0 i que va restar en taules fins el 1982, quan l'estadunidenc Reinaldo Nohemeiah fou el primer home a baixar de la barrera dels tretze segons.

■ E.P.

Més de 4.000 minusvàlids participaran en els Jocs paraolímpics

Uns 4.000 atletes minusvàlids participaran en els Jocs paraolímpics que se celebraran entre el 3 i el 10 de setembre de 1992 en 16 modalitats esportives distintes, entre les quals destaquen les pròpies per a atletes amb deficiències.

Els Jocs paraolímpics, màxim exponent mundial de l'esport per a minusvàlids, és una competició a la qual assisteixen únicament els esportistes d'èlite a causa de tenir criteris restrictius i orientats a l'alta competició.

El canvi important a Barcelona'92, pel que fa als Jocs paraolímpics de Seül'88 serà el projecte de classificacions funcional, requisit imprescindible per a la integració d'esportistes amb diferents incapacitats en una mateixa prova esportiva.

En esports per equips, la participació s'aconseguirà mitjançant un sistema de classificacions fixat per les federacions internacionals de cada un dels esports.

Per altra part, durant els mesos de juliol i agost d'enguany se celebrarà el "Miting Internacional d'Atletisme de Minusvàlids" i "Campionat d'Europa de natació de minusvàlids" amb la finalitat de desenvolupar i ajustar els models operatius dissenyats pel COOB'92 per al 1992 i provar un any abans els sistemes centralitzats de gestió de resultats, acreditacions i transports.

■ E.P.

Orgues Litúrgics

Des de 80.000.- ptes. fins la nota més alta
Finançament segons necessitats
Preus nets especials
Servei Tècnic propi
Exemptes pagament IVA Inst. Religioses.

Muntaner, 300
Telèfons
(93) 200 81 00
200 82 89
08021 BARCELONA

Curs
d'aprenentatge
gratuit.

televisió

Programació del 7 al 13 de juliol de 1991

TV
3

DIUMENGE, 7

09.15 Sardanes
09.50 Club super 3
13.00 Roseanne
13.30 De professió API
14.30 Telenotícies
15.00 El temps
15.05 Club super 3
15.30 La pel·lícula del diumenge(D): «Més enllà de l'aventura de Posidó»
17.45 Stingray
19.30 Batman
19.55 Allo, allo
20.30 Telenotícies
20.55 El temps
21.00 Els grau
21.05 Trenta minuts
21.40 Dallas (D)
22.35 Gran estrena -Perry Mason-
24.00 Cinema de mitjanit: «Les pistoles de Diabolo»

ESPAI FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

10.00 La senyoreta (D)
10.30 Club super 3
13.00 Cos a cos (D)
13.25 Gent del Barri (D)

14.00 T/N Comarques

14.20 Miri, miri
14.30 Telenotícies
15.00 El temps
20.30 Telenotícies
20.55 El temps
21.00 Els grau

DILLUNS, 8

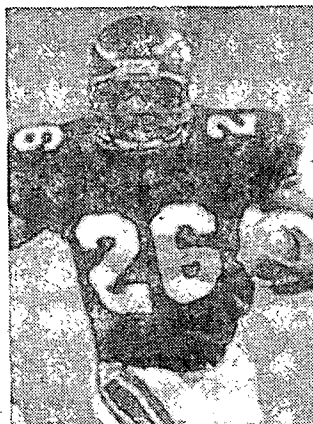
12.00 Natura
12.30 30 Minuts
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Pel·lícula tarda: «La gran gresca»
18.30 Club super 3
20.00 Marc i Sofia
21.15 Betes i films
21.45 Pantalla (D): «Pelham 1, 2, 3»
23.35 Telenotícies
23.55 Cinema de mitjanit: «La dansa de la mort»

DIMARTS, 9

12.00 Converses sobre Catalunya
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Pel·lícula tarda: «L'increïble senyor Limpet»

18.30 Club super 3

20.00 Marc i Sofia
21.15 Amor a primera vista
22.15 El famós Teddy Z
22.50 Quan es fa fosc (D)
23.50 Telenotícies
00.10 Cinema de mitjanit: «El comte Sanfó»

DIMECRES, 10

12.00 Aquest programa
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa

16.40 Pel·lícula tarda: «Encara li deien Trinidad»

18.30 Club super 3
20.00 Marc i Sofia
21.20 Cinema 3: «Un diamant molt calent»
23.15 Informatiu cinema
23.45 Telenotícies
00.05 Cinema de mitjanit: «Marató suicida»

DIJOUS, 11

12.00 Sereuampions
12.15 Thalassa
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Pel·lícula tarda: «Renoi, quin creuera»
18.30 Club super 3
20.00 Marc i Sofia
21.15 Em cridava, el Senyor?
22.55 Les coses dels famosos
23.45 Telenotícies
00.05 Cinema de mitjanit: «La revenja d'Ullal Blanc»

DIVENDRES, 12

12.15 Dallas
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Pel·lícula: «Les vacances del senyor Hulot»

18.30 Club super 3

20.00 Marc i Sofia
21.15 Quart segona
21.45 Canal 12
23.15 L'avi Bernat
23.45 Telenotícies
00.05 Cinema de mitjanit: «El botó de Venècia»

DISSABTE, 13

10.00 Sardanes
10.15 Club super 3
13.00 Roseanne
13.30 De professió API
14.00 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.10 Les fabuloses tortugues Ninja
15.45 Tarda de western: «La soga de la forca»
17.25 Sereuampions
17.40 Ollana Molls
18.10 Oh, No!
18.40 Benson
19.00 El pare Dowling
20.00 Allo, allo
20.30 Telenotícies - El temps
21.00 Els grau
22.40 Cine nit: «La història d'Oliver»
22.50 Cinema de mitjanit: «Esposa i amant»

TV
2

DIUMENGE, 7

07.55 Encierros de san Fermín
08.05 Puçastoc
09.00 SANTA MISSA
09.45 Faules d'Europa
10.00 Archie i Sabrina
10.30 Cine para todos: «El pequeño Lord»
12.00 Diumenge esport
14.30 Avanç informatiu
14.35 Diumenge esport
16.25 Avanç informatiu
16.30 Diumenge esport
18.00 Avanç informatiu
18.05 Diumenge esport
19.05 Telefilm: «Mary Mackillop»
20.00 Teatro: «El veneno del teatro»
21.15 L'informatiu cap de setmana
21.30 Festival cine publicitari Cannes
22.00 Tribunal popular
23.00 Un año en la vida
00.00 Cine paraíso presneta: «Música y lágrimas»
01.30 A l'estiu, teatre: «El manuscrit d'alí Bei»
03.20 Revista de cine

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

08.05 Babilònia
09.00 Dibuja 2
11.00 Universidad de verano
16.25 Avanç informatiu
18.30 Avanç informatiu
21.00 L'informatiu vespre

DILLUNS, 8

07.55 Encierros de san Fermín

09.30 Cine para todos: «El lobo negro»

13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Mar endins
14.00 Mikimoto clip
14.30 Història d'una lliga
15.00 Tour de Francia
16.30 Primera sessió: «Grito de batalla»
18.35 Historias de cada día
19.30 Via olímpica
20.00 Deportes
21.00 Cifras y letras
21.45 Murphy Brown
21.35 Aquellos maravillosos años
22.10 La estrella es... Katherine Hepburn: «Corrientes ocultas»
00.00 Rapido
00.30 Última sessió de cine: «Corazón dividido»
02.00 Jazz entre amigos

DIMARTS, 9

07.55 Encierros de san Fermín
09.30 Cine para todos: «Duelo a muerte»
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Mar endins
14.00 Mikimoto clip
14.30 Història d'una lliga
15.00 Webster
15.30 Tour de Francia
16.30 Primera sessió: «Estrellas de la mañana»
19.00 mec-mec
19.30 Deportes
21.00 Cifras y letra
21.45 Línea-900

22.15 El abogado Matlock

23.25 Eurocops
00.00 Prisma
00.30 Última sessió de cine: «Parientes»
02.00 La fuerza del círculo

DIMECRES, 10

07.55 Encierros de san Fermín
09.30 Cine para todos: «Los

romances de andy Hardy»

13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Mar endins
14.00 Mikimoto clip
14.30 Història d'una lliga

15.00 Webster
15.30 Tour de Francia
16.30 Primera sessió: «El valor del dinero»
18.00 Barcelona olímpica
18.30 Tendido cero
20.30 Atletismo
22.30 Las colecciones de la 2
23.45 Documents 2
00.40 Última sessió de cine: «Cuadrilátero»
02.00 Teveo denoche

DIJOUS, 11

07.55 Encierros de san Fermín
09.30 Cine para todos: «Al sur de San Luis»
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Mar endins
14.00 Mikimoto clip
14.30 Història d'una lliga
15.00 Som l meravella
15.30 Webster
16.00 Tour de Francia
17.20 Primera sessió: «El tirano de toledo»
19.00 Mikimoto clip
19.45 Deportes
21.00 Cifras y letras
21.45 Los Simpson
22.15 Dijous cinema: «Maurice»
00.30 Última sessió de cine: «Mi amigo Ivan Lapshin»

DIVENDRES, 12

07.55 Encierros de san Fermín
09.30 Cine para todos: «Justin Morgan tiene un caballo»
13.00 Bellesa i poder

13.25 Profesor Falco
13.30 Fuera de serie
14.30 Història d'una lliga
15.00 Tour de Francia
16.35 Primera sessió: «Esa voz es una mina»
18.05 Historias de cada día
19.00 Videomix
19.30 Deportes
21.00 Cifras y letras
21.45 El mirall: «Meta final»
00.15 Última sessió de cine: «Las pelirrojas de Seattle»
02.00 Deportes

DISSABTE, 13

07.55 Encierros de San Fermín
08.00 Bellesa i poder
09.00 Galeria de personatges
10.00 Archie i Sabrina
10.30 Cine para todos: «Dos toreros de aupa»
12.00 Monográfics
13.00 Contrapunt
13.30 El planeta milagroso
14.30 L'informatiu
15.00 Ponte las pilas
15.45 Dissabte esport
17.55 Avanç informatiu
18.00 Dissabte esport
20.00 Cine club: «Mariona Rebull»
21.15 L'informatiu
21.30 Juegos sin fronteras
23.00 Narradores
00.00 Camaleó
00.30 Última sessió de cine: «Viaje de invierno»
02.30 Deporte

canal
33

DIUMENGE, 7

14.00 Jazz & Co
15.00 Tennis
19.45 Sessió de vespre: «El Princip de la ciutat»
22.30 Còmic el 9è art
23.00 Copa América de Futbol
24.00 Informe mundial CNN
01.45 Bona nit

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

18.30 Mediterrània
21.25 Mil paraules
21.30 Les notícies amb Josep Cuní

22.00 El temps

22.05 Cesc

DILLUNS, 8

19.00 Star Trek
19.55 Cliptoman
20.00 Tot l'esport
20.20 Joves
20.50 Gent del barri
22.10 Converses sobre Catalunya
23.15 Segle XX
00.05 Jazz & Co.
01.05 Bona nit

DIMARTS, 9

19.00 Copa América de Futbol
20.50 Super 10
20.55 Gent del barri
22.10 Teatre: «Manicòmic»
23.40 Cadència
00.30 Copa América de Futbol
02.30 Bona nit

DIMECRES, 10

19.00 Copa América de Futbol
20.50 Loto 6/49
20.55 Gent del barri
22.10 60 minuts
23.10 Canal 33 presenta: «Jaqueta de cuir negra»
00.10 Bona nit

DIJOUS, 11

19.00 Copa América de Futbol
20.50 Super 10
20.55 Gent del barri
22.10 Informatiu cinema
22.40 Fla 33: «Adéu a les armes»
00.40 Bona nit

DIVENDRES, 12

19.00 Copa América de Futbol
20.55 Gent del barri
22.10 Els intocables
23.10 Tres catorze setze
24.00 Copa América de Futbol
02.00 Bona nit

DISSABTE, 13

14.00 Cadència
15.00 Vbria
15.15 Senyals
16.00 Copa América de Futbol
18.00 Esports
19.45 Telefilm dissabte tarda: «L'assassinat de les noies-calendari»
21.20 Loto 6/49
21.25 Super 10
21.30 Aquest programa
22.00 Copa América de Futbol
24.00 Planeta terra
01.00 Boxa
01.55 Bona nit

TV
1

DIJOU, 7
08.00 Aventura 92
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Concierto
10.00 **EL DÍA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 Informe semanal
12.30 La extraña dama
13.00 Yo compro esa mujer
14.00 Arco de triunfo
15.00 Telediaro-1
15.35 Els fruitis
16.00 Sesión de tarde: «Marisol rumbo a Río»
17.35 La hora Warner
18.40 El tiempo es oro
19.40 La hora de Bill Cosby
20.10 Los vigilantes de la playa
21.00 Telediaro-2
21.30 Una hija más
22.00 Domingo cine: «Objetivo Patton»
23.55 Telediaro
23.30 Equinoccio
24.00 Festival de verano

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.10 Cada mañana

09.00 Avance telediaro
10.50 De par en par
11.30 Avance telediaro
12.10 Avance telediaro
13.00 Teleuna
13.30 Yo compro esa mujer
14.00 L'Informatiu migdia
14.30 Cheers
15.00 Telediaro-1
17.25 La tira de aventuras
18.25 Avance telediaro
21.00 Telediaro-2

DILLUNS, 8
09.05 Los vengadores
09.50 Europa en sus siglos oscuros
12.15 Extraña dama
15.35 La dama de rosa
16.25 El secreto del Sahara
17.55 Aventura 92
18.30 La aventura de crecer
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa
21.30 Caliente
22.35 Perry Mason
24.00 Diario noche
00.30 Caja de música

DIMARTS, 8

09.05 Los vengadores
09.50 Caja de música
12.10 Extraña dama
15.35 La dama de rosa
16.25 El secreto del Sahara
17.55 Aventura 92
18.30 Tendido cero
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa
21.30 Locos por la tele
22.30 Sesión de noche: «Piel canela»
00.15 Diario noche
00.45 **TESTIMONIO**
00.50 Equinoccio

DIMECRES, 10
09.05 Los vengadores
09.50 Art nouveau
12.15 Extraña dama
15.35 La dama de rosa
16.35 Capitan Cook
17.55 Aventura 92
18.30 Con las manos en la masa
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa
21.30 De carne y hueso
22.00 Falcon Crest
23.00 Grandes relatos
24.00 Diario noche

00.30 A pie de página

DIJOUS, 11
09.05 Los vengadores
09.50 Patrimonio cultural de la humanidad
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
16.25 Capitan Cook
17.55 Aventura 92
18.30 Llave en mano
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa
21.30 Devorame otra vez
22.15 El primi-juego
22.30 Estrenos TV: «Las bodegas del Majestic»
00.05 Diario noche
00.35 Glasnost

DIVENDRES, 12
09.05 Los vengadores
09.50 Josep Pla
12.15 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
16.25 Capitan Cook
17.55 Los cuentos de Alf
18.30 Seguridad en marcha
19.00 La palmera
20.10 Los vigilantes de la playa

21.00 Noche de humor: «Nido vacío»
22.00 La pasión de Gabriel
22.50 La leyenda de... Onassis
23.50 Diario noche
00.05 Alucine

DISSABTE, 13
08.00 Aventura 92
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Tendido cero
10.00 Concierto
11.30 Devorame otra vez
12.00 Loteria
12.30 La extraña dama
13.25 Yo compro esa mujer
13.55 Rockopop
15.00 Telediaro-1
15.35 Alfred J. Kwak
16.00 Sesión de tarde: «Al este de Java»
18.10 Club Disney
20.10 Los vigilantes de la playa
21.00 Telediaro-2
21.30 Informe semanal
22.30 Sábado cine: «Plenty» - «Eroticos juegos de la burguesía»

antena
3

DIJOU, 7
08.00 Dibujos animados
09.00 La guardería del domingo
10.30 Salvados por la campana
11.00 Viva la vida
11.30 Salvados por la campana
12.00 Noticias
12.05 Peyton Place
13.15 Telecine
15.00 Noticias
15.30 El príncipe de Bel Air
16.00 Elvis, el rey del Rock
16.30 Caza submarina
17.00 Los gladiadores
17.45 Al sol con...
18.18 La película del domingo
20.00 En el calor de la noche
21.00 Noticias
21.30 Empezar de nuevo
22.00 El gordo
23.00 Noche de lobos
01.00 Noticias
01.15 Al fin música

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Colegio libre de

eméritos-aula 3
07.45 Noticias de la economía
08.00 La guardería
10.00 Noticias
10.30 Pasarela
10.55 Pasionaria
11.00 Viva la vida
12.00 Noticias
12.03 Santa Barbara
13.00 Bonanza

14.00 Noticias regionales
14.30 Cosas de casas
15.00 Noticias
15.30 Tan contentos
16.30 Noticias
18.33 Tan contentos
19.00 La merienda
20.00 Chicas con clase
20.30 La ruleta de la fortuna
21.00 Noticias
00.30 Noticias

DILLUNS, 8
15.30 Telecine: «Un cementerio sin cruces»
21.30 El equipo «A»
22.30 La película del lunes: «Shaft vuelve a Harlem»
00.45 Ciclo de cine negro: «Marruecos 7»
02.15 Pasarela

DIMARTS, 9
15.30 Telecine: «Amor obsesivo»
21.30 Diamantes
22.30 De tú a tú
00.00 Un diputado fantástico

00.45 Camuflaje
01.30 Hospital general
02.15 Pasarela

DIMECRES, 10
16.30 Telecine: «Extraños en 7A»
21.30 El coche fantástico
22.30 «Made in Spain»
00.45 Los invencibles de Nemesis
01.30 Hospital general
02.15 Pasarela

DIJOUS, 11
16.30 Telecine: «Navarro: el cementerio de los elefantes»
21.30 El equipo «A»
22.30 Cinturón negro: «Las Vegas dos Superpolicías»
00.45 Lou Grant
01.30 Hospital general
02.15 Pasarela

DIVENDRES, 12
15.30 Tele cine: «Zafarrancho

en el casino»
19.00 Los invasores
21.30 El coche fantástico
22.30 La clave I
02.30 Cine español: «La desnuda chica del relax»
04.00 Oh, video

DISSABTE, 13
08.00 La guardería del sábado
10.30 Salvados por la campana
11.00 Viva la vida
11.30 De tú a tú
13.00 Centímetros cúbicos
14.00 Noticias regionales
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 Polvo de estrellas: «La selva blanca» - «La cara del miedo»
20.00 ENG
21.00 Noticias
21.30 Un hombre con suerte
22.00 Polvo de estrellas: «Fiebre verde» - «Roberto i Roberto» - «Nunca comprarás mi amor»
04.00 Oh video

tele
5

DIJOU, 7
08.00 Dibujos animados
11.00 Pressing catch
11.30 Arco iris
12.00 Matinal de cine: «Transplante de un cerebro»
14.00 La 5ª Marcha
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «La batalla de Midway»
18.00 Tutti frutti 91
20.00 Domingo de acción
21.30 Telecomedia: «Enredos de familia»
22.00 Lo mejor de VIP noche
24.00 Entre hoy y mañana
00.30 Pressing boxeo
01.30 El inspector Derrick

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.00 Dibujos animados
10.15 Telerromance: «María, María»
10.30 Vacaciones en el mar
13.15 Las aventuras de Hacchy
14.05 Arnold
14.35 Telerromance: «Inés Duarte, secretaria»
17.15 Misión imposible
18.05 VIP Guay
19.30 ¿Hablando se entienden la basca?»
20.00 Apartamento para tres
20.30 Humor amarillo
21.00 Telecupon
21.15 Telerromance: «Topacio»

DILLUNS, 8
11.00 Cine corazón: «Adulterio

a la española»
15.30 Cine vacaciones: «La casa grande de Jamaica»
22.00 Cien te amo: «Dracula»
23.35 Entre hoy y mañana
00.05 Los misterios de la noche
00.40 Pressing boxeo

DIMARTS, 9

11.00 Cine corazón: «Idilio en septiembre»
15.30 Cine vacaciones: «Won Ton Ton, el perro que salvó Hollywood»
22.05 Silencio se rie: «Pepe no me des tormento»
23.45 Entre hoy y mañana
24.15 Hablando se entiende

la gente

DIMECRES, 10
11.00 Cine corazón: «Doble victoria»
15.30 Cine vacaciones: «Como el perro y el gato»
22.05 Cine 5 estrellas: «La

rosa púrpura del Cairo»
23.40 Entre hoy y mañana
00.10 Fútbol histórico

DIJOUS, 11
11.00 Cine corazón: «Delito en el restaurante chino»
15.30 Cine vacaciones: «El destete de los hermanos corsos»
20.30 Humor amarillo
22.05 Gran pantalla TV: «La compañía»
23.45 Entre hoy y mañana
00.15 Colombo
01.45 Arco iris

DIVENDRES, 12
11.00 Cine corazón: «No gracias, el café me pone nervioso»
15.30 Cine vacaciones: «Loca noche de luna llena»
22.05 Gran Pantalla TV: «La compañía»
23.40 Entre hoy y mañana

DISSABTE, 13
08.00 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor Amarillo
11.30 Pressing catch
12.00 «El gran chaparrab»
13.00 Telecinco, ¿Dígame?
15.30 Cine fiesta: «Ojo por ojo»
17.15 Lo mejor de Vip noche
19.10 Sábado de acción
21.00 Segundo matrimonio
21.30 Lío gordo a bordo
22.05 Sábados de humor
24.00 Entre hoy y mañana
01.30 El Inspector Derrick

EMISSIONS RELIGIEUSES

TV1

Domingo

09.00 Tiempo de creer
10.00 El día del Señor - Santa Misa
11.00 Pueblo de Dios

Martes

00.35 Testimonio

Sabado

09.00 Ultimas preguntas

TV2

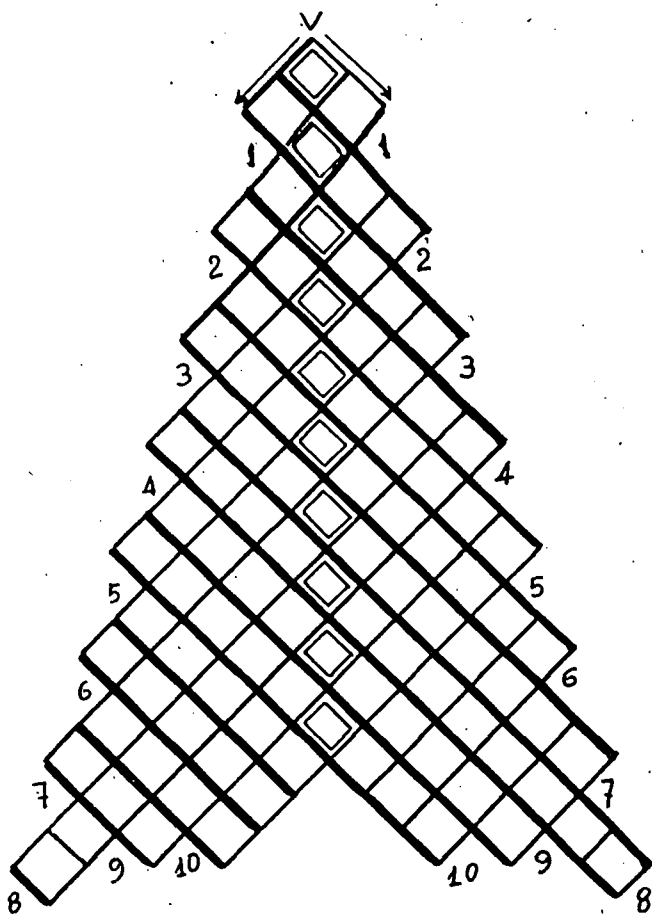
Domingo

09.00 Santa Misa

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA PIRAMIDE

Línia vertical d'un sol mot, del qual surten a dreta i a esquerra altres mots que comencen amb la inicial corresponent a la vertical i segons definició.

Totes van de dalt a baix, i a cada banda el mot acabarà amb la lletra que indica.

Línia vertical: Llibre escrit per sant Joan a l'illa de Patmos.

Lletra final de la banda dreta:

Lletra final de la banda esquerra:

Banda dreta

- 1- Veu de comandament.-
- 2- Net sense cap taca.-
- 3- Perfum, aroma.-
- 4- Fer del no res una cosa.-
- 5- Repassar el cànem, ja pentinat, amb una pinta de pues molt primes i fines.-
- 6- El germà de Marta i de Maria.-
- 7- Fer concebre a algú un determinat sentiment.-
- 8- Mestre, aquell qui ensenya.-
- 9- Nom d'arbre.-
- 10- Ibèric.-

Banda esquerra

- 1- Contracció.-
- 2- Tros de fusta d'una certa llargària com un bastó.-
- 3- Mineral amorf que es presenta en masses disseminades.-
- 4- Grup de persones que canten.-
- 5- Tota cosa vivent que es mou.-
- 6- Conforme a la lletra, al text.-
- 7- Que comprèn absolutament totes les parts o tots els elements que ha de tenir.-
- 8- Natural de Provença.-
- 9- Marca.-
- 10- Déu fals.-

A LA VERTICAL: Apocalipsi.-

LLETRA FINAL BANDA DRETA: R.-

LLETRA FINAL BANDA ESQUERRA: L.-

Solució

BANDA DRETA:
1- Al.-
2- Pal.-
3- Opal.-
4- Coral.-
5- Animal.-
6- Lateral.-
7- Integral.-
8- Provençal.-
9- Senyal.-
10- Idol.-

BANDA ESQUERRA:
1- Ar.-
2- Pur.-
3- Olor.-
4- Creat.-
5- Acorat.-
6- Llitzar.-
7- Inspirar.-
8- Professor.-
9- Salzer.-
10- Iber.-

ESCACS

per Jaume Mora

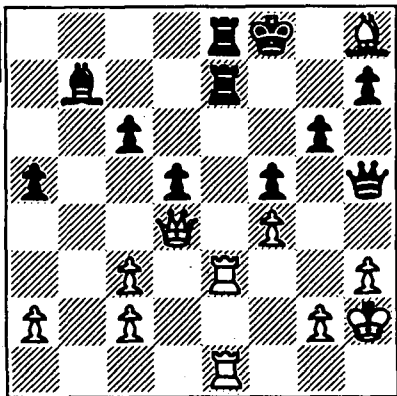
DIAGRAMA 384

Blanques juguen i guanyen.

El mestre japonès Sasaki volgué fer una dedicatòria als nostres jugadors de cafè, que juguen i després pensen.

Solució al diagrama 383

1 Cf3-g5 Rh8-g8, (si Tf8, 2 Ad5) 2 Ag2-d5+ Rg8-f8+,
3 Cg5xh7+ 1-0

FILATÈLIA

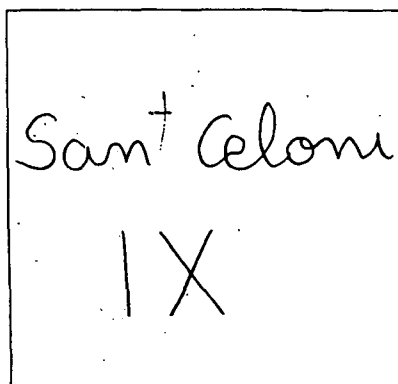
per Enric Graupera

JOAN MINZONI,
sacerdot

Itàlia li dedicà aquest segell en el 50è. aniversari de la seva mort (1885-1923). D'ell se sap molt poca cosa; només hi ha constància del seu martiri. Fou mort a cops per un escamot feixista, escena que reproduceix el segell. El quadre porta la següent inscripció: "Senyor, perdoneu l'odi entre germans i no oblideu el vostre Minzoni". L'autor del quadre és desconegut.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

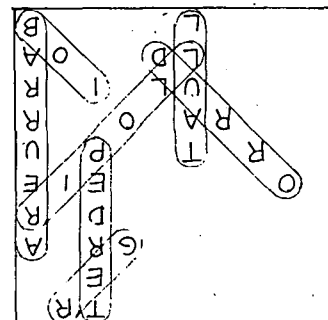
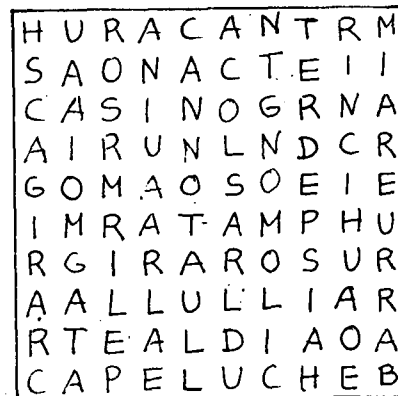
UN BARRI

Solució al 614

MES IGUAL
MÉS IGUAL

SOPA DE LLETRES per Montserrat Albert

7 POBLES UNITS PER L'ART ROMÀNIC

Barriera - Boi - Durro - Taüll
Ripoll - Pedret - Ger

20 ANYS

al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans

Fes-te soci

Collabora

JUSTÍCIA I PAU

Rivadeneyra, 6, 10e. 08002 Barcelona
Tel. (93) 317 61 77

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." Fra Juan José Aristi, BOLÍVIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

JAUME NADAL CASILLA 319 SANTA CRUZ DE LA SIERRA BOLÍVIA.....	16.120 Ptes.
MONTSERRAT TRIBO PLANES AVD. CASTRO BARROS, 650 5000 ARGENTINA.....	16.120 Ptes.
MONTSERRAT VERGES BONG YANG RI 252-1 KANG WON DO 230-20 COREA DEL SUD.....	22.360 Ptes.
JAUME BOADA I RAFI DUVIMIOSO TERRA 1337 MONTEVIDEO URUGUAY.....	16.120 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gr postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població.....Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població.....Data.....
Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

Roca

SANITARI • AIRE CONDICIONAT • CALEFACCIÓ • CERÀMICA

LA BÍBLIA A L'ABAST

Josep M. Argonès

El Regne de Déu entre l'escàndol i la perplexitat (Mc 6,1-6)

L'escàndol del poble

En la seva catequesi, sant Marc posa tot l'interès a ensenyar-nos a penetrar fins al fons en el coneixement de Jesús. No vol que ens quedem aturats a l'entrada, a la regió de les aparences. Vist des de fora, Jesús és un home com qualsevol altre i prou. L'evangelista ens ajuda a superar aquest "prou". Perquè és cert: Jesús és un home. Un home enter. Més encara: ell és l'home típic, el cap de la humanitat nova. Però alhora és molt més que això. És Déu que s'ha fet home. Vet aquí la pregonesa del misteri del Messies. Jesús és l'Ungit de Déu, l'home amb qui la naturalesa divina s'ha unit de manera singular fins a fer-ne una persona única: la persona del Fill de Déu. Aquesta és la gran realitat que sols la fe ens deixa veure. Per això cal penetrar fins a l'interior de Jesús, seguir-lo, entrar en comunió amb ell. Perquè de fora estant i amb els ulls naturals, sols veurem un home, i un home qualsevol, a peu pla. Aquí rau la pedra d'ensopec que, de cop i volta, es dreçà entre aquella pobra gent de Natzaret i el seu antic veí. **¿No és el fuster, el fill de Maria, parent de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves parentes, ¿no viuen aquí entre nosaltres?** (v. 3). El coneixien bé. Havia pujat entre ells. Era com ells. Al llarg de trenta anys de vida al poble no s'havia fet notar per res de singular. Es guanyava la vida treballant en el ram de la construcció i de la reparació. Ningú de la seva família no s'havia fet notar tampoc ni pels estudis ni per la seva posició social ni per res que cridés l'atenció. I aquí el teniu. **¿D'on li ve tot això? ¿Què és aquest do de saviesa i aquests miracles que es realitzen per les seves mans?** Tothom aquell dia, després d'haver escoltat Jesús a la sinagoga del poble, se'n feia creus (v. 2). L'evangelista ens fa anar més enllà de la simple estranyesa del poble. Potser sí que l'admiració que Jesús havia alçat entre la gent, havia fet néixer la clàssica enveja de la gent del seu poble, però no és aquesta la lliçó que sant Marc vol que aprenguem. Diu textualment que **se n'escandalitzaven** (v. 3c). Entrem en el terreny de la fe. Jesús constatarà que els seus compatricis **no volien creure** (v. 6a). Un altre lligam íntim que es trenca en l'interior de Jesús: la seva família no l'entén, i els del seu poble li retiren la confiança. S'escandalitzen de l'actuació de Jesús.

Avis a l'Església

El relat de sant Marc és com una mena de crit d'alerta als membres de la seva comunitat. De la comunitat cristiana d'aquell temps i de la de tots els temps. La humanitat de Déu escandalitza els homes. Ja ens està bé un déu llunyà, voltat de majestat, un déu totpoderós, terrible, capaç de castigar els dolents, que evidentment sempre són els altres. Un déu que, si baixa a la terra, sigui per a fer justícia, la nostra justícia. I que després se'n torni i ens deixi viure en pau. Però Déu és proper. Tant, que s'ha fet un de nosaltres. I un dels de baix, sense privilegis de cap mena, voltat de feblesa, aprenent en el sofriment que és obeir i el valor alliberador de l'obediència. I aquest itinerari el porta a la mort de creu. A pujar al Pare pels graons del sacrifici de l'obediència amorosa, arrossegant amb ell tota la humanitat. És

l'escàndol dels benpensants que ni s'interessen per llegir els signes dels temps ni tenen cap interès a travessar la barrera de les simples aparences o de la ideologia de torn. Per això viuen tancats en el seu engegament. Impenetrables als miracles de la bondat i de la humanitat de Déu. Com els habitants de Natzaret. Allí Jesús **no hi pogué fer cap miracle** (v. 5a). L'orgull i la presumpció de saber-ho tot sobre el seu compatrici, barrava el camí de la fe. Déu els passava pel costat i ells no el van reconèixer. ¿Només ells? El mal és de tots els temps. I sant Marc ens adverteix: alerta, que no us passi el mateix.

Perplexitat

Al final d'aquest relat, sant Marc anota: **I no hi pogué fer cap miracle; només va imposar les mans a uns quants malalts, que es van posar bé.** I afegeix: **I el sorprenia que no volguessin creure** (vv. 5-6a). Aquestes frases no són fruit de cap artífici literari, sinó que revelen l'observació d'un testimoni directe dels fets narrats, que l'han impressionat fortament. El lliurament total de Jesús a l'obra del Regne, l'amor a la gent del poble que amara tot el seu capteniment, topen amb la malícia de molts i el rebuscament que els emmetzina el pensament i el cor. Llavors el miracle és impossible. Perquè el miracle no té res a veure amb la màgia ni amb l'ostentació de poders que el comú de la gent no té. El miracle és signe de la força de l'amor de Déu que actua en el món i alhora és un crit que ens fa alçar el cap vers les regions del sobrenatural. Per això exigeix un clima de fe. De fe que es té o de fe que es desvetlla. On hi ha rebuig de la fe, ni Déu pot fer-hi res. Sant Marc ja ens ho havia advertit, recordant-nos la sentència de Jesús sobre el pecat contra l'Esperit Sant (Cr 3:28-30). Si no pogué fer cap miracle a Natzaret, sí que va donar sortida a la seva bondat, a la misericòrdia envers els qui sofrien: **Només va imposar les mans a uns quants malalts**, que va experimentar la força de la seva bondat.

L'altra cosa que va cridar l'atenció del testimoni va ser veure com Jesús es sorprenia per la incredulitat de la gent del seu poble. Aquests vv. 5-6a constitueixen un dels passatges més atrevits de tots els evangelis. No sols ens diu el que Jesús no pogué fer, sinó que ens posa al descobert la seva perplexitat. Així ens revela els sentiments humans de Jesús, que com qualsevol altre home havia de créixer en el coneixement de les persones a base d'experiència. Experiència dolorosa per a una ànima sensible com la de Jesús totalment dedicat a la sembra del Regne de Déu. La passió de Jesús no fou únicament la dels darrers dies de la seva existència mortal, sinó que fou constant en tota la seva vida. I malgrat aquesta perplexitat, Jesús segueix endavant en l'obra que el Pare li havia encomanat. Es mantindrà fidel fins a la fi, fins a la gran perplexitat de la creu, amb una confiança insubornable —heroica— a l'amor del Pare. És el que trobem en la darrera frase del fragment evangèlic que hem llegit. Frase certa- ment de recurs literari per dir-nos que el relat ha acabat, però que al mateix temps marca la direcció de la voluntat de Jesús que no es deixarà tòrcer: **Després, recorria les viles i els pobles, i ensenyava** (v. 6b).

COSTUMS I

per Esteve Busquets i Molas

TRADICIONS

El pescador pescat per Jesús

Segons els evangelistes, Jesús va "pescar" els primers deixebles vora del llac de Galilea. Foren Simó —més tard batejat Pere pel Mestre—, el seu germà Andreu i més tard dos altres germans, Jaume i Joan. Tots quatre, pescadors. Fou aleshores quan Jesús realitzà la pesca extraordinària que tant meravellà els presents, sobretot els quatre abans dits que ho deixaren tot per a seguir-lo.

La tradició afegeix que Simó-Pere era el patró i els altres, assalariats seus. L'evangelista Lluc diu socis. Fos com fos, escoltaren molt atents el sermó d'aquell home que els captivà tant com a d'altra gent que s'havia aplegat entorn del llac. Amb tot, ningú no féu cap comentari i se'n tornaren a la feina. Només Pere rondinà: —Paraules rai, el vent se les emporta! El que calen són fets, fets!

El Mestre llegí el pensament de Simó i entengué el seu murmuri. Sense mostrar-ho, li demanà si volia llogar-lo com a aprenent, cosa a la qual accedí el patró. Sortiren a pescar i no capturaren ni un trist peixet. Jesús va canviar la disposició dels hams a les xarxes i la pesca fou, com és sabut, extraordinària. Pere comprengué que el seu aprenent havia passat a ser mestre o patró.

Entre realitat i tradició, el fet que Jesús convertís els pescadors de peix en pescadors d'ànimes marcà els camins del cristianisme i els pescadors prengueren sant Pere per patró i el veneren sobretot

quan arriba la seva festivitat, que comparteix amb sant Pau. I la devoció, junt amb la fama de "bona persona", originà contalles i llegendes com la que a l'església de Sant Pere de les Puel·les, de Barcelona, al punt de la mitja nit de la revella, una imatge del sant que hi havia al timpà s'alçava, estovava el coixí i s'hi tornava a asseure. La gent que anava a menjar anissos i a beure aigua del pou del Hort de sant Gem, com era costum, corria a veure si era cert, però no arribaven mai a temps.

Semblants a rondalles hi hagué fets reals que ajudaren a mantenir i a fomentar la devoció al patró dels pescadors. Així, l'any 1843, una riuada s'endugué la seva imatge de l'església gironina de Galligans, de la qual era titular, fins a deixar-la davant d'una casa del barri del Pedret on hi vivia un gitano famolenç que en veure-la exclamà:

—Benvingut sigueu, Pere, però m'hauria estimat més un porc de deu arroves.

No hi havia manca de respecte, encara que ho sembli, en la frase del gitano, sinó una espontaneïtat motivada per la gana que passava, i el sant se'n degué fer càrrec.

Un altre fet és el de Blanes. Els pagesos, per honorar més sant Isidre, la imatge del qual junt amb la de sant Pere anava a la

processó, a més d'engalanar la civera amb flors hi posaren faves i cargols, productes propis del camp.

L'any següent, els pescadors, per no ésser menys, ompliren el baiard on duïen sant Pere amb restalleres de peix, especialment sardines. Al rector no li va plaure, però davant la tossuderia del Gremi, tan fidel com nombrós, els deixà fer; però no així l'alcalde, que quan passaren per davant la Casa de la Vila els obligà a deixar el baiard amb la imatge al vestíbul, i com que allí hi havia el quarteret municipal aviat va córrer la brama per tota la vila: —Han ficat sant Pere a "sa" presó! En alguns llocs, la processó no resultaria eficaç per estimular l'ajuda del sant, si la seva imatge no fos submergida al mar.

A la Barceloneta els pescadors havien de recollir ampolles d'aigua beneïda de tres piques diferents, la nit de la revella, per la qual cosa els rectors de les esglésies veïnes tenien cura de tenir les piques ben plenes.

Un altre costum era el de confessar-se amb el mar. Havia d'ésser al migdia i per cada pecat havien de tirar un palet a l'aigua, tant lluny com fos possible. Si el mar el tornava havia de repetir-se la confessió. Ja pot suposar-se que era difícil el retorn dels palets i, per tant, que no s'atorgués el perdó a cap pecat.

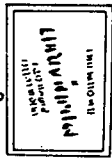
I sobre pecats, creuen els pescadors que en cometen si van a pescar el dia de sant Pere, o no mengen peix.

BABAR™

i els seus amics a la ciutat

- Vigili, la meua
senyora!

La vella senyora es tomba i veu algú que
posa un

a la paret del garatge.

Per llegir-ho bé, es posa les

- Un supermercat aquí! Quina bona idea!

Què li passa, a Rataxès, que va tan soroll
cap a l'

del garatge?

- M'he quedat sense benzina - udola -

Ompli'm aquest

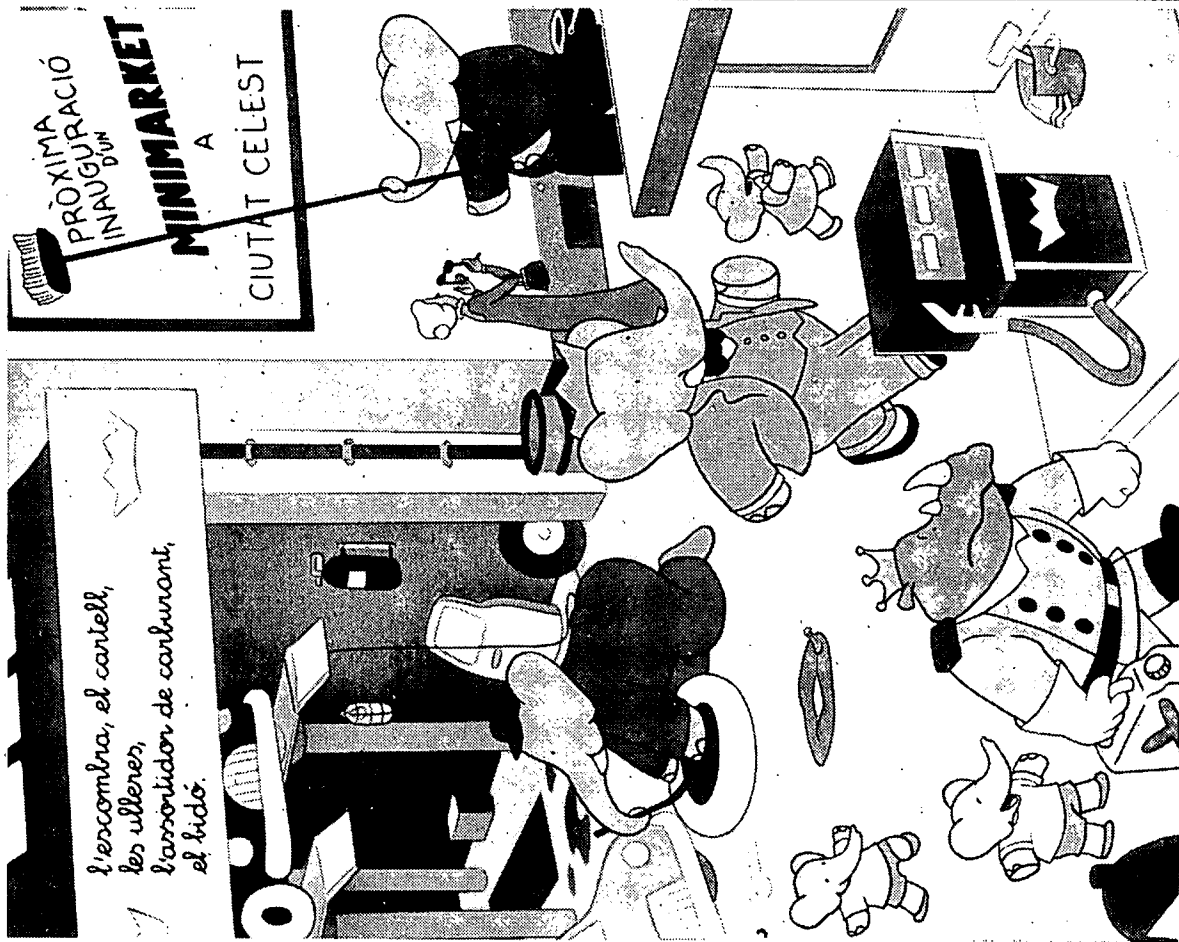

, no em faci esperar!

Alexànder no es pot aguantar el riure.

Rataxès se'l mira amb cara de pomes agres.

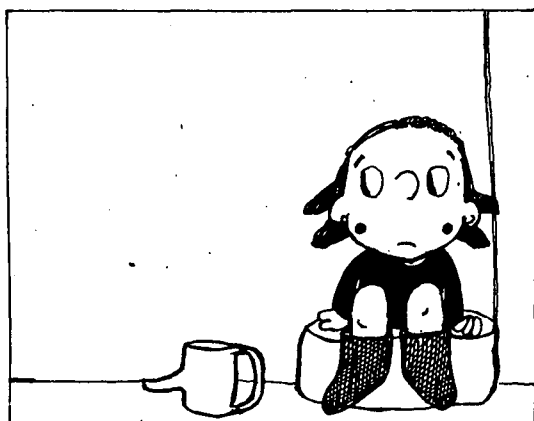
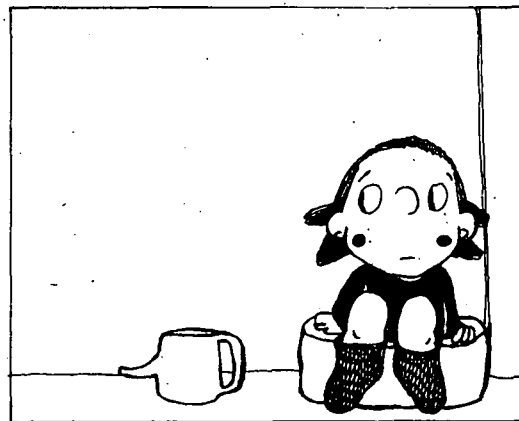
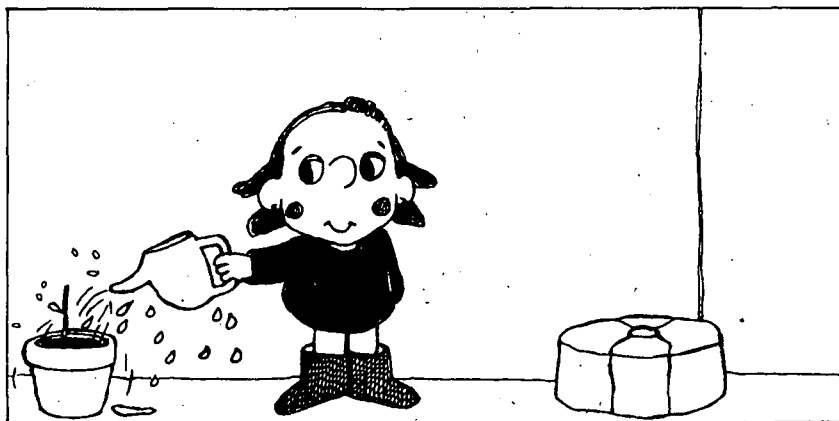
Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

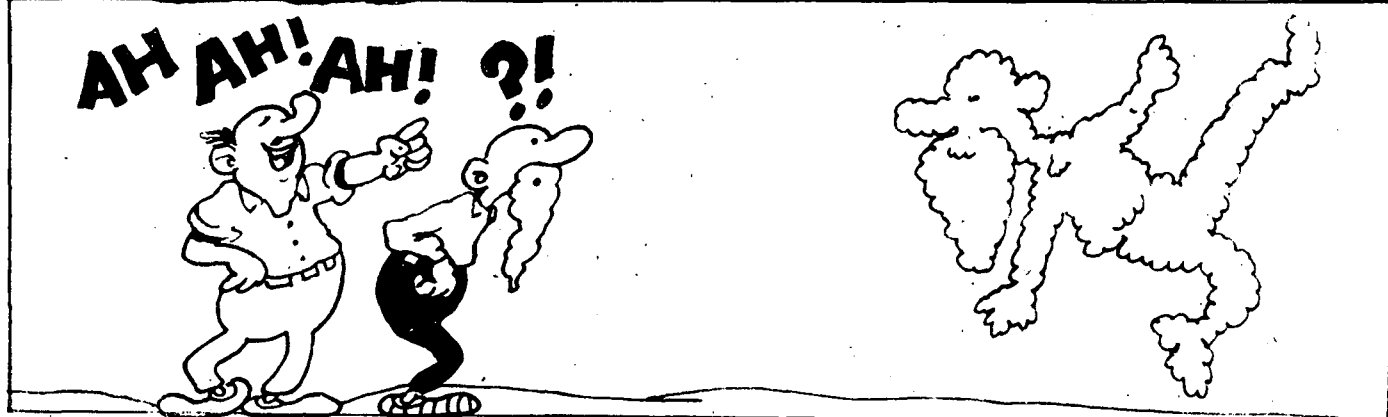
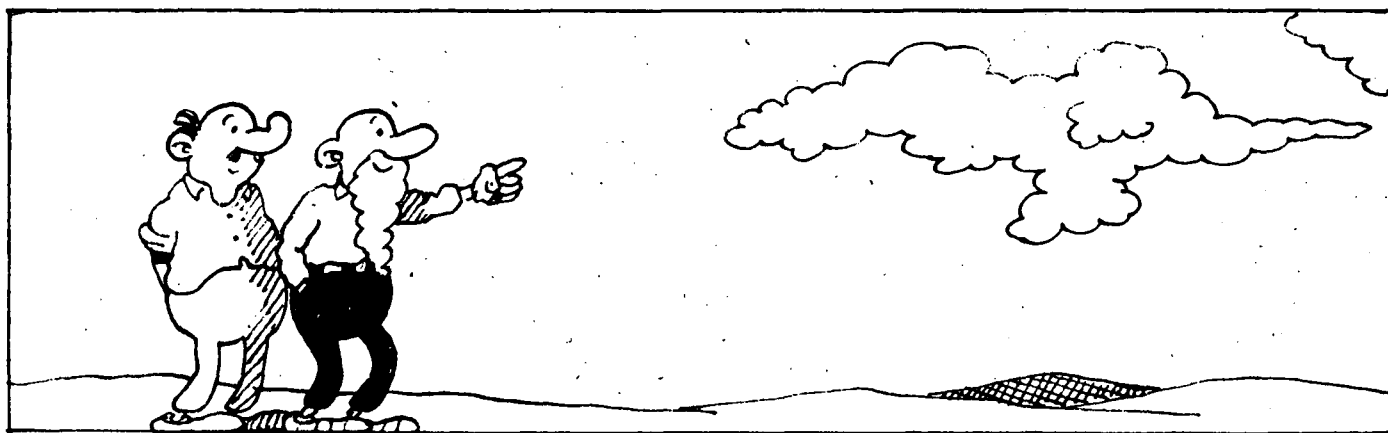
BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

La Baldufa

per Rosa Collell

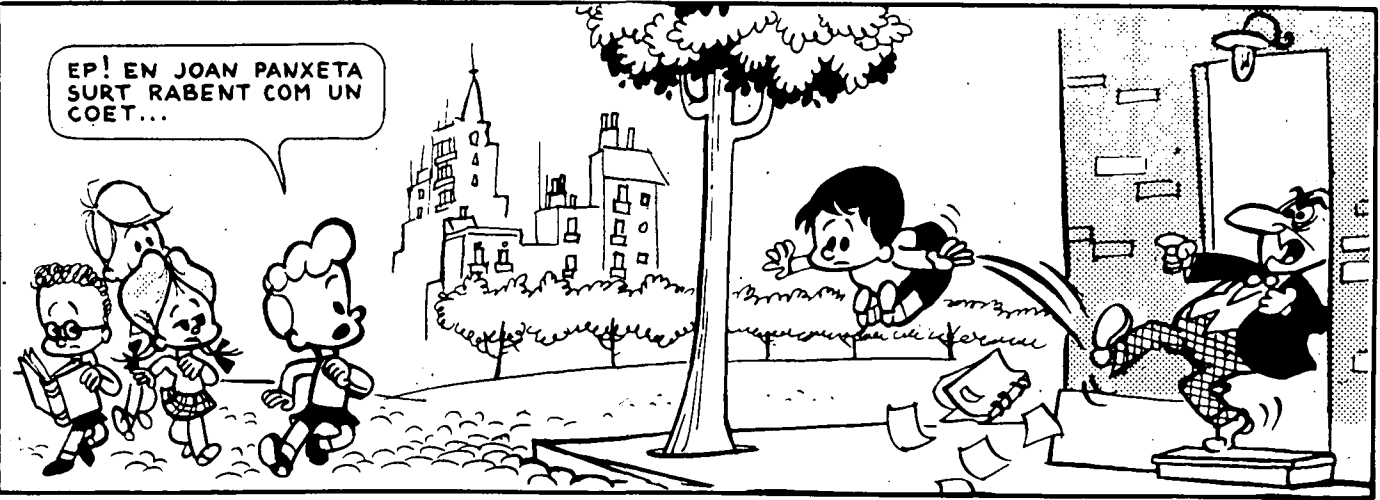

EN BADOSA I EN BASORA

LA MARIONA

EP! EN JOAN PANXETA SURT RABENT COM UN COET...

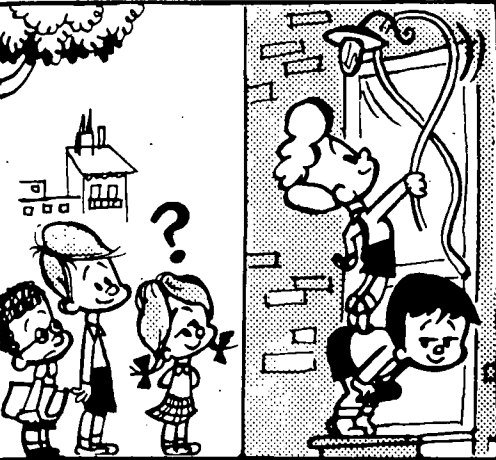
¿QUÈ T'HA PASSAT, JOAN PANXETA?

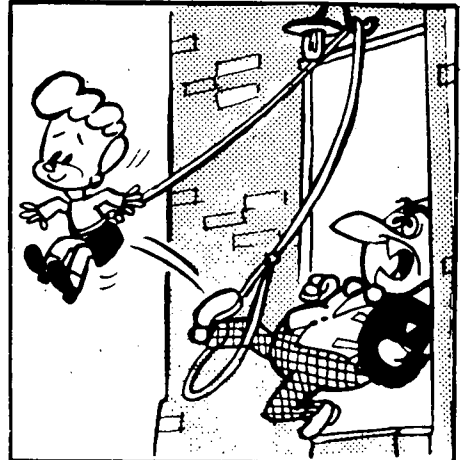
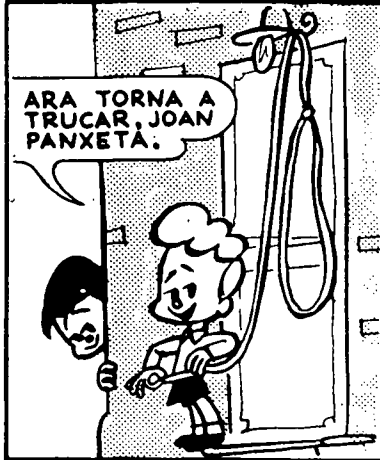
HE ANAT A COBRAR UNA FACTURA DEL MEU PARE A UN CLIENT I N'HE SORTIT A PUNTADES DE PEU...

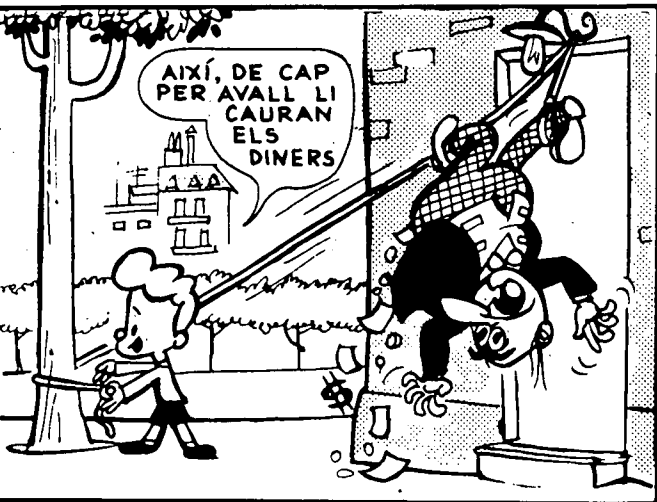
JA HO SOLUCIONARÉ JO SOL DE SEGUIDA, UNA CORDA!

ARA TORNA A TRUCAR, JOAN PANXETA.

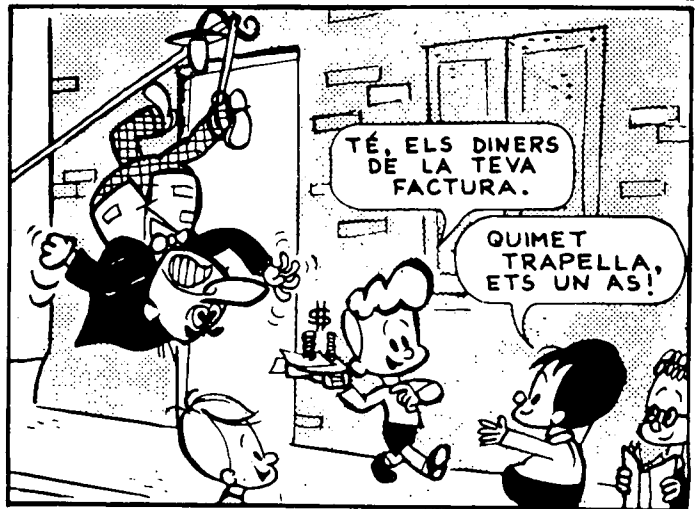

AIXÍ, DE CAP PER AVALL LI CAURAN ELS DINERS

TÉ, ELS DINERS DE LA TEVA FACTURA.

QUIMET TRAPELLA, ETS UN AS!

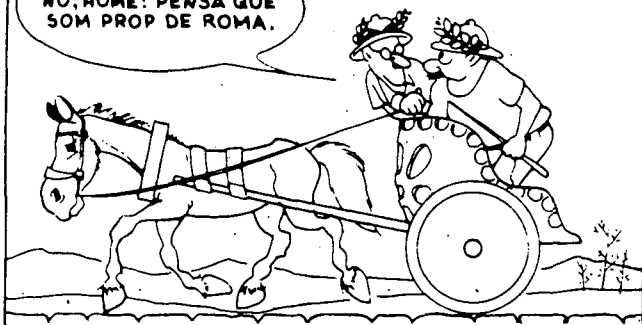

EN BUFA I EN PUMPUM

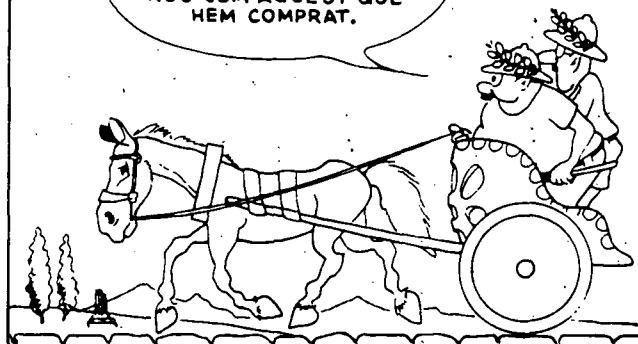
per M. A. Sayrach

BUFA: VOLS DIR QUE NO EXAGEREM UNA MICA?

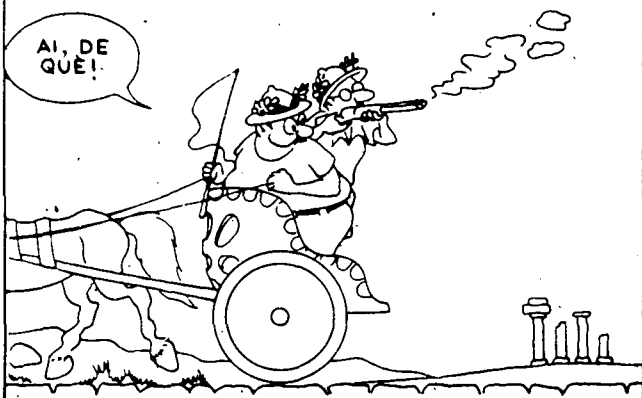
NO, HOME! PENSA QUE SOM PROP DE ROMA.

M'IMAGINO ELS ANTICS ROMANS CAGANT AMB CARROS COM AQUEST QUE HEM COMPRAT.

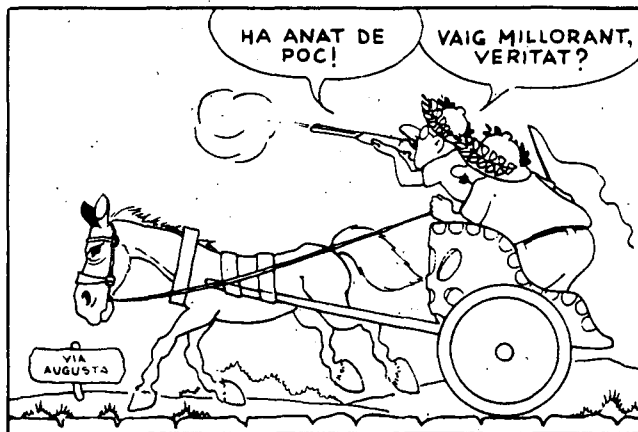

AI, DE QUÈ!

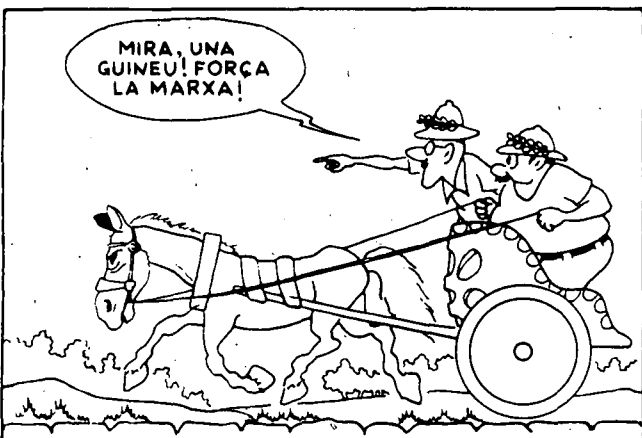

HA ANAT DE POC!

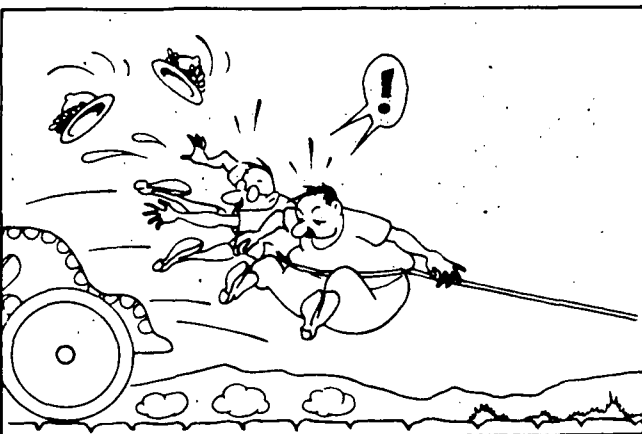
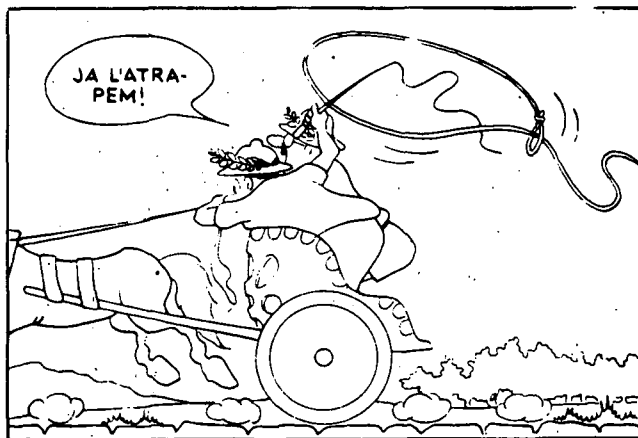
VAIG MILLORANT, VERITAT?

MIRA, UNA GUINEU! FORÇA LA MARXA!

JA L'ATRAPEM!

NO SABEU QUE AVUI ÉS NADAL? NO HEU DE CAÇAR!

L'altre jo del mirall

(I)

La realitat personal del nostre jo no és pas un fenomen simplement unidireccional o unidimensional. L'experiència ens diu que viu i coneix la possibilitat de múltiples projeccions i fondàries. Precisament l'equilibri i l'harmonia de la vida de la persona en el pla psicològic i humà depenen en bona mesura de la capacitat d'endegar, d'unificar, de crear unitat entre allò que dormisqueja en el subconscient i que sovint s'agita demanant audiència, i allò que irromp amb força, ara i després, en l'àmbit de la consciència. El subconscient no és pas un cementiri, ni un asil de vells pensaments i velles vivències, definitivament jubilats. Més aviat és el subsòl, l'humus vital, on encara és viva la virtualitat del passat i on arrela necessàriament el present, afaïçonant el nostre futur. La nostra vida en l'espai i en el temps, i àdhuc més enllà del temps, és un tot i ho serà sempre. Una prova d'enteresa és tenir el coratge d'assumir-los conscientment en la seva globalitat, esperant que, fins i tot les deixalles dels aspectes negatius, posades en el gresol del nostre amor, de la nostra llibertat, de la nostra fe, es converteixin en adob de les nostres aspiracions més pures i autèntiques, ara i en el futur.

El jo de cada u és, sens dubte, "un" centre personal únic. Degut, però, a la seva constant capacitat de creació centrífuga i de receptivitat centrípeta, es pot dir, d'alguna manera, que és una realitat plural. És en aquest sentit que altres jo conviuen en i amb el meu jo. De vegades diem: en tal ha parlat o s'ha comportat d'una manera que no és ell; o ens quedem desconcertats en assabentar-nos de certs vessants particulars de la personalitat d'algu: que Kruxov era un gran afeccionat al cant gregorià, que un seriós intel·lectual és un divertit humorista. El nostre jo gaudeix d'un ventall d'alteritats pròpies, a través de les quals desplega la riquesa i fecunditat inefables del propi misteri personal.

Això fa, al meu entendre, que el pur monòleg no existeixi. Les diferents fondàries, vessants i aspectes del nostre jo són com un "tu" o com un "vosaltres" amb els quals ens plau dialogar, o fer petar la xerrada, que ve a ser el mateix. En l'haver i el deïbit dels altres jo, hi ha de tot: l'insidiós, l'emotiu, l'autosuficient, el crític, el tossut, que es mereixen que els enviïm al botavant, i aquells que tenen un tarannà atractiu i serè, amb els quals podem esplaïar-nos de bon grat.

En molts proscenis de vells teatres, hi havia fins fa poc, més o menys carregades de pols, les dues cares de la vida, considerades, no sé ben bé per què, fonamentals: la riallera i la trista (de fet les hem ganyotejat tots, més d'una vegada, davant el mirall). Tanmateix, si el cim d'una muntanya em permet contemplar, a cel obert, carenes, valls i planes, no estic rialler ni trist, tot i que el meu jo se sent feliç davant la grandiosa bellesa de la natura. I és que l'ànima és més gran que la cara, i aquesta no sempre n'és l'espill. Vull dir que no sé si és exagerat dir que el nostre jo té, almenys, tantes cares com notes l'escala musical, bernolls i sostinguts inclosos.

La senyora Amàlia (o Amèlia, ara no ho recordo, pel que fa el cas és igual) era una dona de caràcter, que tenia la pretensió de tenir ben domesticats tots els altres jo del seu jo. No sé si el mirall parlador del conte de la Cendrosa l'havia impactat en la seva infantesa, o si tenia escrúpol del temps que perdia (és un dir) fent la seva quotidiana toaleta, que havia fet del mirall del lligador el lloc d'encontre amb els altres jo del seu jo.

L'Amàlia, tot i rondar la cinquantena, era una dona de bon veure. No sé si es pot dir que era presumida, però sí que li agradava allò que en diem fer goig. No hi ha res a dir. En el seu lligador

hi havia de tot i força i, la veritat sigui dita, no hi estalviava el temps. El mirall era el seu gran confident, tot i que no es posaven pas sempre d'acord. Seria difícil escatir i discernir les motivacions profundes d'aquest tarannà. ¿Era l'exercici d'una sana introspecció per esclarir el seu món interior? ¿Un cert narcisisme que es complaïa en la pregonesa plural del seu jo? El cas és que, com hem dit, el mirall era el seu gran confident. Bé, això és un dir. Ella s'acarava amb el jo que hi veia reflectit, hi parlava, hi discutia, i es desempallegava (o almenys s'ho afigurava) del llast dels seus capficaments.

Mirall: —Hola. Avui arribes amb una mirada descaradament inquiridora i amb ulls pensívols.
Amàlia: —No em podries dir hola d'una manera més amable?

M.: —Sí, tens raó. (l'esguardà apreciativament, tot adonant-se de la seva cara un xic macilenta i del to pensarós de les seves paraules). ¿Què et passa, Amàlia? Quan has arribat ja he intuït que tenies por que endevinés que et passa quelcom.

A.: —Sí, sóc una beneïta. Volia intentar dissimular, però en el fons, sabia que no podia amagar-te el meu estat d'ànim.

M.: —Veig una ombra moradencia al voltant dels teus ulls. ¿Has plorat, oi? Em pensava que tu eres aquella dona forta d'esperit i dura de sentiments, capaç d'empassar-te fins a rebentar el dolor de les teves penes, abans de vessar una sola llàgrima.

A.: —Doncs, sí, he plorat. I ara que els meus ulls miren fit a fit els teus, no sé si avergonyir-me'n o alegrar-me'n, o cap de les dues coses. Els entesos diuen que tant la rialla com el plor són connaturals a la persona. Si una més que l'altra no ho sé. De fet, cerquem més el riure que el plorar. Encara que de les rialles vénen les ploralles i de les ploralles, rialles. És ben estrany, oi?

M.: —Sí, és ben estrany. Creu-me que em dol la meua complicitat amb el teu jo ploraner. Se'm fa carregós reflectir i suportar la teva imatge. Si em confessis el secret del teu plor...

A.: —No m'agrada que siguis tafaer. Si el sabés, prou me'l diria i te'l diria. Sincerament, no el sé.

(Continuarà)

■ Xesc Soliu

LITÚRGIA - CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº 12

Cada dia és festa

Diumenge, 7 de juliol. XIV del temps ordinari. Sts. Ot, bisbe d'Urgell i Fermí, b. de Pamplona.

El sol surt a les 4,24 i es pon a les 7,27 —Hora solar—

Festa major a Flaçà.

Dilluns, 8 de juliol. Sts. Adrià III, p.; Aquil·la i Sta. Priscil·la, mrs.

Dimarts, 9 de juliol. Ntra. Sra. Reina de la Pau. St. Ciril, b. i Sta. Anatólia, vg. mr.

Festa major a Arenys de Mar.

Dimercres, 10 de juliol. St. Cristòfol, mr. Stes. Segona, mr. i Amèlia, vda.

Festa major a Campdevàrol, Erill la Vall, Premià de Mar, Toses, i Vallfogona de Riucorb.

Dijous, 11 de juliol. Sts. Benet, ab. patr. d'Occident; Pius I, p. mr. i Sta. Olga, reina.

Festa major a Lledó d'Empordà, Pallejà i Vilaverd.

Divendres, 12 de juliol. Sts. Joan Gualbert, ab., frd. i Sta. Marciana, vg. mr.

Dissabte, 13 de juliol. Sts. Enric, emp.; Anaclet, p. mr.; Joel i Esdras, profits. i Sta. Sara, vg.

7 de juliol. Diumenge XIV de durant l'any. Lectures: Primera Ez 2:2-5; Salm 122; segona 2 C 12:7-10; tercera 6:1-6.

8 de juliol. Dilluns de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Gn 28:10-22a; Salm 90; segona Mt 9:18-26.

9 de juliol. Dimarts de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Gn 32:22-32; Salm 16; segona Mt 9:32-38.

10 de juliol. Dimercres de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Gn 41:55-57,42:5-7a.17-24a; Salm 32; segona Mt 10:1-7.

11 de juliol. Sant Benet, abat. Lectures: Primera Pr 2:1-9; Salm 33; segona Mt 19:27-29.

12 de juliol. Divendres de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Gn 46:1-7.28-30; Salm 36; segona Mt 10:16-23.

13 de juliol. Dissabte de la XIV setmana de durant l'any. Lectures: Primera Gn 49:29-32,50:15-26a; Salm 104; segona Mt 10:24-33.

Litúrgia de les Hores Setmana 3

Diumenge XIV del temps ordinari. Tot propi.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimercres: De fèria.

Dijous: St. Benet, abat. Patró d'Europa. Festa.

Divendres: De fèria.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

a cura de Pietat Campmajó

La moda: l'ànec i el cigne

Hi ha senyores i senyoretes que no s'adonen que la moda no és per a elles perquè no saben establir aquella sintonia corporal que la moda demana. Jo penso que tota moda ha de ser domesticada, cosa que fan les persones naturalment elegants. D'altres, barroeres, més aviat sembla que transportin el vestit de moda i donen la impressió d'un cigne que fa l'ànec.

■ Pere Campàs Bonay Monestir de L'Estany

CALENDARI

L'ESGLÉSIA CELEBRA

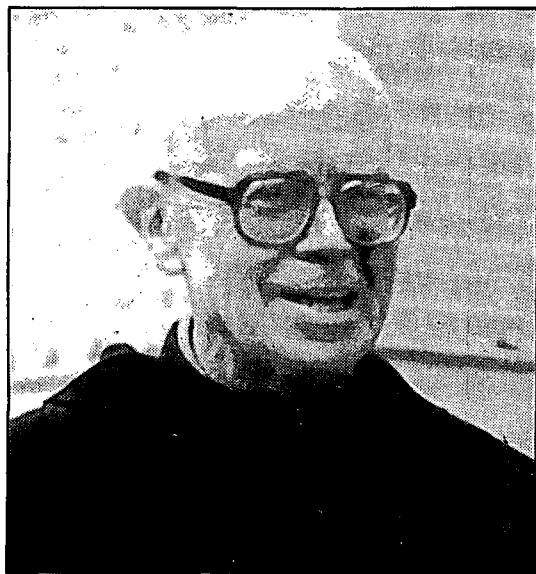
D'ACÍ I D'ALLÀ

HOMES I INSTITUCIONS

El 17 de febrer d'enguany moria a Montserrat, als 83 anys, el P. Joan Parellada i Feliu. Convivien en ell l'home de llarga experiència a causa de les diverses activitats que havia exercit, de les vicissituds per què havia passat i dels països i cultures que havia conegut, i alhora l'home senzill, summament discret, allunyat de pretensions; si hi afegim el seu caràcter bondadós, rialler i pacificador, ens adonarem que estem davant un home singular, del qual val la pena deixar-ne record.

Nascut a Pont de Montanyada, diòcesi d'Urgell, tocant ja a terres aragoneses, ja de ben menut ingressà a l'Escolania de Montserrat on estigué un any llarg. Després d'estudiar al Col·lell (Girona) començà a Barcelona la carrera de medicina, seguint així una llarga tradició familiar; poc abans de fer els 21 anys era ja un metge llicenciat, aleshores el més jove de l'Estat espanyol. Cal dir de seguida que entre els companys de curs d'en Joan Parellada hi trobem en Pere Tarrés, un altre jove metge que més endavant esdevindria també sacerdot; ambdós eren membres de la Federació de Joves Cristians. El Dr. Parellada exercí de metge, uns pocs anys, primera a Pontons i més tard a Alella.

És el 1935 que el jove metge decideix d'entrar com a monjo a Montserrat; hi començà el noviciat el 7 de desembre. En esclatar la guerra civil surt del monestir juntament amb l'amic Pere Tarrés, que hi bassava uns dies d'exer-

**P. JOAN
PARELLADA I
FELIU.
O.S.B.**

Memòria d'un benedictí

cicis, i, com a metges i a petició de l'Abat Marçet, van a Barcelona a exposar la situació del monestir i a demanar ajut al Govern de la Generalitat. Durant la guerra s'incorpora com a metge a Madrid i, més tard, a Extremadura. Torna al monestir, i el 1940 hi fa la professió monàstica. El 1944 serà ordenat sacerdot.

Una de les principals activitats del P. Joan Parellada ha estat sens dubte la docència, duta a terme sempre amb afabilitat i amplitud d'horitzons. A l'Escolania hi ensenyà física, química, biologia i història natural; als monjos estudiants, psicologia, cursos de ciències i anglès. Obtingut, el 1952, el títol de "Master" en Ciències Biològiques a la Universitat Catòlica de Washington, passatres anys exercint el mestratge al Col·legi Sant Beda de

Manila (Filipines), que depèn del monestir benedictí, fundació de Montserrat, on aleshores era Abat el nostre P. Celestí Gusi, i als joves monjos d'aquell monestir. Pocs anys després de retornar al nostre monestir va acceptar la petició d'anar uns anys al de Medellín (Colòmbia), fundació també de Montserrat, on impartí igualment diverses matèries a monjos i escolars. Donat també a la investigació, participà en diversos Congressos Internacionals en què féu conèixer les seves recerques sobretot en el camp de la història de la Medicina, i col·laborà en diverses revistes especialitzades; el fons bibliogràfic sobre medicina de la biblioteca del monestir, que amb constància i sense fer soroll anà estudiant i catalogant, estimulava i satisfia la seva sana inquietud de saber i

de servir. Col·laborà encara, una bona colla d'anys, al Centre Mèdico-psicològic de les diòcesis i congregacions religioses de Catalunya i Balears.

El lector podria preguntar-se si darrera d'aquesta activitat quedava temps i espai per al monjo, per a l'home que havia escollit de viure en una comunitat i en un monestir. La resposta és del tot afirmativa. En primer lloc perquè el seu treball no era motivat per afanys vanitosos, per satisfer pretensions o buits de cap mena, sinó pel seu esperit de servei, per la seva donació a la comunitat i a l'Església, per les ganes de fer rendir en bé dels altres els dons que, agraïdament, havia rebut de Déu. I en segon lloc perquè demostrà sempre una fidelitat i una estimació a les coses de Déu, a la vida de comunitat i a la concreta missió de Montserrat. De cap manera, per exemple, no refusava de baixar a la basílica a confessar —ho feia, sobretot, en anglès— per bé que això li suposés deixar per una estona el seu treball a la cel·la o a la biblioteca.

Delicadesa i interès per les persones, independència de caràcter i mai conflictiu, bon humor i afabilitat, afecte i comprensió envers els més joves, són trets que el definien i que recorden bé els qui Déu ha fet la gràcia de tenir per germà el P. Joan Parellada, metge, pedagog i per damunt de tot monjo benedictí.

■ Jordi Castanyer

Carta a les eixerides i als eixerits

Estimades amigues i estimats amics: Ja som ben bé en plenes vacances. Espero i desitjo que tots vosaltres, sigueu allà on sigueu, us ho passeu d'allò, més bé.

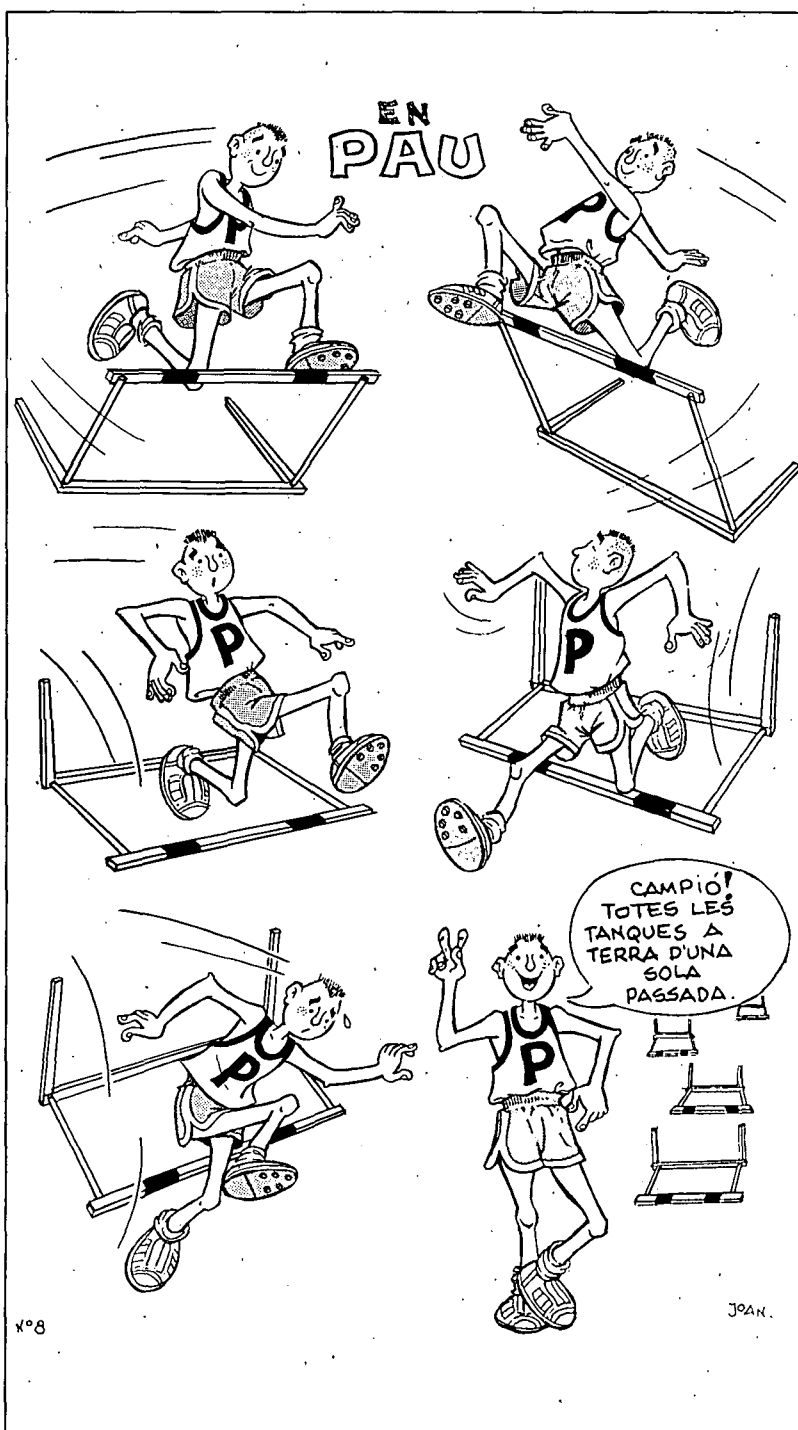
Espero que a molts de vosaltres no us hagi quedat cap assignatura pendent pel setembre; però també estic segur que, a alguns de vosaltres, us n'haurà quedat alguna. Tant si és que no com si és que sí, em sembla que tots podem passar unes bones vacances; perquè les vacances tenen molts dies, i els dies moltes hores. Ve't aquí, doncs, que hi ha temps per a tot.

Aprofitem aquest temps per fer-nos més amigues i més amics de les nostres amigues i dels nostres amics, i fer-nos-en de noves i de nous. És tan bonic tenir amics, oi? Juguem força, que jugar és divertit, i tot jugant, jugant, ens coneixem més i ens estimem més, encara que alguna vegada ens discutim per alguna ximpleria.

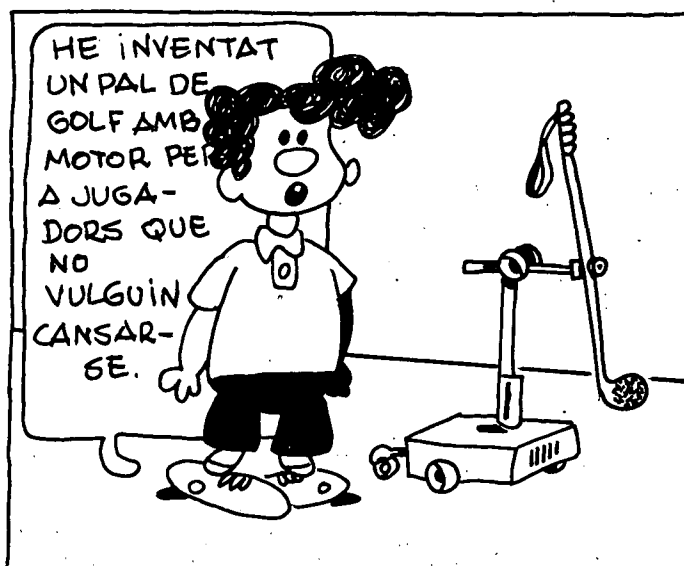
Si tot l'any fossin vacances potser ens en cansaríem; a més, això no pot ser perquè els grans han de treballar i nosaltres hem d'estudiar. Però les vacances són fantàstiques: la platja, la muntanya, jugar, dormir fins que acabes la son, etc.

Avui mateix, nois i noies farem una excursió en "bici", anirem a berenar a una font, etc. Espero que també vosaltres m'escriureu què feu. No tingueu tanta mandra.

Bé, saludeu els vostres pares i germans de part meua. També vull dir-vos: No oblidem que som nois i noies cristians, i donem-li gràcies a Déu pel seu amor i pels seus dons. Gràcies per aquestes vacances, Senyor, amic nostre!

EN PITU CALSAPEU

GALI

2

Francesc d'Assís

per F. Garrissans

Els donà llicència per a volar

Fatigat de tant caminar, Francesc s'atura vora d'una font. S'eixuga la suor. Hi ha una ombra també. I el fontinyó, que raja abundant, es converteix més enllà en un rierol que segueix tota la vall de Rieti.

Francesc s'asseu en un pedrís. Beu del doll i es renta els peus en l'aigua neta del torrent.

No tarda a passar pel mateix indret un noi que havia caçat unes quantes tórtres. Les duia tot content per anar a vendre-les. També ell es para a beure a la font. Les tórtres no canten pas; esporuguides miren com escapar-se de la gàbia. Però és inútil. Francesc se les mira. N'hi ha de totes mides. Més grans i més petites. El seu plomatge gris vermellós encisa. I són manyagues.

Francesc espera que el noi apaivagui la set. En acabat, li diu:

- Què penses fer d'aquests ocells?
- Vendre'ls la setmana vinent al mercat d'Assís.
- Que ets d'Assís, tu?
- Sí.
- I qui et comprarà les tórtres?
- Gent rica per a guisar-les.

Francesc emmudeix. No se'n sap avenir. Reflexiona uns moments, mentre el vailet torna a beure del doll d'aigua per última vegada. A la Bíblia, les tórtres són comparades a les ànimes humils i castes. A Francesc, pensant en això, se li mullen els ulls. Preveu que aquelles tórtres cauran a mans de persones sense entranyes, que els llevaran la vida.

De sobte, aquell sagal, com inspirat per Déu, dona tots aquells ocells boscans a sant Francesc. No en vol ni un cèntim. El sant agraeix el gest delicat del noi. Obren la gàbia, i les tórtres, manyagues, es fiquen les unes a la pitrera del sant, les altres a les amples mànigues del seu hàbit i les més xiques es refugien a la seva caputxa.

— Oh, germanes meves, tórtres senzilles, pures i innocents, per què us deixeu agafar? Jo us salvaré la vida i us faré niu, perquè us multipliqueu i doneu fruit. Tal com ho vol el vostre Creador.

I anà Francesc al convent, i a totes els féu el niu. Elles s'hi van avesar. Començaren a pondre ous i a covar davant els altres frares. Vivien amb sant Francesc i el tractaven familiarment com si haguessin estat gallines que amb ell s'haguessin criat.

Un dia Francesc els donà llicència per a volar al cel. I ho feren.

Llicència perquè els caçadors puguin caçar, o llicència perquè els ocells puguin volar?

Qui caça, mata. Qui vola, viu.

DEL LLIBRE "FRANCESC D'ASSÍS, SANT ECOLOGISTA". EDITORIAL CLARET

Busquem l'evangelí del diumenge: Evangelí segons sant Marc, capítol 6, versets de l'1 al 6 (Mc 6:1-6).

Reflexionem: 1. Molts conciutadans de Jesús s'havien assegut al seu costat als bancs de l'escola, havien jugat amb ell per les places i carrers del poble. Era ben bé com ells, un d'ells. Com era possible que ara fos "mestre" que deixés tothom amb la boca oberta i que tingués la pretensió de ser un enviat de Déu?

2. Déu Nostre Senyor fa les coses a poc a poc i sense fer soroll. Ha vingut com de puntetes, fet home entre els altres homes. Durant trenta anys, com un de tants, ha estat enmig de tots. Només quan ha arribat l'hora volguda pel Pare, s'ha donat a conèixer públicament.

3. Per darrera vegada Jesús fracassa novament davant dels seus parents i conciutadans. Els costa acceptar que Jesús és el Fill de Déu. Els costa veure-hi més enllà de les aparences. Els costa comprendre fins a quin punt i amb quina delicadesa i respecte Déu ens ha estimat i ens estima.

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

Un pastor que va ser rei - II

Els tres germans més grans de David havien acudit a guerrear amb l'exèrcit de Saül mentre el més petit anava i venia per guardar i pasturar el ramat del seu pare. Els filisteus durant 40 dies esperaren què decidien els israelites.

Un dia Jessè digué a David: "Prend aquesta mesura de blat torrat i aquests deu pans i deu formatges i fes-ne presentalla al capità dels teus germans i observa si estan bons". Junts amb el rei Saül estaven expectants per combatre els filisteus, però no s'atrevien.

David, de bon matí, va confiar el ramat a un pastor i portant al sarró tot el que li havia manat el seu pare es dirigí al campament, precisament quan s'havi decidit a començar la batalla bo i aixecant el crit de guerra. Es presentà altra vegada el filisteu anomenat Goliath. Els israelites s'escaparen corrents esporuguits i espantats. Un israelita cridà: "El qui desafiï aquest monstre, el rei

l'omplirà de riqueses tant a ell com a la seva família i li concedirà la seva filla".

El germà gran de David en veure el seu germà li digué: "¿Per què has vingut? ¿I les ovelles? Has baixat per veure la batalla". David li respon: "¿No és important, això?".

Lavors David es dirigí al rei Saül, bo i dient: "Que el meu Senyor no s'inquieti ni desesperi. El teu servidor s'encarrega de lluitar contra aquest filisteu. Sóc pastor de ramat i quan algun lleó s'emporta una ovella, li dono un bon cop i li prenc la presa. Si s'abraona contra meu l'agafo pel coll i el mato. He matat lleons i óssos i res no em deté". David li digué últimament: "Jahvè, que em salva de les urpes dels lleons i dels óssos, em salvarà també d'aquest filisteu malvat". El rei li digué: "Vés, i que Jahvè sigui amb tu".

Lavors Saül el féu vestir amb la seva pròpia armadura, el casc sobre el cap i la seva pròpia espasa. David va provar de caminar i fou endebades. No suportava tanta càrrega. S'ho va treure tot, va agafar el seu bastó de pastor i cinc palets del torrent

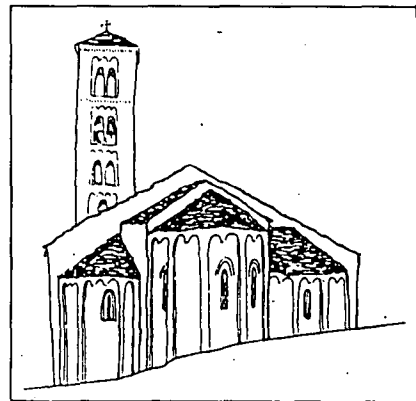
que posà dins del sarró i la seva fona a la mà. Goliath el va menysprear, bo i dient-li: "Et penses que sóc un gos que véns amb un bastó?". I David li contestà: "No; vinc en nom de Déu, que et farà caure a les meves mans, et mataré i et tallaré el cap. Tots els qui són aquí sabran que Jahvè no venç amb l'espasa ni amb la llança". Lavors David va carregar la seva fona i brandant-la genialment el va colpir al mig del front i va caure desplomat a terra. Corrent David, s'hi apropa, li pren l'espasa i el rematà decapitant-lo. Lavors Saül se'l quedà i no tornà més a casa.

Fou David, rei d'Israel i el qui compongué els Salms que tan ens meravellen i corprenen.

Tingué una greu relliscada i ell mateix ens conta com amarava el seu llit de llàgrimes durant la nit. Plorà molt la seva culpa. David és ara santificat. La misericòrdia de Déu no té límits. Si mai errem de camí, i sentim veritable contrició, Déu ens acarona i ens perdona.

VIURE EN L'ESGLÉSIA

Humils i preciosos

A l'Exhortació Apostòlica sobre la Reconciliació i la Penitència, publicada pel papa Joan Pau II després del Sínode de l'any 1983, hi ha dos adjectius referits als sagraments: "Humils i preciosos". És una expressió original, que no es troba en cap tractat de sagraments, ni en la litúrgia de l'Església, però que explica amb molta intensitat la condició dels sagraments de la nostra salvació.

• HUMILS

Els sagraments, en efecte, són humils.

Vull dir que les realitats sacramentals són realitats senzilles, cotidianes pràcticament, tant en la materialitat dels signes com en la mateixa ambientació i el desenvolupament de llur celebració.

Un bany d'aigua amb la professió de fe en la Trinitat, una pregària d'acció de gràcies i d'ofrena sobre el pa i el vi amb la proclamació de les paraules del Senyor i la invocació de l'Esperit, una paraula de perdó en nom de Déu misericordiós... Realitats humils, gairebé diríem fràgils. Realitats que signifiquen, amb la força de la Paraula de Déu que les il·lumina i acompanya, i que, en aquest sentit, manifesten i fan el que signifiquen. Però alhora realitats que cobreixen, que amaguen, que són certament un vel entre l'acció de Déu i l'home que s'acosta a rebre-la.

No hi ha cap poder humà que se serveixi de realitats tan humils per manifestar la seva intervenció. Només cal viure en una ciutat, en una capital, o més simplement, veure els reportatges filmats a la TV. Quan cal firmar una cosa, no hi ha prou desplegament de gent a l'entorn dels protagonistes. Quan passa el cap de l'Estat, el so de les sirenes de l'escorta es fa sentir des de lluny. Quan cal celebrar una esdeveniment, es mouen multituds en l'organització i en la representació.

Enfront de tot això, comprenem més clarament la humilitat dels sagraments. És cert que hi ha misses solemnes amb grans multituds—pensem, per exemple, en els viatges del Papa— i que un casament pot esdevenir una cerimònia esplèndida... Però el fet sacramental bàsic continua essent un fet humil i fràgil. Quelcom que està en les mans de les persones humanes, que forma part de la seva activitat, que està condicionat fins i tot per la debilitat d'un moment...

• PRECIOSOS

I alhora són preciosos.

No hi ha res del que els homes podem rebre o podem ésser mediadors tan preciós com els dons que ens vénen pels sagraments. Cap poder no és capaç de "fer néixer de

dalt", o "de nou". Cap firma humana pot segellar amb el Do de l'Esperit Sant. Cap comunió entre les persones més estimades pot arribar al realisme de comunió personal que ens atorga el Senyor ressuscitat en l'Eucaristia. Cap home no és capaç per si mateix de representar Jesucrist i d'actuar amb la seva autoritat, com és donat de fer-ho als successors dels apòstols i als seus col·laboradors: ells poden concedir el perdó de Déu eficaçment, poden reunir l'Església en la unitat de l'Esperit Sant...

Sant Tomàs explicava que els sagraments són els instruments de Crist ressuscitat, d'una manera semblant a com el cos de Crist és l'instrument pel qual el Fill de Déu s'ha acostat fins als homes, fent-se home. És que les realitats humils dels signes sacramentals serveixen precisament per fer arribar la presència i l'acció del Crist ressuscitat, sempre vivent prop del Pare per intercedir per nosaltres, i sempre present a la seva Església.

Els sagraments són, per això, més preciosos que cap do humà, perquè per ells entrem en comunió salvífica amb les realitats eternes que mai han de perdre's. Puix són formes diverses de celebrar i de participar del misteri pasqual de Crist, són la penyora més ferma de la victòria sobre la mort.

• ¿ESCANDALOSOS?

Aquesta antítesi entre la humilitat i la preciositat pot generar un escàndol, és a dir, una prova per a la nostra fe.

És el que va generar la humilitat de Jesús de Natzaret quan es va presentar a la sinagoga del seu poble, i es trobà amb els seus antics veïns. ¿Com podien acceptar que era "preciós", si coneixien tan bé la seva "humilitat"?

És el que genera encara avui tota la realitat de l'Església en la seva visibilitat històrica. Unes persones, unes institucions, unes regles d'actuació, un pes d'història sobre tot això, les limitacions que cada dia tots aportem... És la humilitat. Però ja deia sant Ireneu que en l'Església, Déu ha posat tota l'acció que porta a la salvació dels homes, i que on hi ha l'Església hi ha l'Esperit Sant, i on hi ha l'Esperit Sant hi ha l'Església i tota gràcia. És la preciositat.

No falten esperits que consideren que els sagraments són quelcom que només és útil per a persones incapaces d'eleva-se a pensaments sublims, o de prendre decisions de relleu en la vida. Per aquests esperits, els sagraments són massa "materials"... Però, ¿com podem desobeir la paraula del Senyor? I, ¿per què hem de repetir en la nostra història la trista experiència de Natzaret? Aquells es quedaren sense els dons preciosos de Crist, precisament perquè no acceptaren la seva realitat humil.

LECTURES DEL DIUMENGE

DIUMENGE XIV DURANT L'ANY/B

**"NI QUE SIGUI UN POBLE QUE SEMPRE ES REVOLTA,
HAN DE SABER QUE HI HA UN PROFETA, ENMIG
D'ELLS"**

Com tots els profetes, com Jesús mateix —vegeu l'evangeli d'avui— Ezequiel topa amb la incomprensió i la rebel·lió dels destinataris de la seva missió, encomanada per Déu. Això, però, no suposa pas que el profeta desisteixi de complir el que se li ha encarregat. La força de la missió és més gran que la reacció negativa del poble. L'acció de Déu prové de la de l'home.

Lectura del llibre del profeta Ezequiel (2:2-5)

En aquells dies, l'Esperit entrà dintre meu, em va fer aixecar dret i vaig sentir que em parlava. Em digué: "Fill d'home, t'envio al poble d'Israel, a un poble de rebels que s'han alçat contra mi. Tant ells com els seus pares, fins avui mateix, no han deixat mai de ser-me infidels. T'envio a aquests fills de cara endurida i de cor empedreït. Tant si t'escolten com si no t'escolten, tu digue'ls: Això diu el Senyor Déu, perquè, ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells".

**"TENIM ELS ULLS POSATS EN EL SENYOR,
FINS QUE S'APIADI DE NOSALTRES"**

El que prega en aquest salm és segurament el profeta: ell està saturat del menyspreu dels insolents, que no fan cas de la paraula de Déu. Per això, el profeta continua pregant amb confiança. Aquell que és la font de la seva missió: el que té el tron al cel. La confiança del profeta en la voluntat de Déu no treu pas l'amargor en veure la reacció dels homes. També Jesús resta "sorprès" a Natzaret quan s'adona que no volen creure.

Salm 122:1-2a, 2bcd, 3-4 (R./:2cd)

A vós, que teniu el tron dalt del cel,
aixeco els meus ulls.
Com l'esclau té els ulls posats
en les mans del seu amo.

**R. Tenim els ulls posats en el Senyor,
fins que s'apiadi de nosaltres.**

Com l'esclava té el seus ulls
en les mans de la mestressa,
tenim els ulls posats en el Senyor,
fins que s'apiadi de nosaltres. **R.**

Compadiu-nos, Senyor, compadiu-nos,
estem saturats de menyspreu.
La nostra ànima n'està ben saturada,
dels escarnis dels altius,
del menyspreu dels insolents. **R.**

**"ESTIC CONTENT DE GLORIAR-ME DE LES MEVES
FEBLESSES; GRÀCIES A ELLES, TINC DINTRE MEU LA
FORÇA DEL CRIST"**

Dins la narració dramàtica de totes les seves vicissituds a causa de l'evangeli, el moment culminant de la narració de Pau és el text que avui llegim. La vida de l'Apòstol reflecteix també en això la persona de Crist. ¿No fou precisament en la creu, quan Jesús apareixia com a més dèbil, que vencé amb la seva mort la nostra mort, i "per això" Déu l'exalcà? El mateix succeeix en cada vida cristiana, i entendre-ho és decisiu per a la nostra salvació.

**Lectura de la segona carta de sant Pau als
cristians de Corint (12:7-10)**

Germans, les revelacions que he rebut eren tan extraordinàries que Déu, perquè no m'enorgulleixi, ha permès que em clavessin com una espina en la carn: és un enviat de Satanàs que em bufeteja perquè no m'enorgulleixi. Jo he demanat tres vegades al Senyor que me'n deslliuri, però ell m'ha respost: En tens prou amb la meua gràcia; el meu poder ressalta més, com més febles són les teves forces. Per això estic content de gloriar-me de les meves febleses; gràcies a elles, tinc dintre meu la força del Crist. M'agrada ser feble i veure'm ultratjat, pobre, perseguit i acorralat per causa de Crist. Quan sóc feble, és quan sóc realment fort.

**"ELS PROFETES NOMÉS SÓN MAL REBUTS
EN EL SEU POBLE"**

Natzaret representa un moment de la història de Jesús i del seu ministeri. Tots els evangelistes fan referència, en algun moment, a aquesta actitud dels veïns de Jesús. Però Natzaret és alhora una imatge de la humanitat: "vingué a casa seva, i els seus no el varen acollir". Vingué entre els homes, és present entre nosaltres, i el Senyor Jesús no és pas reconegut encara en la fe. I certament no és pas perquè ell no estigui a la vora.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc (6:1-6)

En aquell temps, Jesús anà a Natzaret, el seu poble, acompanyat dels seus deixebles. El dissabte, començà a ensenyar en la sinagoga. Tothom, en sentir-lo, se n'estranyava i deia: "¿D'on li ve tot això? ¿Què és aquest do de saviesa i aquests miracles que es realitzen per les seves mans? ¿No és el fuster, el fill de Maria, parent de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves parentes, ¿no viuen aquí entre nosaltres?". I se n'escandalitzaven. Jesús els digué: "Els profetes només són mal rebuts en el seu poble, en la seva parentela i entre els de casa seva". I no hi pogué fer cap miracle; només va imposar les mans a uns quants malalts, que es van posar bé. I el sorprenia que no volguessin creure. Després recorria les viles i els pobles i ensenyava.